

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

mindre Digte af Fr. Schaldemose, N. Søtoft, C. J. Boye, Chr. Wilster, F. J. Hansen, Chr. Juul, P. L. Møller, Chr. Trojel, J. Homann, F. C. Hillerup, Sophus Zahle, E. Nyboe og H. A. Timm ; i Udvalg og med biografiske Notitser af H. R. [i.e.: Vilh. Møller].

Titel | Title:

Efterklang

Udgivet år og sted | Publication time and place: Kjöbenhavn : Chr. Steen & Søn, 1868

Fysiske størrelse | Physical extent:

188 s.

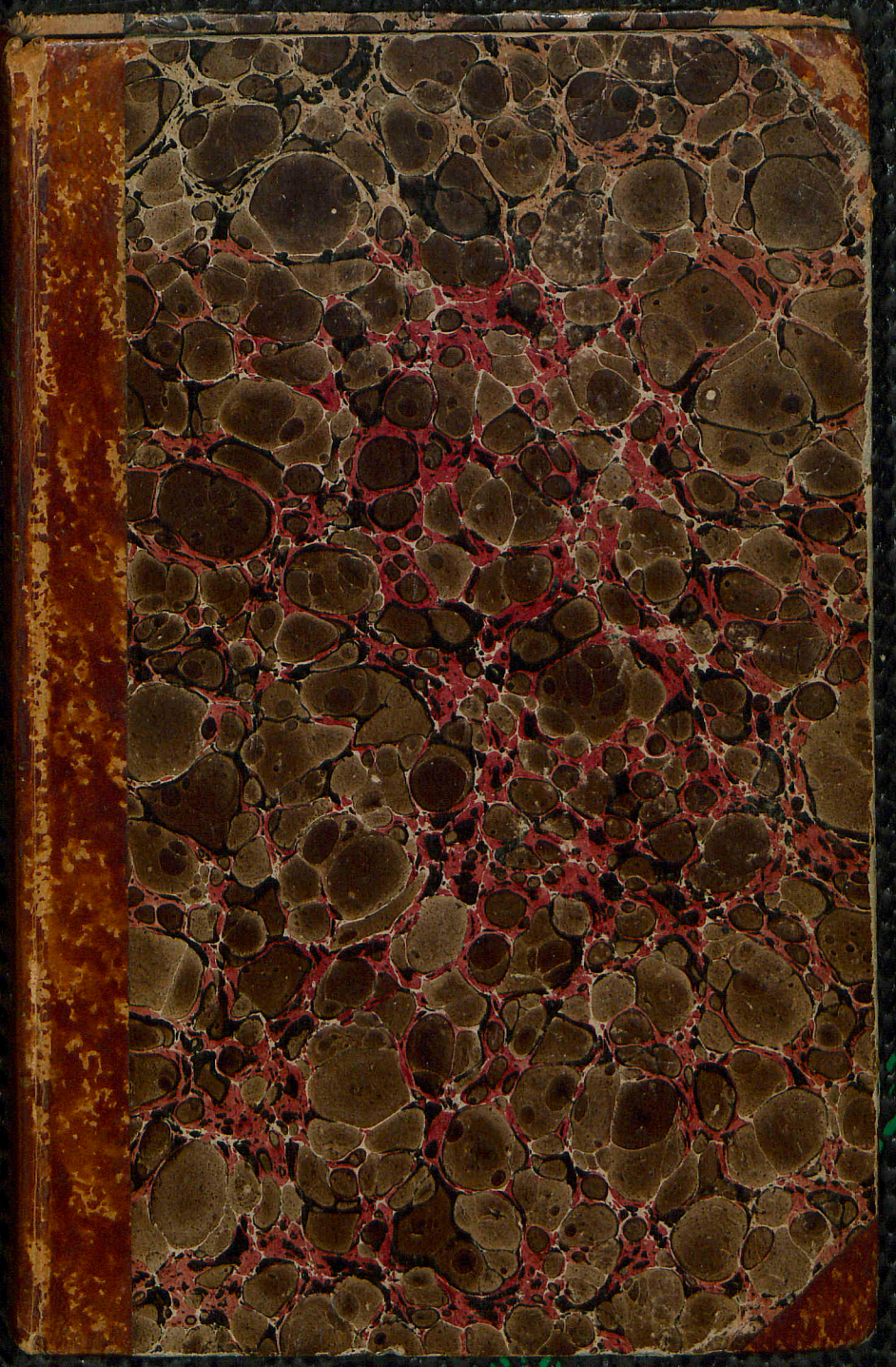
DK

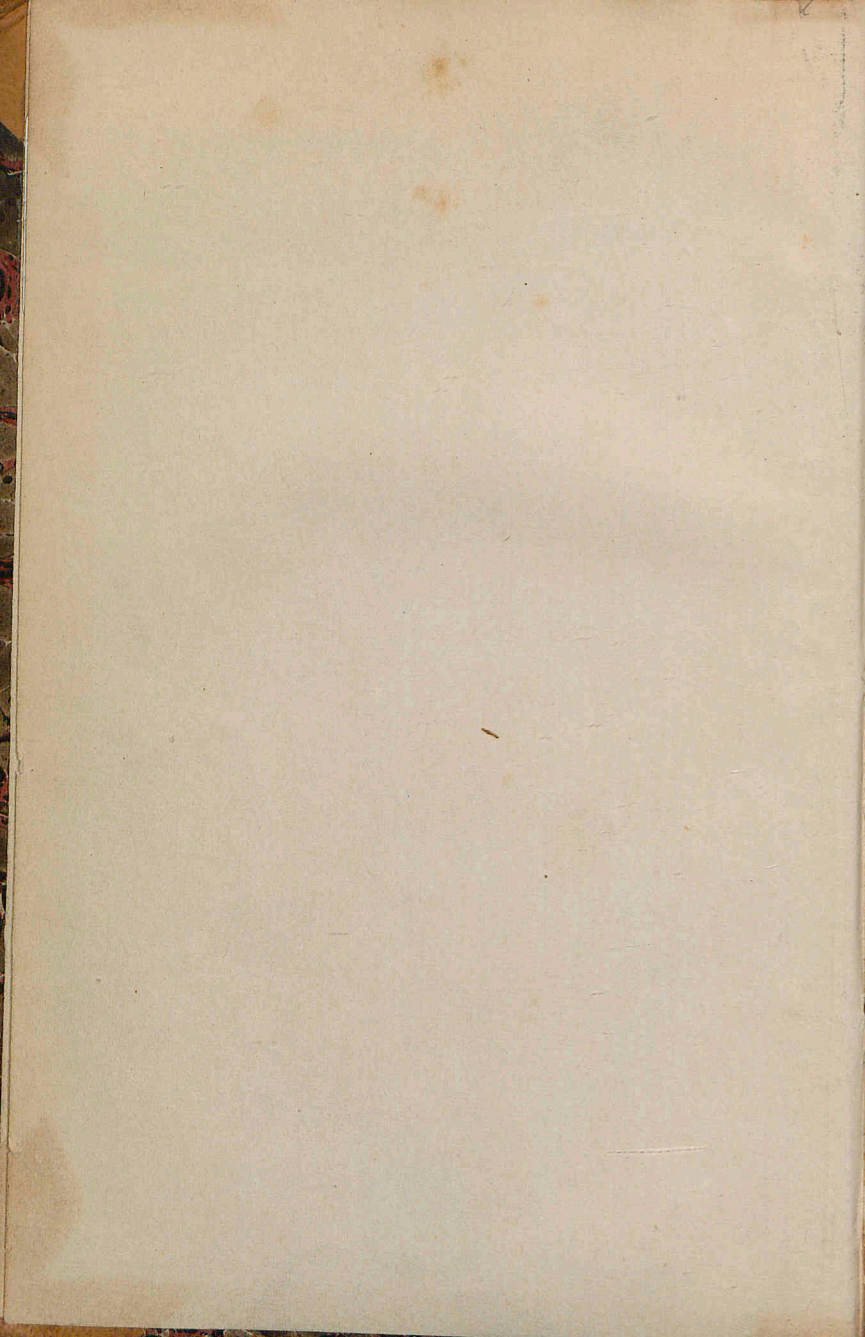
Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

EFTERKLING.

MINDRE DIGTE

AF

Fr. Schaldemose, N. Sætoft, C. J. Boye, Chr. Wilster, F. J. Hansen,
Chr. Juul, P. L. Møller, Chr. Trojel, J. Homann, F. C. Hillerup,
Sophus Zahle, E. Nyboe og H. A. Timm.

I UDVALG OG MED BIOGRAFISKE NOTITSER

AF

H. R.

[Vieh. Møller]

KJØBENHAVN.

CHR. STEEN & SØNS FORLAG.

THIELES BOGTRYKKERI.

1868.

ELIOTT & CLARK

LIBRARY

Mr. [Name], [Address], [City], [State], [Country].
Dear Sir,
I have the honor to acknowledge the receipt of your letter of the [Date] and in reply to inform you that the same has been forwarded to the proper authorities for their consideration.

I am, Sir, very respectfully,
Your obedient servant,
[Name]

FORORD.

Hovedhensigten med den efterfølgende lille Samling er at bringe Publikum i et skønsomt Udvalg mindre Poesier af saadanne Digtere, hvis Evner eller Kaar ikke have været lykkelige nok til, efter deres Død at sikkre dem ei blot et Navn, men tillige — en Læsekreds. I Virkeligheden vil sikkert ogsaa den overveiende Del af det her Meddelte fremtræde som Ubekjendt for de fleste Læsere; thi om det end ikke har kunnet undgaaes at optage Adskilligt, der — ved stadig at eftertrykkes fra den ene Anthologi til den anden — maa forudsættes at være blevet Almenhedens Eiendom: saa er dog paa den anden Side nærværende Udvalg grundet paa en saa selvstændig Eftersøgen og Sigten, at Meget, som af Andre var overseet, ved denne Leilighed er blevet fremdraget. Det kan i saa Henseende bemærkes, at Udg. ikke har indskrænket sig til at vælge blandt de i Forfatternes egne Samlinger optagne Poesier, men tillige, saavidt muligt, har gjenemgaaet alle Blade, Tidskrifter etc., hvori Bidrag af Vedkommende findes adspredte.

Dernæst er der, forsaavidt den tiloversblevne Plads tillod det, aftrykt enkelte Digte af mer eller

mindre ubekjendte Forf., der vel hver for sig ere uden Interesse i litteraturhistorisk Henseende, men i hvis Digtsamlinger dog findes et enkelt eller et Par vakkre Smaating. Denne Række kan jo iøvrig rimeligvis stadig forøges; thi skjøndt der til dette Arbeide er gjenneumlæst en stor Hoben af slige poetiske Forsøg, er der naturligvis en langt større Mængde tilbage, selv om man — som her — kun tager Hensyn til de Autores, hvis Virksomhed Døden har standset.

Endelig er det i nogle biografiske Notitser søgt at meddele de nødvendige Oplysninger om de forskjellige Forf.'s Liv og Skrifter.

Forklaringen af det Navn, under hvilken Samlingen, der kun indbefatter Digte hørende til den Øhlenschlægerske*) Periode, fremtræder, vil være givet ved et Blik paa Valget af selve de Digtere, som indesluttet under det.

*) Derfor ere de, der vel have skrevet efter Øhlenschlægers Fremtræden, men ere væsenlig paavirkede og uddannede af tidligere Forf. (til Eks. Fr. H. Guldberg, Foersom, og af mindre Aander J. H. Smidth, Schack Staffeldts Vrængebillede Chr. Deichmann etc.) forbigaaede. Ligeledes har Psalmelitteraturen, hvor Paavirkningerne (til Eks. for Boyes og Timms Vedkommende) daterer sig fra Kingo og Brorson, maattet lades ude af Betragtning.

INDHOLD.

Fr. Schaldemose:	Side
Frode og Galvin	1.
Den døende Jarl	4.
Vise	6.
Sanct Jørgen og Lindormen	7.
Miaulis og Kanaris	12.
Smeden paa Helgoland	14.
Half Steen	15.
Sneeklokken	18.
Epigrammer 1—4	19.
Fabler 1—12	21.
N. B. Sætoft:	
Graven	30.
Morbærtræet	32.
Baggesens Fødested	42.
C. J. Boye:	
Helenes Kilde	44.
Kirkeklokken i Farum	49.
Vaarsang	53.
Efteraars-Betragtning	55.
Sang for Danske	57.
Chr. Wilster:	
Eleonore Ulfeld	59.
Sang for Danske	62.
Studentervise	63.
Ludvig Holberg	64.

	Side
Sorgens Møe	66.
Dag og Aften	68.
Paa hin Side Søen	69.
Angelsachsisk Dødssang	70.
Den Undvegne	72.

F. J. Hansen:

Solnedgang	77.
Længsel	78.
Olger Danske	79.
Efterladenskaberne	82.
Fristeren	84.
Corsarens Opdragelse	86.
Amuraths Ganger	89.
Johan Christian Ryge	91.
Amoriner	93.
Ungersvenden i det fremmede Land	94.
Araberer og hans Hest	96.

Chr. Juul:

Aftensang	105.
Den Fundne	106.
Til Alvide	108.
Gaa kun forbi	110.
Aftensang	112.
Clara Aurelia	112.
Paa Kirkegaarden	114.
Til Byrons Aand	115.
Sypigens Søndagssang	117.
I Graven er Fred	118.

P. L. Møller: —

Fyrværkeriet	120.
Naar saadan foran mig hun sidder	121.
En Kvinde	121.
Den hellige Veronica	123.
Arion	126.
Ghasel	132.
Hængeasken	133.
Den sidste Konge	134.
Digterdød	136.
Smilet og Taaren	138.

Blandede Digte:	Side
Elskovsbrevet, af Chr. Trojel	140.
Gjenganger-Vandring, af Samme	141.
Sæbeblerne, af Samme	143.
Efterklang, af Samme	144.
Concerten, af Samme	145.
Om Ellen, af J. Homann	146.
En Bryllupsdag, af F. C. Hillerup	148.
Rom, af Samme	149.
Den Døende, af S. Zahle	150.
Til Sjælen, af Samme	151.
Pandurens sidste Øieblikke, af E. Nyboe	152.
Jakobs Kamp, af H. A. Timm	155.
Abraham drager til Moria, af Samme	158.
Adams og Evas Aftensang, af Samme	159.
Biografiske Notitser	161.

Fr. Schaldemose.

Frode og Galvin.

Gamle Lund! modtag mig i Din Skygge!
Skjalden flygter bort fra Stadens Larm:
I de glimrende Palasser bygge
Mænd med modløs Sjæl og kraftløs Arm:
Du gjenkalder mig de svundne Dage;
Kraftens Old jeg i Din Skygge seer;
Under Dine Blade vil jeg klage,
At vor gyldne Alder er ei meer.

I Din grønne Krone høres Stemmer,
Oldtids Daad gjentoner i mit Bryst;
Er det Bragurs Sang, som jeg fornemmer,
Er det Sagas underfulde Røst?
Bort paa Phantasiens Vinge svæver
Aanden henrykt til det gamle Nord,
Hvor sig Leirekongens Throne hæver
Over alle Thronerne paa Jord.

Leiregaard! jeg skuer Dine Haller,
Dine høie Porte aabne sig;
Velkomsthornet og de fulde Skaller
Rækker huld en jordisk Disa mig;

Kongen spørger fra sit høie Sæde:
 »Unge Kriger! hveden kom Du hid?
 Vil Du mellem Frodes Kjæmper træde,
 Eller venter Dig en anden Strid?«

»Konge! jeg er fød, som Du, i Norden,
 Lyset saae jeg paa Fionas Strand,
 Og med intet Land paa hele Jorden,
 Herre! bytter jeg mit Fødeland;
 I dets Kampe vil jeg trofast stride
 Paa den grønne Eng, paa salten Søe.
 Og hvis Odin mig en Bøn vil vide,
 I dets Kampe, Konge! vil jeg doe.«

»Nu! saa sæt Dig hen til mine Helte;
 Hornet tomme vi idag med Lyst,
 Men i Morgen spændes Sværd ved Bælte,
 Kampen venter os paa Maneis Kyst.«
 Morgnen kom; de stolte Drager svæved
 Over Bølgen blaa til Galvins Oe,
 Som mod Himlens Sky sin Isse hæved
 Vildtombruset af den grønne Søe.

Gamle Galvin vakled os imøde,
 I hans hvide Skjæg en Taare flød:
 »Kommer I at stride med de Døde?
 Leirekonge! Galvins Arm er død!
 Drag Dit Sværd, Din Stammes gamle Fjende
 I Din Magt, forladt og svag, Du seer;
 Stod! jeg ønsker kun en Grav at finde,
 Her paa Jorden har jeg Intet meer!«

»Galvin!« svarer mildt den Fredegode,
 »Gamle Galvin! kom til Frodes Barm!
 Hvis Dig troløst Dine Mænd forlode,
 Finder Du en Hævner i min Arm;

Gamle Galvin! siig, hvi kom Du ene,
 Uden Kjæmper, uden Sværd og Skjold?
 Dækker Høien Dine Sønners Bene,
 Eller sukke de i Fjendens Vold?»

»Mine Søner tog den vilde Bølge.«
 Svarer Galvin, »Fergus fældte dem,
 Og min elskte Datter maatte følge
 Sine Brødres Morder til hans Hjem.
 Flammen har min Borg med Jorden jevnet,
 Denne Eng drak mine Kjæmpers Blod;
 Ei et Skin af Fortids Magt er lævnet
 Mig, den sidste Kvist af Ulters Rod.«

»Lad Din Sjæl ei synke under Sorgen,
 Gamle Kriger,« svarer Fredegod,
 »Førend Solen daler ned i Morgen,
 Skal den speile sig i Fergus's Blod.«
 Morgnen kom; de stolte Drager svæved
 Over Havets Blaa til Fergus's Øe,
 Hvor det høie Dunbartin sig hæved
 Vildtombruset af den grønne Søe.

Som en Lavastrøm fra Heklas Side
 Styrter frem i Flammer, Røg og Damp
 Gjennem Sletten og dens Bølger stride
 Med det vilde Hav i rædsom Kamp;
 Saa fremstyrter Fergus i sin Harme;
 Ravnen lugter Liig, og Ulven gjøer;
 Luren vækker Kampens vilde Larme,
 Og fra Valhal stige Odins Møer.

Den, som maler Oceanets Vande,
 Naar mod Bølger Bølgejerger slaee,
 Naar i Kamp sig Hav og Himmel blande,
 Og Naturen synes at forgaae:

Ikkun han kan male Kampens Hede,
 Ikkun han formaaer i dristig Sang
 Ret at synge om Bersærkers Vrede,
 Mord og Smertens Vraal og Skjoldes Klang.

Fergus faldt, — befriet Siggalinde
 Synker i sin gamle Faders Arm;
 Galvin trykker rørt sin ædle Fjende
 Under Glædestaarer til sin Barm:
 Dannished! hvor Du var stor i Norden!
 Ak! Du svandt, for evig svandt Du hen!
 Findes nu en Plet paa hele Jorden,
 Hvor en Fjende er sin Fjendes Ven?

Den døende Jarl.

Jarlen ligger paa Sotteseng;
 Kjæmpe var han saa bold;
 Bjørnen, den stærke, han vog som Dreng,
 Fængsled som Mand paa Kampens Eng
 Seiren med Glavind og Skjold.

Jarlen ligger i Hu saa moed,
 Tænder skjærer han gram:
 Tit blandt lynende Sværd han stod,
 Aldrig i Kampen dog randt hans Blod.
 Valhal er lukket for ham.

Sønnen byder han for sig at staae:
 Drage Du, Alf, Dit Sværd!
 Hela lurer i skumle Vraa,
 Ei skal den gustne Hex mig faae:
 Kjæmpen er Valhal værd.

Ynglingen blegner ved Jarlens Ord:
 Hjælpe mig Baldur og Frey!
 Kjær, som Dig, har jeg Ingen paa Jord,
 Gyseligt dog er Fadermord.
 Fader, jeg myrder Dig ei!

Broderen byder han for sig at staae:
 Drage Du, Orm, Dit Sværd!
 Hela lurere i skumle Vraa;
 Ei skal den gustne Hex mig faae:
 Kjæmpen er Valhal værd!

Broderen blegner ved Jarlens Ord:
 Hjælpe mig Baldur og Frey!
 Kjær, som Dig, har jeg Ingen paa Jord,
 Gyseligt dog er Brodermord.
 Broder, jeg myrder Dig ei!

Jarlen fortvivlet Hænderne vred.
 — Døren fløi op, saa det klang.
 Ind i Salen en Kjæmpe skred;
 Kaaben var blaa, og Hatten bred;
 Eenøiet var han og lang.*)

Frem han træder for Jarlen hvid:
 Mærke Du, Jarl, mit Ord!
 Mine Frænder Du slog i Strid;
 Kommen er Hævnens blodige Tid.
 Mord kun sones ved Mord.

Glad fra Leiets Jarlen opsprang,
 Let, som i Ungdommens Tid.
 Sværdet med øvet Haand han svang;
 Vældigt igjennem Salen klang
 Braget af Heltens Strid.

*) Saaledes aabenbarer Odin sig i Volsungasaga.

Solen daled, og Solen steeg;
 Faste, som Fjælde, de stod;
 Men da tredie Dagen veeg,
 Lakked ad Ende den rædsomme Leeg,
 Strømmede Jarlens Blod.

Og den Fremmede taelde saa:
 Gjemme Du, Jarl, Dit Sværd!
 Jeg er Odin, Din Nød jeg saae;
 Ei skal den gustne Hex Dig faae:
 Kjæmpen er Valhal værd!

Vise.

Var jeg Konge, blev min Throne
 Til et Heidelbergerfad,
 Og jeg valgde mig til Krone
 Grønne Krands af Rankens Blad.
 Som et Spiir jeg vilde bære
 Høit en Punscheskee med Ære,
 Og en Bolle i min Haand
 Skulde mit Rigsæble være.

Snart min Mundskjænk skulde blive
 Til mit Riges første Mand;
 Vinen skulde han forskrive,
 Tugte dem, der drikke Vand.
 Med en Guldpokal i Fanen
 Drog vi hen og tvang Sultanen
 At udslette, hvad mod Viin
 Skrevet staaer i Alkoranen.

I Séraillet vi os satte
 Alle paa Divaner ned;
 Kjøbde for Sultanens Skatte
 Læskedrik fra Rhinens Bred;
 Lod den gamle Mufti hente
 Hver Séraillets vakkre Gente,
 Som vi strax til Christentro,
 Kjærlighed og Viin omvendte.

I Triumph, som Seiervinder,
 Atter jeg til Hjemmet gik;
 Eet Fad Viin og tre Tyrkinder
 Hver Soldat af Byttet fik.
 Derfor lod jeg mig frembære
 Smukt et Carmen til min Ære,
 Og min Titel skulde nu
 Rankernes Forsvarer være.

Som en viis, retfærdig Herre
 Styred jeg mit Land, og lod
 Strax i Daarekisten spærre
 Dem, der hade Druens Blod.
 Hver, som til mig kom med Klage,
 Sendte jeg med Ruus tilbage,
 Drak og kyssed, kyssed, drak,
 Til jeg endte mine Dage.

Sanct Jørgen og Lindormen.

Lov, Ære og Priis den almægtige Gud,
 Desligest vor Frelser blid!
 Og lovet være Sanct Jørgen
 Fra nu og til evig Tid!

Fra Himmelen lød
 En Røst, som bød:
 »Du skalst mit Ærinde gaae;
 Skalst ride paa Stand
 Til Østerland
 Og Kampen med Dragen bestaae!«

I Cappadocia stander en By,
 Den eier en hedensk Drot;
 En Drage ligger for Staden
 Den Herre til Kummer og Spot.
 Hver eneste Nat
 I Lyng og Krat
 Paa Heden den finder et Skjul;
 Naar Morgenen gryer,
 Og Mørket flyer,
 Fremkryber den Orm saa fuul.

Og over Muren den rækker høit
 Sit kronede Hoved op,
 Sit væbnede Gab den oplader
 Og ryster sin skjællede Krop.
 Da kaster man ned
 Lam, Føl eller Gjed,
 Den glubende Orm til en Brad,
 At ikke den vred
 Med sin Aande leed
 Skal øde den hele Stad.

Snart findes ei Gjed eller Oxe der,
 Ei Hest eller Fole meer;
 Ja ikke i hele Staden
 Umælende Kræ man seer.
 Med sorrigfuldt Sind
 Og Graad paa Kind

Bød Kongen de Tærninger slaae,
 Den Svend eller Mø
 Maa ynkeligt doe,
 Som Loddet mon træffe paa.

De Tærninger runde saa tit i Qvel,
 Paa Kongens Datter de faldt;
 Og Borgerne stimled tilsammen,
 Hans eneste Barn det gjaldt.
 Men ud af sit Slot
 Den kronede Drot
 Fremtræder og taler saa:
 »I tage mit Guld,
 Min Datter huld
 I lade ei Dragen faae!« —

De Borgere svare: «Vi have, som Du,
 Og faderligt Hjerte og Sind,
 Thi bring os din Datter, hvis ikke
 Vi bryde i Borgen ind!» —
 Da meldte paa Stand
 Den gamle Mand:
 »Tag Krone og Land dertil,
 Men ikke min Lyst,
 Min Alders Trost,
 Min eneste Datterlil!» —

Gjensvared de Borgere: «Kongeligt Ord
 Bør fast, som en Klippe, staae!
 Du bød os at offre til Ormen
 Hvem Loddet mon træffe paa.» —
 Saa forde man ud
 Den Dragebruud

Mens Konningen Hænderne vred:
 »Jeg loved Dig til
 En Prinds, nu vil
 Dig favne den Orm saa leed.« —

I hvide Klæder den Jomfrue gik,
 Hun var baade bleg og ræd;
 Saa satte de hende paa Heden,
 Mens Fader og Moder græd.
 Da saae hun paa Stand
 En Riddersmand
 Fremride saa rank og bold.
 Saa rødt som Blod
 Korstegnet stod
 I Ridderens snehvide Skjold.

»Hvi stander I saa, skjøø Jomfrue, her?
 Hvi er Eders Kind saa hvid?
 Hvi bæve saa Eders Lemmer?
 Hvi rinder Taaren saa strid?« —
 »Ak, Ungersvend bold!
 I Dragens Vold
 Man haver mig givet her.
 I spore som bedst
 Eders gode Hest,
 Hvis kjært Eder Livet er!« —

»Ei vil jeg spore min Hest til Flugt;
 Jeg haver svoret en Eed,
 At Eder jeg nu vil frelse,
 Eller lade mit Liv derved.« —
 »I frelser mig ei;
 Ak, Ridder! nei,

Den Orm er saa stærk en Trolde;
 Hvor det giftige Dyr
 Sin Edder spyer,
 Der hjælper ei Pantser og Skjold.« —

»Ei frygter jeg for dets Edderstrøm;
 Jeg staaer i den Eviges Haand;
 Og vil I Christum bekjende,
 Da løser jeg flux Eders Baand?« —
 »Ak, gjerne jeg vil
 Bekjende ham til
 Min Død, med Hjerte og Mund;
 Og vorder jeg frelst,
 I byde som helst
 Mig Daaben i samme Stund.« —

Nu brød Lindormen af Lyngen frem,
 Den blæste baade Ild og Damp;
 Sanct Jørgen spored sin Ganger
 Og hæved sit Spær til Kamp;
 Men Spæret det brast;
 Da drog han i Hast
 Korsklingen med freidigt Mod;
 Og Dragen, saa tam,
 Saa from, som et Lam,
 Sig krymped ved Ridderens Fod.

»I træde nu frem, skjøn Jomfrue kjær!
 I komme nu uden Frygt,
 Og binde med Eders Bælte
 Det glubende Dyr saa trygt!
 Saa lede I det
 Til Staden, at ret

De skue den Eviges Magt,
 Og prise hans Huld,
 Der naadefuld
 Sin Kraft har i Korset lagt!« —

Og Jomfruen ledte det fule Dyr;
 Bag efter Sanct Jørgen reed;
 Men Kongen og alt hans Rige
 Sig undrede svart derved.
 Derefter hver Mand
 I det hele Land
 Blev døbt og prisede Gud;
 Men Ridderens Løn
 Blev den Jomfrue skjøn,
 Den yndige Dragebruud.

Miaulis og Kanaris.

Til hvilken Dødelig bør Skjaldens Haand
 Vel række Mindets Krands, den eviggrønne?
 Til ham med svækket Legem, sløvet Aand,
 Der holder sittrende de gamle Baand,
 Hvori en Slægt forvorpne Slaver stønne?

Til ham, der, for at bære Navn af Stor,
 I Støv den sande Storhed, Dyden, træder?
 Der, for at vinde sig en Haandbred Jord,
 Opfylder Jordens Kreds med Brand og Mord
 Og Kronens Guld med Blod og Taarer væder?

Nei, ikke han, der døser til sit Maal
 Halvslumrende paa sine Fædres Throne,
 Ei heller han, der med en Haand af Staal
 Gjør i sit Vanvid Riger til et Baal,
 Fortjener Mindets evigfriske Krone.

Men han, der, lig hiin Oldtids Helteslægt,
 Med kraftig Sjæl i kraftigt Legem higer
 Ad Ærens Hal; hvem Skjæbnens Centnervægt
 Vel knuse kan, ei bøie, naar han kjækt
 Paa Dydens Vei til Evigheden stiger.

Saa fordum Kjæmpen fra Eurotas' Bred,
 Der sank i Pylæs Huler overmandet;
 Han saae, at ned fra Fjældet Døden skred,
 Og vendte ei sin Fod til Flugt, men stred,
 Og døde Ærens Død for Fødelandet.

Saaledes fuldt af Friheds Helligaand
 Hiint Par, der slog sit Fødelands Tyranner,
 Harmodios og Aristogiton,
 Der fra Athenes Borg med dristig Haand
 Nedrev i Døden Despotismens Banner.

Saaledes I, hvis underfulde Mod
 Et frelset Folk med Ærefrygt skal nævne;
 Ved hvis forvovne Færd Samtiden stod
 Forbaust, og troede, Ledas Børn forlod
 Olympens Sal, for Hellas' Spot at hævne:

Paa Ægeus' Bølger nys Halvmaanen gled,
 Og Rov og Mord og Skræk var i dens Følge,
 Ispara faldt; paa Hellas' grønne Bred
 Gjenlød et Rædselsskrig, der døde ned
 Fra Otas Top til Kyparissos' Bølge.

Da slynged Herrens Haand to Hævnens Lyn
 Mod Korsets Fjender fra sin høie Himmel;
 Igjennem Mulmet foer de — stolte Syn!
 Halvmaanen knuust sank ned fra Speilets Bryn,
 Og splittet ad var Østens vilde Vrimmel!

Paa Hellas' Kyst nu lyder Sang og Dands,
 Thi seiersæl dets Snække Havet furer;
 Og flettet ind i Himlens Stjernekrands,
 Miaulis, Kanaris i evig Glands
 Skal funkle, som to nye Dioskurer.

Smeden paa Helgoland.

Der staaer en Smedie paa Helgoland,
 Saa eensomt den staaer paa den hvide Strand.
 Der svinger Thormod, Smeden, med Flid
 Den tunge Hammer ved Midnatstid,
 Og Essen flammer, og Gnisterne spille,
 Og Slagene done i Nattens Stille.

Men som han saa ved sin Ambolt staaer,
 En selsom Larm til hans Øre naaer;
 Det er som to vælige Gangeres Trav,
 Dog kommer den Lyd fra det vildene Hav;
 Han iler til Døren, seer ud og gruer,
 Thi rædselsfuldt er det Syn, han skuer.

Det er som en Sky af Mulm og Lyn,
 Der svæver paa Havets graalige Bryn;
 Det nærmer sig mere og mere til Land,
 Tilsidst han skjælner en Hest og en Mand;
 Men Manden et flammende Glavind svinger,
 Og Hesten paa fire Par Fodder springer.

Og Havet syntes saa haardt, som Steen,
 Og Gnisterne føge, hvor Gangeren treen.
 Saa nærmer sig Synet meer og meer:
 Snart Ganger og Rytter han tydeligt seer.
 Snart er de for Døren; da standser Hesten,
 Og rap af Sadlen svinger sig Gjæsten.

Eenoiet, som soelklar Dag, han var;
 Paa sølvgraae Isse han Guldhjælm bar;
 Om Kjæmpekroppen en Brynie blaa,
 Besat med funkende Stjerner, laae;
 Og om de mægtige Skuldre svinger
 En skrigende Ravn de kulsorte Vinger.

»Op, Smed,« — saa taelde den selsomme Gjæst, —
 »Tag Hammer og Tang og beslaa min Hest,
 En Sko er brukken, vær flink og rap!
 Det er alt sildigt; min Tid er knap.
 Før Dagen rødmer i Østerlide
 Jeg har vel hundrede Mil at ride.» —

Og Smeden den vægtige Hammer svang,
 Og Jernet gnistred, og Ambolten klang.
 Snart var beslaaet den vælige Hest;
 I Sadlen svang sig den selsomme Gjæst,
 Men førend den næste Soel var nede
 Stod Folkeslaget paa Braavallahede.

Half Steen.

Fra Bordet, hvor den brune Mjød i Solverhornet
 blinkde,
 Den gamle Hakon Hladejarl en skjæglos Kriger
 vinkde.

Det var Half Steen; i sidste Slag ved Lom i
 Guldbrandsdalen,
 Han havde Fjenden Ryggen vendt og ladt sit
 Skjold paa Valen.

»Hør!« — hviskede Jarlen, — »Half! vi To kan
 ei med Hine drikke!
 Den Feige med den Gjæve, — nei, ved Thor! det
 passer ikke!
 Sæt Du Dig ned paa Skamlen her; jeg sætter
 mig paa denne;
 Saa ville ved vort lille Bord vi see paa dem der-
 henne.«

»De Karle, Half! der sidde der med Erik, maa
 Du vide
 Er Kjæmper, der ei mindste Plet paa Æren kunne
 lide.
 En saadan Plet er værre, end det Mærke, Bødlen
 sætter,
 Og, tro mig, ei al Verdens Guld en saadan Plet
 udletter.«

»Dog kan den vadskes af, naar man det rette
 Væld kun finder;
 Og dette Væld, min unge Ven! i Fjendens Hjerte
 rinder.
 Seer Du, til dette maa man gaae, og heller maa
 man falde,
 End lade her i Skammekrog sig Drog og Stakkel
 kalde.«

»Saa maae vi og, min kjære Half! paa Fædres
 Stovværk tænke!
 Din Fader satte uden Sky sig paa de Gjæves
 Bænke.

Jeg saae ham aldrig i en Krog; ei heller, maa
Du vide,

Der var i Norges Land et Sværd, der bedre
kunde bide.«

»Og følge vi hans Fodspor, Half! da kunne vi
fremtræde

Saa strunkt, som hine Kårle der, og blandt dem
tage Sæde.

Og naar de da med stolte Ord ved deres Stor-
værk dvæle,

Behøve vi just heller ei at sidde uden
Mæle.«

»Det var det, Half! jeg ønskede ret at lægge
Dig paa Hjerte.

En Normands Sind maa lade haant om Fare og
om Smerte.

Og glem nu ei, naar Lurens Døn til Kampen
Dig indbyder,

Den Kilde, som vi taelde om, og Stedet, hvor
den flyder!« —

Saa taelde Hakon Hladejarl; hans Mænd fornam
det ikke;

Men Half sad stum og rørte ei ved Spise eller
Drikke;

Og da til Kampen atter drog de Gjæve og de
Gilde,

Avfadsked han den gamle Plet i Fjendens
Hjertekilde.

Sneeklokken.

Jeg gik mig ud for Tidsfordriv
 Den unge Vaar at møde,
 Men fandt Naturen uden Liv
 Og Skov og Marker øde;
 Da horde jeg en Lyd saa sød,
 Der sagte fra det Fjerne lod;
 Det var som Malmet klinger,
 Naar man til Høitid ringer.

Og det var Alfen Vestsydvest,
 Han havde af en Flokke
 Martsmaanedsnee til denne Fest
 Gjort sig en Sølvklokke;
 Den paa en Lilliestængel hang,
 Og det var den, der lifligt klang:
 »Det milde Foraar kommer!
 Opvaagner alle Blommer!«

Og alle Blomster vaagned op,
 Hvor fast de monne sove;
 Og hvert et Øie, hver en Knop
 I Hækker og i Skove.
 Violen titted frem af Muld,
 Og, af nysgjerrig Længsel fuld,
 Græsstraaet spidsed Øre,
 Den søde Klang at høre.

Og Lærken svæved høit i Sky,
 Det Budskab at udbrede;
 Den vilde, Alt i Mark og By
 Nu skulde være rede.

Og alle Skovens Stemmer lod:
 »Os er idag en Frelser fød!
 For Lysets Drot, hiin Rige,
 Skal Mørkets Fyrste vige!«

Men Vintren standser paa sin Vei;
 End agter han at kjæmpe;
 Dog Vaarens Kraft modstaaer han ei,
 Han kan ei Lyset dæmpe.
 »O, Vinter! barske Vinter. fly!
 Sneeklokken ringer Vaar i By!
 Frem Lysets Konge drager,
 At ende Jordens Plager.«

»Thi op, o Jord! af Dvalen op!
 Din Hylding ham at bringe!
 Alt grønnes det i Bøgens Top;
 Alt Blomstens Bægre springe;
 Alt røres det, som før var dødt;
 Nu er den unge Vaar gjenfødt!
 Op, op med Jubelsange
 Livsfyrsten at undfange!«

Epigrammer.

1.

Til et nyfødt Barn.

Med Graad Du hilste Verden, kjære Spæde,
 Og hulde Venners Smil modtoge Dig;
 Lev saa, at, naar Du skal fra Scenen træde,
 En Venneflok maa ved Din Afsked græde,
 Og Du gaae smilende fra Jorderig.

2.

Til Alide.

Spot ei med Amors Magt, Alide!
Han tvinger Guder, Mennesker og Dyr;
Thi Vaaben har han, vil man stride;
Og Vinger, hvis man flyer.

3.

Pastor Duns.

Tre Gange Hanen goel, da vaagnede Sanct Peter
Og viiste et bodfærdigt Sind;
Tre Gange galer Duns, den strænge Bodstrompeter,
Og alle Synd're slumre ind.

4.

Til de Smukke.

Naar i Ungdommens Vaar bedækket med Blade
og Blommer
Rosen blandt Urterne staaer, sjeldent dens Torne
man seer;
Men naar med Regn og med Slud det barske
Efteraar kommer
Og ta'r Bladene bort, skjules dens Torne ei
meer.

Fabler.

1.

Pæretræet og Rosenbusken.

Til unge Junker, Herr' Rosenstok, sagde gamle
Herr' Pæretræ:

»Du er dog ret en lykkelig Busk; Du har baade
Ly og Læ!

Du staaer nu der ved min Fod saa tryk, at ingen
Storme kan naae Dig;

Og raser end Uveiret nok saa grumt, ei Regn eller
Hagel kan slaae Dig!

Betragt Dine Brødre rundt omkring, de skjælv ved
hver en Vind;

Men Du, lykkelige Rosenstok! trænger ei til den
støttende Pind!«

— Gjensvared Rosenstokken: »Vel sandt, høi-
baarne Herr' Pæretræ!

I giver med Eders Krone stolt mig her baade Ly
og Læ;

Dog frygter jeg, Herre! at Eders Gunst tilsidst
min Undergang bliver;

I røver mig Solens varme Lys, og det er langt
meer, end I giver.«

2.

Aarstiderne.

Vor Herre sagde til Vaaren: »Dæk
Liden Orm sit Bord!«

Da spired Blade af Busk og Hæk
Og af nøgne Jord.

Den liden Orm krøb af Ægget ud
Og spiste sig mæt og takkede Gud.

Saa sagde Herren til Sommeren: »Dæk
Liden Bi sit Bord!«
Da dufted Blomster paa Busk og Hæk
Og paa grønne Jord.
Den liden Bi fløi af Kuben ud
Og spiste sig mæt og takkede Gud.

End sagde vor Herre til Høsten: »Dæk
Liden Spurv sit Bord!«
Da rødmede Bær paa Busk og Hæk
Og paa grønne Jord.
Og Spurven flagred saa lystigt ud
Og spiste sig mæt og takkede Gud.

Sidst sagde vor Herre til Vinteren: »Se!
Enhver er nu mæt.
Nu rede Du, Vinter! Dit Leie af Sne
For hver, som er træt!«
Da sendte Vintren sin Frost fra Nord,
Og strax indslumred den trætte Jord.

3.

Draaben.

En Draabe faldt i Havet,
Og undrende den saae
Sig pludseligt begravet
I Oceanets Blaa.

»Ak!« raabde den; »hvor lille
Er jeg, o Hav! mod Dig!
Hvor sølverklare trille
De Bølger over mig!«

»Hvad er min Glands at regne
Imod det Purpurskjær,
Der nu mig allevegne
Omgiver fjærnt og nær?»

Saa ydmyg Tale fører
Den fagre Draabelil;
Det Himlens Herre hører
Og smiler huldt dertil.

En Musling flux han byder
At aabne den sit Skrin;
Derind den Draabe flyder,
Og bli'er en Perle fin.

4.

Bjørnen.

En Bjørn, som en Mester fra Polen
Gav tvungne Lectioner i Dands,
Brød Lænken, og rendte af Skolen
Og kom til sin Hjemstavn ved Stanz.
Den dandsed paa græsricge Slette
For Ræven en polsk Menuet:
»Min Ven! hvordan huer Dig dette?»
»Cousin!» sagde Ræven; — »heel slet!»
Et Æsel, der gjærne gad være
Lidt Kjender, traad frem med et Buk
Og sagde: »Hr. Bjørn! paa min Ære,
Den Dands var ulignelig smuk!»
Ved denne forbindtlige Tale
Blev Bjørnen forskrækkelig bleg,
Betragted fra Hoved til Hale
Langørede Kjender og skreg:

»Naar Ræven sit Misnoie viser,
 Kan Avind indskyde ham det,
 Men nu, da et Æsel mig priser,
 Nu seer jeg, at Ræven har Ret.«

5.

Sorgens Søn.

I Verdens første Tid, en Foraarsmorgen,
 Sad, bandlyst fra de milde Guders Chor,
 Ved Havets Bred, i mørke Tanker Sorgen
 Og danned sig et Menneske af Jord.

Da nedsteeg Zeus fra Himlen i det Samme
 Og spurgde: »Hvad er det, Du danner der?«
 »Et Billed kun af Jord, gyd Livets Flamme,
 O, Himlens Drot! i denne Skabning her!«

»Vel!« — svarer Zeus — »men mig skal han tilhøre
 For Gaven, som jeg skjænker ham!« — »O, nei!«
 Gjenmæler Sorgen — »lad min Graad Dig røre!
 Mit Barn, mit eneste, fratag mig ei!«

»Jeg skabde ham med disse mine Hænder!« —
 »Godt! men han lever kun, fordi jeg vil;
 Min er han, hvis min Gave han erkjender.«
 I samme Øieblik kom Jorden til.

»Fra mig« — udbød hun — »Herre! er han rovet,
 Af mit Skjød er han taget, det er vist!« —
 »Vel!« — svarer Zeus — »Din Ret skal vorde prøvet,
 Saturnus dømme skal i denne Tvist.«

Han domde saa: »Slet Ingen sig beklage!
 Enhver af Eder han tilhøre bør!
 Du, Zeus! som gav ham Liv, skal atter tage
 Med Aanden Livets Gnist, saasart han døer.«

»Og Dig, o Jord! hans trætte Been tilhører,
 Du skal engang dem gjæmme i Dit Muld.
 Men Din han er, o Sorg, mens han fuldfører
 Sin Vei henede, mørk og tornefuld.«

»Med Dig skal til det kolde Gravens Gjæmme
 Han tætforenet gennem Verden gaae,
 Din Røst skal stedse blandes med hans Stemme,
 Og i hans Ansigt skal Dit Billed staae.«

Saa blev han til de Trende overgivet,
 Og Mennesket, i Kraft af dette Bud,
 Tilhører stedse Sorgen her i Livet,
 Men efter Døden Jorden og sin Gud.

6.

Den indspærrede Sisken.

Bestandigt stille, taus og aldrig glad,
 Indspærret i sit Buur en Sisken sad,
 Og aldrig hørde man dens Stemme lyde.
 Selv naar den unge Vaar man saae
 Udover Jorden sine Skatte gyde,
 Og tusind Stemmer hørdes sammenflyde
 I Skovens Hal og under Himlens Blaa,
 Til Vaarens Priis, — vor Sisken sad bedrøvet,
 Og stirred hjerteklemt paa Foraarslovet.

Da sagde Husets Herre: »Hør engang!
 Hvi hænger Du saa taus med dine Vinger,
 Mens hele Skabningen med Sang og Klang
 Den unge Mai sin glade Hilsen bringer?
 Har Du ei nok af Kildens klare Vand?
 Har Du ei lækker, sund og overflødig Spise?
 Er ei Dit Buur forgyldt, og kan
 Du ei med Rette Dig lykkelig prise?« —
 »Ak, Herre!« — sukked den — »Jeger dog indelukt;
 Og Buur er Buur, er det end nok saa smukt!«

7.

Iglen og Øglen.

Til Iglen sagde Øglen:

»Een Ting forstaaer jeg ei,
Naar Mennesket mig møder,
Det løber strax sin Vei!«

»Men efter Dig man leder
I Kilder og i Kjær;
Dog bide vi jo Begge;
Hvad mon da Grunden er?«

»Det skal jeg Dig forklare,«
Vor Medicus udbrød;
»Dit Bid medfører Fare,
Mit frier fra Sot og Død.«

Kritik og Spot de ligne
Dem, Fablen taler om:
Gift er den Enes Dadel,
Den Andens Lægedom.

8.

Løven og Pantheren.

Kong Løve ruster sig til Krig,
Til Høvidsmand er valgt Fyrst Panther,
Og Skovens Dyr forsamle sig,
Til Kamp beredt, fra alle Kanter.

Men da nu Hæren opstilt er,
Og Høvidsmanden monstret Skaren,
Seer han først Æslet Morten der,
Og siden og Hr. Lampe, Haren.

Forundret raaber han: »Hvad vil
I, feige Dyr! blandt Landets Helte?
Hvad nytter Frygt og Ladhed her?
De sveeg jo stedse, naar det gjældte.«

Da svared Majestæten: »Vi
Maae, Kjære, ingen Kraft forode.
Brug Haren som Kureer, og i
Trompeten kan Hr. Morten støde.«

Ved rigtigt Valg Enhver kan naae
Ved eget Pund til Huld og Hæder;
Kan Caspar ikke Orglet slaae,
Er han dog god til Bælgetræder.

9.

Kaaen*) og Musen.

En Dag paa Thinge taelde saa
En gammel og erfaren Kaa:
»Jeg skatter meest den vise Ugle
Af alle Skovens mange Fugle,
Hun bliver hjemme i sin Vraa;
Kun høie Ting hun tænker paa;
Det Jordiske hun ændser ikke,
Men vender kun de fromme Blikke
Mod Himlen; heller ikke saae
Jeg hende nogen Dag at gaae
Paa Rov, som Hunden eller Katten.«
»Ak!« sukked Musen; — »det er saa!
Thi Fruen stjæler kun om Natten!«

10.

Løven og Haren.

En Hare hos Kong Løve Naade fandt
Og derfor ogsaa frit ved Hoffet taelde.
En Dag han sagde: »Herre! er det sandt,
At nys Du frygtsom løb, da Hanen gælde?«

*) en Fugl.

»Ja!« svared Skovens Drot; — »jeg tilstaaer Dig,
 Jeg har en Afsky for en Hanes Skrig,
 Som ei jeg er i Stand til at bekjæmpe.«
 »Ak!« sukked Haren, — »ak, jeg mærker nok, at vi
 Stridbare Dyr er ei for Svaghed frie;
 Jeg selv kan ei min Frygt for Hundeglammet dæmpe.«

11.

Fiolinen og Klarinetten.

Det Baand, hvorved paa Væggen hang
 En Fiolin, af Ælde sprang;
 Den faldt og gik i tusind Stykker;
 Da sukked dybt en Klarinet:
 »Du stakkels Barn! det Held var slet!
 Saa ung en Bold for Skjæbnens Nykker!«

Den limet blev, og atter lød
 Dens Røst, men dobbelt reen og sød,
 Og Klarinetten fro udbryder:
 »O, Underværk! Nu seer Enhver
 At Modgang intet Uheld er,
 At Kummer luttret vore Dyder!«

12.

Bacchuspræsterne og Barden.

Sine hellige Apostle udsendte
 Fader Evan over den hele vide Jord;
 Alle Druens Dyder grandt de kjendte
 Og forkyndte dens Priis med sømmelige Ord:
 »Vinen,« sagde de, »gjør Manden fro,
 Vinen aabner Hjertet, er Sandhedens Moder;
 Hvor de hellige Ranker groe,
 Frydes Mennesket dobbelt ved Livets Goder.« —

Se! da strømmede sammen Store og Smaae,
 For en Qvist af den hellige Ranke at faae.

Dog, mens Skaren sig tæt omkring Præsterne trænger,
 Bliver den vaer den gamle Silen.
 Som en Sæk paa sit Æsel han hænger
 Og kan ei bruge de ravende Been;
 Øiet stirrer stivt, og de sittrende Lipper
 Stamme frem uforstaaelige Ord,
 Mens under Skraal af Mænadernes Chor
 Af og til han til Lædiken nipper.

I Forundring ved Synet Mængden sig taber,
 Og en gammel Barde opløfter sin Røst:
 »Er det Vinens Dyd, der saaledes omskaber
 Manden til Fæ? Er dette den Trøst,
 Som os Druerne byder, da huer mig bedre
 Drikken, vi arved fra nøisomme Fædre;
 Thi beholder jer Skjænk og forlader vor Kyst!«

Men med et Smil paa Læben udbød
 Ypperstepræsten: »Kortsynede Daare!
 Hader Du Sværdet, for Skjæbnen det bød
 Ufrivilligt sin Herre at saare?
 Agter Du ringe den himmelske Ild,
 For en Hytte, som slynget af Zeus, den fortærer?
 God er Gaven, som Guden skjænker Dig mild;
 Men selv det Helligste Misbrug vanærer!«

N. B. Søtoff.

Graven.

Jeg sidder her og stirrer ned
Dybt i den aabne Grav.
Er du det sikkre Hvilested
For brudte Vandringsstav?

Der er saa sort! — O gode Gud!
Skal Mennesket her boe?
Gaaer derfor Man af Livet ud
For her at finde Ro?

Et Hjerte, som tit sukket har
Og paakaldt Jesu Navn,
Naar Jordens tunge Sorg det bar
Og Længsels dybe Savn;

Og som har frydet sig saa tit
Ved Himlens Hvælving blaa
Og Jord og Hav, saa bredt, saa vidt,
Og Dyr og Blomst derpaa;

Den røde Kind, den fagre Mund,
Som lovsang tit sin Gud: —
Blier det i Jordens sorte Grund
Først Støv — saa Blomsterskud?

Skal da den silde Nattergal,
 Og Morgenlærkens Kvad,
 Og Orgelet i Herrens Hal,
 Og Duggens Perlerad: —

Og Vaaren, blomsterrig og grøn,
 Og Vinteren, som sneer,
 Ei fryde meer den Adams Son.
 Som boer i Gravens Leer?

O Herre! fast jeg svimler ved
 Den Tanke i min Sjel:
 »Jeg skal i Gravens Mørke ned
 I den kulsorte Kvel.« —

Dog see! — alt som jeg stirrer paa
 Den dybe Gravens Favn,
 Dens Bund mig blier en Hvælving blaa,
 Forgylt med Jesu Navn.

Jeg seer det grandt; jeg skuffes ei:
 Han gik i Graven ned
 At aabne mig en Himlens Vei,
 Et yndigt Sovested.

Jeg seer, en Engel sidder der,
 Som og Marie saae,
 Da hun i Morgenrodens Skjær
 Til Graven monne gaae.

Han taler til mig: »frygt ei du,
 See! Graven er ei sort;
 Thi Jesus gik derind, — og nu
 Er den en Æresport!«

Hans Lys har Mulmet her fortrængt;
 Hans Kors den Stjerne blev,
 Som han har dybt i Graven hængt,
 Hvor paa hans Navn Man skrev!

Morbærtræet.

Scheikh Talliuk! Scheikh Talliuk!
 Druser, med den hvide Turban!
 Hvorfor mon Man stedse finder
 Under Morbærtræet dig?
 Stjernen kan paa Himlen funkle;
 Maanen kan paa Himlen skinne;
 Solen kan paa Himlen straale,
 — Alle under Morbærtræet,
 Scheikh Talliuk, finde dig! —
 Snart af Vinen der du drikker;
 Snart af Piben der du ryger;
 Snart i Skyggen der du slumrer;
 Snart i Bøn paa Knæ du sidder
 Med din hvide Turban der. —
 Ei dig lokker bort din Landse
 Til den muntre Jagt paa Bjerget;
 Ei dig lokker bort Gazellen:
 Pigen, som ved Teltet dandser,
 Vinkende med Fingren dig;
 Heller ei Trompetens Klingren;
 Heller ei Kamelens Sukken;
 Heller ei din Gangers Vrinsken
 Rører, Scheikh Talliuk, dig.
 Siig mig, hvi du stedse findes
 Under Morbærtræets Blade,

Stottet til den ranke Vext?
 Dette Træe var ikke Livets;
 Dette Træe var altid Dødens;
 See dog, see den blege Flok!
 Farveløse Sommerfugle,
 Skygger blege, Aske lige,
 Vrimle kuns i dette Træe!
 Neppe har de Vingen rystet
 I den første Livets Time,
 Neppe har de faa Secunder
 Elskovs søde Bæger drukket,
 Hannen, Hunnen, sjeleglade,
 Før, — ja før de Barnet skue, —
 Selv i Døden synke de.
 Ak! den lille Orm, som fødes,
 Har ei Fader, har ei Moder,
 Pleies ei bag Morbærblade
 Af Forældres megen Æmhed:
 Dette Træe blev Dødens Træe!
 Kuns af Ormes Hær det vrimler
 Mellem disse hvide Blade:
 Sørgeligt er Dødens Træe!
 — Druser med den hvide Turban!
 Blødet løber rask som Bækken
 Gjennem dine unge Aarer; —
 O betragt dit smukke Legem,
 Naar du dig i Floden bader:
 See dit Øie dog i Bækken,
 Druser med det stærke Skjæg!
 Alle Piger til dig skotte,
 Alle Piger om dig drømme,
 Hver en Nat, paa Teltets Leie: —
 Lukkes deres Øienlaage,
 See de dog, med lukte Blikke,
 Druser med den smukke Skabning!

Dig til deres Seng at gaae. —
 Sløret kastet er tilbage;
 Thi den mørke Nat er kommen;
 Barmen som en Bølge bæver;
 Hvid som Sneen, varm som Baalet;
 Armen med de gyldne Ringe
 Strækkes mildt mod Gjesten ud:
 Thi den mørke Nat er kommen:
 Nu er Qvinden fri for Sløret
 Og Gevandtet, som bedækker; —
 Nu hun siger (som om Dagen
 I sit Hjerte) høit med Læben:
 »Søde Druser, kom, o kom!«
 Qvinden, som dig Elskov giver,
 Sødere, min Ven! end Honning,
 Drukket ud af Blomstens Bæger —
 Qvindens Hemmelighed røber
 Som Forræder du vist ei. —

Hørte du de kjelne Sukke
 Vifte hen i Aftenstunden,
 Blodere, min Ven! end Silken,
 Eller Svanebarmens Duun;
 Sødere end Nattergalens,
 Naar den klynker allerdybest;
 Hørte dog du Pigens Suk
 Længe efter Midnatstimen,
 Naar alt Nattergalen tier,
 Med sit Hoved bag sin Vinge,
 Druser, Druser, hørte du!
 Eller saae du Taarer falde
 Ret som Perler ud af Øiet,
 Ned ad Kinden, over Barmen,
 Ned i Skjødets, ned til Foden —
 — O, da rørte sig din Manddom!

Og din Kraft i Aaren svulmed;
 Og forvandlet lød din Stemme
 Som en Piges Klagesang;
 Og din Bøn flød fra din Læbe
 Ret som Pigens Perler trilled
 Ned fra Øiet, over Barmen,
 Over Skjødets, ned til Foden:
 Til Gazellen hastede du.
 Scheikh Talliuk, Scheikh Talliuk!
 Morbærtræet er kun Dødens,
 Pigen, det er Livets Træe!

Nyd din Ungdom med Veninden!
 Nyd hos hende Vaarens Drømme;
 Og for Nattens Drømmerier
 Hun en Flok af raske Drenges
 Efterhaanden skjænker dig;
 Der du ei forgjebes beder:
 Thi just hun er Allahs Engel,
 Som bønholder Mandens Sjel:
 Vælg nu mellem Morbærtræet
 Med sin blege Dødningskare,
 Og Gazellen under Teltet,
 Livets Træe, med Livets Frugt.

Saadan svarer Scheikh Talliuk
 Ebn Motewakkal Hakem
 Under Morbærtræets Lov:
 »Vel jeg maa paa Træet vogte,
 Naar du, Himlens Maane, skinner;
 Naar I, Himlens Stjerner, lyse;
 Naar du funkler, klare Sol!
 Muselmand, ha, vide skal du:
 Ingen tro som Drusen er! —

— Her, her stod min Arveriigdom,
 O! min skjønne Morbærskov,
 Med de sorterøde Frugter,
 Med den travle Silkeorm!
 Vide skal du, Moslim! Moslim!
 Ingen tro som Drusen er! —
 Hvis du var min Arveffjende,
 Men du nød mit Salt i Teltet,
 Aldrig Drusen dig forraader,
 Selv med eget Livs Forliis;
 Muselmand, vil du mig spørge:
 Hvor blev Morbærskovens Stammer?
 Hvi staaer ene dette Træ?
 Nu saa skal dig Drusen svare:
 Dette Træ var ikke Dødens,
 Dette Træ var ikke Livets,
 Dette Træ var Ærens Træ! —

— Som en Hjort, forfulgt paa Jagten,
 Janitscharers kjække Høvding,
 Osman Aga til mig kom;
 Hid han fra Damascus flygted,
 Og hans Damascenerklinge,
 Naar i Slaget tit vi mødtes,
 Hug mig mangt et blodigt Saar;
 — Ak! — nu bløder Drusens Hjerte,
 Under Morbærtræets Grene,
 Mellem Ormes Dødninghær;
 Thi min Søn, den blonde Hussain,
 Traf hans tunge Kæmpesværd;
 Ja, skjøndt mine Tænder skinne
 Hvide som den unge Piges,
 Som Gazellens foran Teltet;
 Og skjøndt Blodets røde Roser
 Farver Kinden mig som Drengens,

Sidder jeg bag Morbærtræet
 Her paa Heltesonns Grav!
 Stille! — Allah kuns er Allah:
 Uforandret, altid eens;
 Mine Kinder vel skal falme,
 Allah kuns er altid eens. —

— Osman Aga til mig kommer,
 Træffer mig i Bønnens Stund;
 Da jeg Allah bad om Naaden,
 Bad om Naaden Osman mig!
 Vildt sit Blik han hæfter paa mig;
 Bleeg han for min Fød nedstyrter:
 Sværdet greb jeg ved min Hofte;
 Holdt ham ved hans Hovedhaar:
 Taus jeg svang mit Sværd i Luften,
 Stirred paa hans blege Kinder,
 Stirred dybt ind i hans Øie,
 Stirred dybt ind i hans Sjel!
 Der jeg træffe vil min Fjende,
 Blegnende og skjult, kleinmodig;
 Inde der ved Hjertets Rod —
 Der jeg træffe vil min Fjende,
 Med mit blanke Sværd til Hæftet:
 Ja! i Hjertet skal han døe! —

Ak, forunderlig er Allah!
 Men barmhjertig i sin Magt:
 Seer du, Muselmand, han leder
 Som en Bæk i sine Hænder
 Vore Hjerter, dit og mit! —

Som jeg Fjenden gjennemskuer —
 — Skal jeg troe mit eget Øie! —
 Seer jeg Hussains søde Billed

Inde i hans Hjerter staae!
 Og af Fjendens Hjertekammer
 Træder mig min Søn imøde,
 Staaer imellem mig og Osman:
 Griber om mit vrede Sværd;
 Ryster det af mine Hænder,
 Kaster det i Flodens Bølger:
 Peger op til Allahs Tegn. —
 Maanen, som just gaaer deroppe,
 Over mit og Osmans Hoved,
 Smiler venligt ned til os.

Da jeg paa min Søn fik Øie,
 Troer du vel jeg saae paa Osman?
 Troer du, jeg min Fjende saae?
 Hussain, o min Søn, den blonde!
 Hussain, o det kjære Billed,
 Han, som jeg med Zara Mota
 Avled i vor Elskovsdrømmen,
 — Intet uden ham jeg saae!
 Svunden var min Fjende Osman,
 Svunden med mit Sværd i Haanden;
 Begge mine Arme bredtes
 For at favne Hussains Aand;
 Men — da Hussain var forsvunden,
 Begge mine Arme bredtes,
 For at favne Helten Osman
 Til mit Druserheltebryst! —
 Svunden var min Fjende Osman,
 Kommen Osman var, min Ven!

Men paa lette Fuglevinger
 Flyver Rygtet til Damascus;
 Fuglen sang for Meru Pascha:
 Osman hos mig Redning fandt;

Frelse mellem Moslims Fjender,
 Frelse hos sin Arvefjende,
 Frelse hos den arme Fader,
 Hvem han dræbte Livets Søn!

— Og paa lette Fuglevinger
 Merus Trusel til mig flyver:
 Fuglen sang: »Du falske Druse!
 Osman Aga flux mig giv!
 Hvis du fræk min Fjende skjuler,
 Skjuler ham i Druserskoven:
 Frygt da Merus Kæmpeskarer,
 Farende til Hævnens Kamp!«

— Men paa lette Fuglevinger
 Til ham fløi mit Svar tilbage,
 Henad mod Damascus Taarne;
 Fuglen sang: »Velkommen, Helt!
 Osman Aga jeg har favnet;
 Jeg har reist ham op af Stovet,
 Jeg har rakt min Haand til Osman,
 Og — hans Taare paa den faldt!
 Den har Blodets Plæt afvasket;
 Og til Osman Agas Fodder,
 Til den trætte Flygtnings Fodder
 Bragde jeg Vandbæknet hen;
 Og mit Salt han nød bag Teltet;
 Under Teltet har vi roget;
 Sovet under Dække sammen:
 Bad den samme Aftenbøn!
 Nu blev Osman mig en Broder,
 Meer end Broder — han blev Sønnen,
 Og som Fader jeg ham værner:
 Riv ham fra mit Hjerte — kom!«

Vaaben nu mod Vaaben klirred,
 Ak, da hug den grumme Fjende
 Ei blot Mænd i Slagets Tummel,
 Men — min røde Morbærskov!
 Silkeormen var min Riigdom;
 Spandt saa fredeligt om Dagen,
 Alle disse korte Dage,
 Allah skjænker til sin Orm.

Krig mod Ormen Meru førte:
 Hver en Nat halvtredsindstyve
 Friske Stammer hug hans Horde,
 Ved de skarpe Øxers Klang.
 Hver en Dag han Bud mig sendte:
 »Druser! giv mig Osman Aga,
 Ellers døer hvert Træe i Skoven,
 Ak, din rige Morbærskov!«
 Daglig lød mit Svar tilbage:
 »Viid, i Osman Agas Hjerter
 Er min blonde Hussains Bolig,
 Er hans stille, dybe Grav! —
 Skal min Søn, min blonde Hussain,
 Jeg min Fjende villig give?
 Hvad vil du med denne Døde?
 Osman Aga faaer du ei!«

Daglig Meru hug min Skare; —
 Jeg var vakkre Drusers Hovding:
 Ak, saamangen Søn der dræbtes,
 Ingen tro som Drusen er!
 — O, min Skov! — I faure Stammer!
 Tusind alt paa Jorden ligge,
 Svømmende i Blodets røde
 Strømme, ret som var det — Mænd!
 Frugten frugtesløst var falden;
 Silkeormen spandt ei længer. —

Derfor paa den nøgne Hede
Seer Du ene dette Træ!«

Scheikh Talliuk! Scheikh Talliuk!
Hvorfor disse dybe Suk?
Hvorfor tier nu din Læbe?
Hvi fortæller du ei meer?
Godt! — saa lad nu mig fortælle,
Ret mig, om jeg tager feil!
Ende vil jeg din Fortælling
Om din Æres høie Træ!
— Da din Skov den sank, Talliuk!
Da fornam du Osmans Suk;
Hurtig sank han ned i Støvet,
Kyste paa din nøgne Fod;
Hurtig foer han op fra Jorden,
Hang sig om din nøgne Hals;
Hurtig fløi han ud af Teltet,
Svang sig paa sin Ganger rask;
Hurtig foer han bort til Meru —
Aldrig meer du Osman saae! —
— Nu! saa vil da jeg fortælle —
Men hvi stirrer du paa mig? —
Osman nedslog Meru Pascha,
Hævnet blev din Morbærskov:
Osman dræbte Meru, Fjenden.
Hævnet blev hver Silkeorm;
Osman dræbte Meru, grusomt,
Dræbte ham med — dette Sværd!
For din Fod han lægger Sværdet:
Ja, ja, jeg er Hussains Grav! —
— Har du glemt mig, Scheikh Talliuk!
Bleg du stirrer paa mig end!
Glemmes, ak, skal Osman Aga,
Aldrig, aldrig glemmes du! —

Her blev du født: — i dette lille Huus,
 Du, som saavidt i Verden maatte vanke;
 Her ved din Vugge sad en Genius,
 Mens ind i Huset Søens Fiskerblus
 Paa Drengens Aasyn slog, naar han reed Ranke!

Her Fantasus fik lært dig Eventyr,
 Som, een Gang hørte, aldrig du forglemte;
 Her Fata Morgana paa Rosenskyer
 Dig viiste, skuffende, — hvad altid flyer,
 Og, ak, saatit din glade Sjel forstemte.

Her legde Barnet blandt de Andres Smaae:
 Men Ingen saae den himmelsendte Engel,
 Som fulgde ham alt fra han kunde gaae,
 Og viiste ham, hvor Tornene var smaae,
 Og Rosen rødmed deiligst paa sin Stengel.

Her stod som Mand du med os mangan Gang:
 Her gik vi sammen ved den danske Bølge;
 Her jublende din Soemandsstemme klang,
 Og, mens en Taare frem af Øiet sprang,
 Du kunde knap dit Skjemtevid fordølge!

— Paa Danmarks Kyst, hvor den er flad og lav,
 Der fandt Man kostbart Rav i gamle Dage;
 — Paa Danmarks Kyst, hvor den er flad og lav,
 Der fandt Man dig, du kostelige Rav!
 Magnetisk trak — og stødte du tilbage!

— Nu tier Sangen! — Sangeren er død!
 Han aldrig meer skal komme her tilbage!
 Saa tung hans Taare tit af Øiet flød.
 Men da blev Psyche just til Himlen fød':
 Ak, aldrig meer den kommer her tilbage!

C. I. Boye.

Helenes Kilde.

(En Legende.)

Lyksalige kaldes vel alle de,
Som ret er af Hjertet rene;
De skulle, forsand! Gud Herren see,
Han lader dem aldrig alene.
Lyksalig nævner jeg den forvist,
Der ikke laer Haabet glippe,
Der fæster sin Tro paa den Herre Christ,
Han bygger sit Huus paa en Klippe!

Som Rosen opskyder fra Tjørnen haard,
Imellem de skaanske Bjerger
Helene blomstred' paa Kongens Gaard.
(Han var hendes Slægt og Væрге.)
Som Rosen pryder den yndigste Vaar,
Og skinner, som Dronning, alene,
Skjønndt Blomster i Flok paa Marken staaer,
Og dufte fra Busk og Grene,
Helene Kronen for Alle bar;
Ei vidste hun selv, hvor fager hun var
Blandt alle de Jomfruer vene.

Saa tidt som hun rundt i Hallen gik,
 Og Bægeret fyldte ved bredden Bord,
 Og lod saa uskyldigt det fromme Blik
 Baade Fremmed og Frænde møde,
 Da hviskede' saa manget forelsket Ord
 Om Lilier og Morgenrøde.

Saa tidt som hun op til Himlen saae,
 (Hendes Øine vare saa blide,)
 Da glæded sig alle Guds Engle smaae,
 Og viftede Skyen tilside;
 De skyndte paa, saa den hastede' forbi,
 Og saae i de deilige Blikke:
 »Hun bliver, forvist, en Engel, som vi;
 Det nægter Gud Fader os ikke!«
 Og smilte hun ret af Hjertet glad,
 De slog' deres Vinger tilsammen;
 Og sukke hun fromt til Gud, og bad,
 Da saae de didop, hvor den Evige sad,
 Og sang deres hellige Amen!

Saa tidt som hun gik udi Lund og Vang,
 (Der lystede' hun helst at vandre,)
 Med Borgens Piger sin Aftengang;
 For hende de bedste Blomster opsprang,
 Som lukkede sig for de Andre.
 De elskede hende paa deres Viis;
 Dem fattes jo Menneskestemme.

Men Slangen er kommen fra Paradiis;
 Den har i al Verden hjemme.
 Den lægger sig under de Blomster smaae,
 Og lurere bag reneste Lilie.
 Den falske Konge paa Jomfruen saae
 Med syndige Tanker og Villie!

Han klappede hende saa gjerne paa Kind,
 (Saa gjør' jo de kjærlige Fædre);
 Hun meente: det er vel hans venlige Sind;
 Hun vidste det ikke bedre.

Han fulgte med hvor hun gik og stod:
 »Din Umag, min Drot, er for megen!«
 Han er mig dog ret, som en Fader, god;
 Jeg savner fast ikke min egen!

Han stirred ind i det klare Blik
 Med Elskovs Blus i sit Øie;
 Hun tænkte: han har dog en underlig Skik!
 Hvor kan ham dog Sligt fornøie?

Han snoede sin Arm om det smekkre Liv.
 »Hvad er det, min Herre byder!?« —
 »O! hvis du nu bliver i Løn min Viv,
 Ret snart jeg min Dronning forskyder!
 Jeg gier dig min Krone! jeg gier dig min Skat!« —
 Da fik hun at kjende sin Fare!
 Saa mørk er end ikke den sorteste Nat,
 At Lynet jo kan den oplære.

Da sænked' sin Bue det hvælvede Bryn;
 (En Due har ogsaa Vrede!)
 Som Skylregnen følger paa Skyens Lyn,
 Hun stride Taarer mon græde.

Forfærdet hun kaldte paa Herrens Navn,
 Og sled sig løs af hans falske Favn.
 Ei fulgte han dristigt efter —
 »Ha! flyv kun, min Due! Jeg fanger tilsidst
 Dig vel engang med Vold eller List!
 Jeg kjender en Qvindes Kræfter.«

Der kneiser en Klint paa den skaanske Kyst,
 Mod Kattegats brusende Vande
 Den vender sit laadne, buskede Bryst,
 Og løfter mod Skyen sin Pande.
 Den seer over Havet mod Sjolunds Bred;
 Heel gjerne den Stade vil bytte;
 Den sætter sin Fod i Dybet ned,
 Men mægter den ei at flytte.

Helene standser paa Klintens Top;
 I Vovernes Grav hun stirrer:
 »O! torde jeg styrte mig bradt herved!?
 Jeg haver ei Frænde, — jeg haver ei Fred!« —
 Den fraadende Brænding skyder sig op,
 Og al hendes Tanke forvirrer.

Hun bøier sit Knæ, hun opløfter sin Haand;
 Hun finder ei Hjælpen henede.
 Lyksalig den, som med trøstig Aand
 Til Gud kan i Nøden bede!
 Ham syngte Guds Engle den kraftige Trøst,
 Som ellers Ingen faaer høre.

Det var, som om Dybet opløfted' sin Røst,
 Og fyldte med Sang hendes Øre:
 »Du skal ikke saares af Klintens Torn;
 Gud Herren er Skjold og Værgel
 Du eier vel Tro, som et Sennepskorn,
 Saa lystre dig Bølgernes Bjerge.
 Her finder du Frelse! her fanger du Fred!«

Hun dristigt fra Klippen springer;
 Hun daler, som Svanen, der skyder sig ned
 I Havet paa skinnende Vinger.

Som Svanen sig gynger hen over Sø,
 Med sneehvid Hals og med kneisende Bryst,
 Saa bæres af Havet den deilige Mø
 Fra Skaanes Klipper mod Danmarks Kyst.

Hvo tvinger det falske, skummende Vand,
 At nu det sin Harme fordølger?
 Det er vel den samme stærke Mand,
 Der truede Stormen at tie paa Stand
 Alt over Genezareths Bølger!

Ved Siden hun følges af Rok og Hval,
 Og Haien viser sin blodige Tand;
 Hun skuer ned i den dybe Sal,
 Hvor Havmænd sidde paa Steen ved Steen,
 Og lure paa Vraget og skibbruden Mand,
 Og bringe den Jamrende Dødens Meen.

Hvo styrker den svage Qvindes Mod?
 — Den vældige Mester jeg lover,
 Der hos Sanct Peder paa Havet stod,
 Og bjælkede Bølgen under hans Fod,
 Og bød ham gaae freidigt derover!

Hvor Tiisvilde Banker sig høine fra Strand,
 Hun satte sin Fod, og lovede Gud.
 Som Jomfruen treen i det hvide Sand,
 Da sprang der en Kilde fra Banken ud.

Den mægtige Straale har dybt sit Hjem
 I Jordens forborgne Hule; —
 Hvad Herren vil drage for Lyset frem,
 Det mægter ei Jorden at skjule!

Den skyder sin Straale foruden Meen,
 Den Fromme til Hæder og Ære;
 Som hun var af Hjertet uskyldig og reen,
 Saa vilde den ogsaa være.

Som hun var af Hjerte from og stærk,
 Saa blev og den det, forsande!
 Der komme saa Mange med Brøst og Værk,
 At drikke dens kraftige Vande.

Ret aldrig endnu dens Kraft aflod:
 Ved Midsommers lange Dage
 Der kommer saa Mangen med haltende Fod,
 Og lader sin Krykke tilbage.

Den risler og synger fra dyben Grund:
 Den Fromme vil Gud bevare;
 Han finder Hjælpen i Nødens Stund,
 Og trøstes i al sin Fare!

Kirkeklokken i Farum.

Hvor Farumsøens blanke, dybe Vande,
 Med Krat og Skovhegn om den høie Bred,
 Med større Nabosø sig kjærligt blande,
 En venlig Landsby ligger smukt i Fred.
 Rundt om den Vaar og Sommer blomstervirke
 De agergrønne Marker; over dem
 Sig hæver fredeligt den røde Kirke
 Imellem Pii og Hyld om Bondens Hjem.
 Paa Høien der, med nære Sø fortrolig,
 Staaer Sjælehyrdens straabedækte Bolig.

Der sad ærværdig Præst i Natten silde
 Engang — det var en stormfuld Efterhøst.
 Paa Himmelen fløi mørke Skyer vilde,
 Og sparsomt kun nedsmilte Maanen Trøst.

Ved Lampens Blus han veied Skriftens Tale
 Om Synd og Død og Naadens store Ord;
 Ved aarle Morgen skulde han husvale
 En Syg med Lædskedrik fra Herrens Bord.
 Da hørte han — et Gys han maa betvinge —
 Den store Kirkeklokke sælsomt klinge.

Det var ei stærke Hammerslag, han horte,
 Ei Stormens Haand, som Klokkerebet drog;
 Det var, som om et varsomt Jern berorte
 Klangfulde Malm. Da lukked han sin Bog.
 For Nattens Aander var han ikke bange,
 Og aldrig Djævlens Magt han agted stort,
 Thi han var from; ad Kirkegaardens Gange
 Han rolig gik, og aabned hellig Port.
 Snart stod han mellem Kirkens hvide Buer,
 Oplyste svagt af Maanens matte Luer.

Han lytted skarpt; men Klangen var forstummet.
 Da løfted han med Kraft sin dybe Røst;
 Tidt blege Synder havde den fornummet,
 Som hykkled Fromheds Skjul for Hjertets Brøst.
 »Hvo,« raabte han, »har her i Natten hjemme?
 Hvo vover at forstyrre Kirkens Fred?« —
 Hver Hvælving klang. Da syntes han fornemme
 Et Suk, der lød fra Kirketaarnet ned.
 »Stigned!« han bød, »Jeg, Herrens Tjener, byder!« —
 Og snart fra Stigen sagte Fodtrin lyder.

Ved Choret kommer ham et Barn imøde,
 En Dreng, vel otte Somre har han talt.
 Ei var de trinde Barnekinder røde;
 Det var, som havde blegen Sorg dem malt.
 Den venstre spæde Haand han varsomt lukked,
 Som gjemte han i den en kostbar Skat.

»O! vær ei vred,« saa bad han blidt, og sukked,
 »Fordi jeg var i Kirken denne Nat!
 Da Aftenklokken ringet blev, herinde
 Jeg skjulte mig; ei var mig Ondt isinde.«

»Og hvorfor,« spurgte Præsten ham forundret,
 »I denne vilde Nat du dvæled her?
 Mod Tag og Muur Uveiret jo har dundret. —
 Hvad er det, du i Haanden gjemmer der?«
 — — »Ak, Fader!« svared Drengen, »nær
 ved Døden
 Min Moder er« — — og Graad hans Stemme
 brød —

— »Jeg veed det, Søn! fortvivl kun ei i Nøden!
 Du veed: i Herrens Haand er Liv og Død.« —
 — — »Ja! Ham jeg har befalet mine Veie!« —
 — »Og hvi forlod du da din Moders Leie?« —

— »Jo,« svared han, »den Rust, som man
 kan gnide

Af Kirkeklokken just ved Midnatstid,
 Helbreder ganske vist. Det fik jeg vide
 Igaar, og derfor skyndte jeg mig hid« —
 — »Og ene gik du?« — »Ja! for Nattens Fare
 De frygted Alle; Ingen vilde gaae.« —
 — »Du frygted ei?« — »Ak jo! den hvide Skare
 Paa Kirkegulvet fra min Krog jeg saae.
 Min Aftenbon jeg bad; da bort de vege;
 Dog snart paany de frem af Graven stege.«

»Og Mange blandt dem troede jeg at kjende:
 Jeg vilde bedet; men i Skrækkens Nød
 Jeg sang: Hvo veed, hvor nær mig er min Ende?
 Da tænkte jeg kun paa min Moders Død;
 Og dristigt steg jeg op; jeg hørte Uhret
 Slaae Tolv, men ingen Død kom meer igjen.

Jeg sad saa trygt, som liden Fugl i Buret,
 Og skrabed Rusten af — her har jeg den.
 Ved Morgengryet hjem jeg vilde vende,
 Og vist jeg troer, at det skal frelse hende.« «

— »Du fromme Barn! Gud Kjærligheden lønner!
 For ham er Natten Dag. At du er god,
 Det har han seet; han høre vore Bonner!« —
 Da sank de Begge ned ved Altrets Fod.
 Og medens Taaren rulled over Kinden,
 Som Vift af Englevinger Stormen sang;
 Igjennem Orglets Piber sused Vinden,
 Og Psalmetoner gjennem Choret klang.
 Og Maanen straaled klart fra skyfri Bue,
 Og Altrets Sølvstager stod i Lue.

»Nu kom, mit Barn! Nu gaae vi til din Moder.
 Ei meer de Døde hindre vil din Vei.
 Hvad hisset over Nattens lyse Kloder
 Besluttet er, det veed ei du, ei jeg;
 Men fast paa Herren haabe vi, du gode,
 Du kjære Son!« — — »Ja, Fader! lad os gaae.
 Jeg er saa let, jeg er saa glad tilmode;
 Thi mens jeg bad, et deiligt Syn jeg saae:
 Forbi mig svæved der en himmelsk Skare,
 O! vist til Hytten Læskedrik de bare.« «

Nu Begge skyndsomt gik. Men Stovets Tanke
 Er seen mod Englens Flugt, som Ormens Gang;
 Ei trende Slag vel Hjertet kunde banke,
 Mens hiin fra Himlen sig mod Jorden svang.
 For Lei et stod han med sin Sølvvinge;
 Ved Nat han havde svævet Barnet nær;
 Thi hvergang Jordens Kirkeklokker klinge
 Med helig Tone, glædes Himlens Hær.
 Til Sundhedssøvn han lukked trætte Øie,
 Og svang sig atter hurtigt mod det Høie.

Og da de To treen ind i stille Kammer,
 Hun aanded sundt, og slumrede saa trygt:
 Klart blussed' Lampens før saa matte Flammer,
 Og Vaagekonen blunded' uden Frygt.
 I Drøm de saae den blege Læbe smile;
 Og Hjertets tause Hymne steg i Løn.
 Da vaagned' styrket Moder af sin Hvile,
 Og, modersalig, favned hun sin Son!

Vaarsang.

Hvor deilig er den unge Vaar!
 I Brudeklæder Høien staaer,
 Og Markerne sig pryde!
 Hvor er Guds Jord dog lys og smuk!
 Jeg treen herud med Sorg og Suk,
 Og dog jeg maa mig fryde!

Den Blomster-Hær (hvo tæller dem?)
 Som Herrens Vidne træder frem;
 O! hvis den kunde tale,
 Da brød den ud i Lov og Priis
 Om ham, der lod paa tusindviis
 De mange Blade male!

Den bær jo dog, skjøndt lav og stum,
 Guds Naades Evangelium,
 Naar du beseer den nøie.
 Hvor fromt, naar Dagen rinder ud,
 Den stirrer, morgenfro, mod Gud,
 Med Duggen i sit Øie!

Hvor pynteligt det stolte Træ
 Sin Foraarsklædning lader see!
 O! hvis det kunde sjunge,
 Hvert Løv, der groer i Lund og Skov,
 Istemte lydt sin Skabers Lov
 Med liflig Psalmetunge!

Mod Himlen hæver det sin Top;
 Til ham det løfter Kronen op,
 Som gav det den at bære:
 Med stumme Qvist, du seer det nok,
 Det vinker hid en Fugleflok,
 At qviddre ham til Ære.

Med Psalmechor af Trille-Slag,
 Med Støtter og med hvælvet Tag
 Staaer Skoven som en Kirke;
 O Skaber! i dens Helligdom
 Hver brusten Knop fortæller om
 Hvad du formaaer at virke!

Fra Green til Green gaaer Vaarens Vind,
 Og svaler mildt min hede Kind
 Med Haabets Englevinger!
 Jeg vil ei græde ved mit Savn,
 Mens al Naturen Herrens Navn
 Sin Priis med Jubel bringer!

Vel manget Haab, som Verden gav,
 Blandt Verdens Sorger fandt sin Grav,
 Lod mig beholde Taaren;
 Men trøstigt vil jeg lide paa:
 Min døde Glæde kan opstaae,
 Som Lundens Blomst i Vaaren!

Og dvæler den fra Stund til Stund, —
 Hvor længe stod ei nogle Lund
 Foruden Løv og Tone!
 Paa Gud jeg bie vil, som den;
 Min Lykke grønnes vel igjen,
 Og skyder atter Krone.

Han dækker Bord og reder Seng
 For mindste Kryb i Skov og Eng,
 Endskjondt de ikke bede;
 Mit Hjertesuk har Røst og Ord;
 Hvad godt mig er paa denne Jord
 Han vil mig vel tilstede!

Efteraars-Betragtning.

Hvor er nu Eders Blomsterflok, I Dale?
 Du, nøgne Mark, hvor er din Sommerkrands?
 Til Svar jeg horer Hvirvelstormen tale
 Om Glædens Flugt fra Lykkens høie Sale,
 Om Sorgens Magt, at Verdens Lyst er hans.

Hvi lagde du, o Skov, din Æreskrone,
 Hvor Morgenduggen glimrede paa Blad?
 Et Vindens Suk er Svarets Sorgetone:
 Al Jordens Hæder vakler paa sin Throne,
 Til Jordens Glimmer Skjebnen bærer Had!

Jeg seer med Veemod til de øde Steder,
 Men deres Alvor gjør min Tanke klog;
 En Prædikers opslagne Viisdoms-Bog
 Er hver en Plet, hvor jeg forgjeves leder
 Om Herligheden, Nattefrosten tog.

Min Bon skal ikke Himlens Gud besvære
 Med Raab og Suk om Lykkens store Skat:
 En bedre Glædens Krands jeg vel kan bære,
 End den, der falmer i en Modgangs-Nat!

Jeg saae engang i Efterhøstens Dage,
 (Og dette Syn jeg ofte dvæler ved.)
 At Skyen tidligt sendte Sneen ned,
 Mens Løv endnu paa Træet var tilbage.
 Dets Klynger holdt den hvide Byrde fast,
 Og Sommersmykket gjorde Grenen Skade;
 For høit den havde elsket sine Blade,
 Og Kronen bøied' sig, og Grenen brast!
 Jeg saae det, som et Budskab om at tænke
 I lyse Timer paa den sorte Sky,
 Hvor hastigt, uden Varsel, den kan sænke
 Sit Mørke ned, og alle Straaler flye!
 Jeg gav mit Hjerte denne Viisdoms-Lære:
 At have Livets bedste Glæder kjære,
 Som den, der snart i Nød kan vorde stedt:
 At Sorgens Vægt blier dobbelt tung at bære,
 Ifald den finder Hjertet uberedt!

Jeg bad til Gud, han vil mig, naadig, spare
 For Smertens bittere Bæger, fyldt til Rand;
 Men og jeg takker ham for hver en Fare,
 Hvis Alvorsmine gav min Sjæl Forstand,
 For hvert et Savn, der øved' mine Kræfter,
 At, hvis jeg rammes af den værste Vee,
 Min Frelzers Bon jeg trøstigt beder efter
 I mit Gethsemane: »Din Villie skee!«

Sang for Danske.

Der er et Land; dets Sted er høit mod Norden,
 Og Dybets Bjerge svømme nær dets Havn;
 Men skjøn som det er ingen Plet paa Jorden,
 Og Danmark nævner man dets favre Navn!
 I sølvblaae Vesterhav en deilig Have,
 Med Bøgehegn, hvor Nattergale boe!
 Og hver en Deel gav Himmelen sin Gave,
 Paa hver en Plet Velsignelserne groe!

Fra Eid'rens Strøm til Skagens nøgne Banker
 Den jydsk Halvø krummer sig mod Nord.
 Et herligt Land! dets Folk sig Velstand sanker;
 Paa fremmed Strand det henter Guld ombord.
 Den muntre Stridshingst over Engen vanker,
 Og Stimer myldre i den dybe Fjord;
 Til Stavns og Rors har Skoven Egeplanker,
 Dets Sonner Kraft, og Snildhed deres Ord.

Mod Øst for denne tvende Have stride.
 Med Sjolunds Bred og Othins gamle Ø;
 Nær Lolland, Falster, staaer i Klæder hvide.
 Med Lov om Haaret. Bølgens ranke Mø.
 Det raske Folk kan ingen Mangel lide,
 Thi Ag'ren her sig bølger som en Sø;
 Om favre Blomstereng staae Lunde blide;
 Her er det smukt at leve, tungt at døe!

Og dybt mod Syd, hvor Elbens Bølge gynger
 Vel tusind Snekker langs den grønne Kyst,
 I fede Marsk imellem gyldne Dynger
 De røde Hjørde hvile sig med Lyst.

I østlig Sø, hvor vrede Stormfugl synger,
Bornholm staaer, kraftigt, med sit Klippebryst;
Og dybt i Stenen er Karfunkelklynger,
Og det har Mænd, som lee ad Kampens Dyst!

Saa skille Strøm og Sunde Mark og Stæder;
Men Eet er Danmark, trofast er dets Magt;
En Bro af Malm Samdrægtigheden smeder
Fra Bred til Bred, og Ærlighed staaer Vagt.
Vort Held er eet, og fælleds er vor Hæder
(Den vogter Sværdet med sin Varetægt!)
Og een den danske Bøn, hvert Hjerte beder:
»Gud skjærme Kongen og hans hele Slægt!«

Chr. Wilster.

Eleonore Ulfeld.

Tungt Kongedattrens Taare flød
Bag Fængslets skumle Mure,
Og Alder, Kulde, Sult og Nød
Skar Pandens dybe Fure.
Herr Corfits og hans Sønner gaae
I Verden om saa vide,
Og intet Frændeøie saae
Kong Christians Datter lide.

Og Tiden krøb med Sneglefjed,
Den løber ei for Klage.
Hun tænkte paa sin Herlighed
Og paa de svundne Dage.
Tit lod hun Lampen utændt staae,
Og grubled helst i Mørke,
Thi alt som Natten den faldt paa,
Vandt Tanken Lys og Styrke.

Ja Lampen tit udslukte hun,
Den harske Tran at spare;
Til Slutteren ved Morgenstund
Hun falbød den som Vare;

Og hendes List var ei omsonst,
 Han Kjøbet ei forsmaa'de,
 Saa fik hun til Baldyrekunst
 En Naal og Silketraade.

Til Arbeid nu den hvilte Haand
 Hun flittigt overlader,
 Det styrked' Qvindens høie Aand;
 Hun tænkte paa sin Fader;
 Naar fordum hun ved Arbeid sad,
 Det husked' hun saa nøie,
 Da kyssed' han sit Barn saa glad,
 Da funkled' Heltens Øie.

Nu sad hun der med stille Sind,
 Og Sorgen sig formilded,
 Trak Naalen ud, stak Naalen ind,
 Og sysled med et Billed;
 Men da hun brød den sidste Traad,
 Hun Øiet mildt oplader,
 Og stirrer paa sin Fangedaad, —
 Og seer sin elskte Fader.

Og kyssede den Fader god,
 Fromt Tanken sig forvilded,
 Som Fader hos sin Datter stod,
 Som levede hans Billed.
 Som havde Læben mangt et Ord
 Til hendes Trøst at sige,
 Som vendte Øiet sig fra Jord
 Mod Gud i Himmerige.

En Sjelefryd var dette Syn;
 Hvert Træk stod der saa nøie,
 Den brede Pande, tykke Bryn,
 Det stolte lyse Øie,

Og Hagekløft med Smilebaand
Saa sanddru var fremstillet,
Og det var hendes Datterhaand,
Som danned Christians Billed.

Med sene Skridt henrandt den Tid
Bag kolde skumle Mure;
Den tynde Lok saa sølverhvid,
Svagt skjulte Pandens Fure.
Saa gik vel tre og tyve Aar,
Da aabnes hendes Fængsel,
Den gamle Fange atter staaer
Som frie i Verdens Trængsel.

Forundret Øiet hun opslaaer,
Slukt var dets fordums Flammer.
Saalangt som Væg fra Væggen staaer
I Fangeburets Kammer,
Saalangt kun hendes Syn kan naae,
Men gjennem Taagens Mørke
Klart Aanden i det Fjerne saae
Sin Trøst og Mod og Styrke.

Fra Fængselsdør til Klostervraae
Den matte Fod hun vender,
Og Trøstens Ord at læse staae
I hvad hun selv bekjender:
Min Husbond holdt jeg tro min Eed
I Nød og svar Elende,
Den Viv, hvis Sjel er Kjærlighed,
Hun faaer en salig Ende.

Sang for Danske.

Hvor Bølgen larmer høit fra Soe
 Om Danmarks gamle Rige,
 Hvor Bøgen krandses Land og Oe,
 Som Uskyld Slettens Pige,
 Der er min elskte Fødestavn,
 Der jubler jeg mit Danmarks Navn,
 Thi der er godt at være!

I Danmark kneiser intet Fjeld,
 Ei gjemme stolte Bjerge
 Det rode Guld til Ladheds Træl,
 Ei Jern til vældigt Værge,
 Men Guldet rigt paa Marken groer,
 Og Jernets Kraft i Armen boer,
 Uvæbnet har den Værge.

O straal fra Øiet uforsagt,
 Du Præg af Nordens Stempel!
 Et Ord, et Haandslag være Pagt,
 Og Barmen Troskabs Tempel!
 Ja Troskab! du est Danmarks Værn,
 Du est et Skjold af hærdet Jern,
 Du est vort Dannevirke!

O Dannebrog! vort Himmelflag!
 Tilaand os Mod og Styrke!
 Vift høit mod Skye i blodigt Slag,
 Spred Lys i Kampens Mørke!
 Fra oven har en Stemme talt,
 Du ned til os fra Himlen faldt,
 Og skal til Himlen hæves!

Og ret som i dit Purpurflag
 Det hvide Kors staaer tegnet,
 At tyde christent Sindelag,
 Af Kjærlighed omhegnet,
 Saa styrke Retsind Krigens Aand,
 Og knytte Fredens Broderbaand,
 Og skjærme Land og Konge!

Studentervise.

De første Prygl, vi i Skolen fik,
 Det var for verbum amare.
 Lad os ei glemme vor Grammatik!
 Selv Rector bød, os at tage vare
 For Feil i det lette verbum amare,
 Amare.

Enhver, som er nu iblandt os her,
 Ei glemmer verbum amare;
 Enhver af os har sin Pige kjær,
 Bort, kolde Bryst! af vor varme Klynge,
 Ifald du ei kan af Hjertet synge:
 Amo.

Med Pigen har vi den skjønnne Skik,
 At repetere amare,
 Og drukne Sorgen i hendes Blik;
 Til Døden elske vi ømt vor Pige,
 Da kan vi i Døden jublende sige:
 Amavi.

Selv naar vort Oie paa sprenglærd Blad
 Seer ei et Ord om amare,
 En Aand dog smiler til os saa glad;
 Og vil I vide, hvis Bog vi lukke,
 Da maa med Supinum Hjerttet sukke:
 Amat um.

Vor Lectie fra vore Drengaar,
 Det gamle verbum amare,
 Saa dybt i Hjerte og Hjerne staaer,
 At vi skal juble i hele Livet,
 In infinitum Infinitivet
 Amare.

Ludvig Holberg.

Før var der knap skreven paa Dansk en Bog,
 Som ret kunde Hjerterne hue,
 Kun Eventyr, brugbart i Kakkellovnskrog,
 Kun Vise til Spinderskens Stue.

Hver Mand, som med Kløgt gik i Lærdom til Bund,
 Latin paa Papiret kun malte,
 Med Fruerne Fransk, og Tydsk med sin Hund,
 Og Dansk med sin Tjener han talte.

Da seiled et Skib fra Bergens Fjord,
 En kostelig ladet Snekke;
 Thi Ludvig Holberg var der ombord,
 Han stirred saa vide fra Dække.

Og Øiet opdager ved Øresunds Kyst
 De Taarne, som kneise mod Himmel,
 Da banker hans Hjerte af heftig Lyst
 At skue Axelstads Vrimmel.

Og snildt han seer paa det brogede Spil,
 Smil funkler i Øinenes Lue:
 Nu! der skal en dygtig Lugekniv til,
 Det Ukrud i Vexten at kue.

Von Thybo kneiser jo strunk som et Siv,
 Hvad om han sig boiede noget!
 Magistren om Pavens Skjæg ypper Kiv,
 Og er baade skimlet og kroget.

Sjeur Herman pudser paa Folk og Land,
 Hvad om han polered sin Kande,
 Og hvad om Hans Frandsen fik hjemme Forstand,
 Og skaante de fremmede Lande!

Og Holberg sin mandige Røst oplod
 Om Daarernes Lader og Fagter,
 Saa levende som de gik og stod
 Med Ansigt, med Tale og Dragter.

Som rensende Stormvind hans Tale klang,
 Til Solskin i kommende Dage:
 Indsmuglede Noder som Græshopper sprang
 Den Vei, de var komne, tilbage.

Vel føres fra fremmede Lande herhid
 Ret meget, hvorved vi oplives,
 Men Latter, saa sund som ved Holbergs Vid,
 Kan ikke med Posten forskrives.

Han lærte de Danske, at Dansken er fød,
 At tale med Fædreens Tunge,
 Thi hjemmebrygt var jo den herlige Mjød,
 Som styrkede Hjerte og Lunge.

Og Tanken nu fløi fra sit taagede Skjul,
 Behøved om Ord ei at lede,
 Ret som naar til Sang opvaagner en Fugl,
 Naar Morgensol hilser dens Rede.

Saalænge som derfor med Liv og med Aand
 Den Danske kan synge i Lunden;
 Saalænge som ikke hans Smilebaand
 Af Moden i Knude er bunden;

Saalænge en Draabe gammeldags Blod
 Kan Vei gjennem Aarerne finde;
 Saalænge som Bogen ved Sorøe slaaer Rod,
 Skal leve vor Holbergs Minde.

Sorgens Møe.

Som Jupiter en Dag paa Thronen sad,
 Hvorfra han hersked over Jordens Lande,
 Og kasted Øiet over Mark og Stad,
 Snart med et Smil og snart med rynket Pande:

Da nærmed sig en Møe med langsomt Fjed,
 Med Haand paa Bryst, og Hovedet nedbøiet;
 Udslaget Haaret faldt om Nakken ned,
 Bleg Kinden var, og Taaren stod i Øiet.

»Fat Mod, du blege Møe!« lød Gudens Røst,
 »Siig frit, hvorfor du til Olympen kommer;
 For den Bedrøvede jeg eier Trøst,
 For Klageren er jeg retfærdig Dommer.« —

»Mit Navn er Sorgens Møe,« gav hun til Svar,
 »Ugjerne jeg til Guderne mig vender;
 Blandt Støvets Børn der endnu Ingen var,
 Som tidlig eller sildig mig jo kjender.

Vel veed jeg, at mig Skjæbnen har bestemt,
 At dræbe Glæder og at skabe Taarer,
 Men er det Ret, at Jorden har forglemt,
 At der er Gudeblod i mine Aarer?

See! stolte Templer rundt paa Jorden staae,
 Hist Virakduft sig op mod Skyen slynger,
 Her Offerdyr for Øxen bløde maae,
 Mens Folkets Skare glade Hymner synger.

Hver Gud et festligt Alter har paa Jord,
 Hver Genius, hver Halvgud, hver Gudinde
 Kan lytte glad til Sangens Jubelchor,
 Og vidt og bredt sin Priis, sin Hæder finde.

O men forskudt jeg gaaer i Verden om,
 Jeg er den Eneste, hvem Alle hader,
 Og derfor i min Nød til dig jeg kom,
 At klage som en Datter for sin Fader.« —

Da svarte Himlens Herre med et Smil,
 Som standsed Taaren i den Armes Øie:
 »Misund os ikke Altrets Offerild,
 Ei Sangene, som tone mod det Høie!

Lad Templer prydes skjønt med Blomsterbaand,
 Som Folket det af sine Fædre lærte!
 Til os de ofre jo dog kun med Haand,
 Til dig alene ofre de med Hjerte.

Det Offer, som dig Menneskene gav,
 Er reent, er helligt, og dets Navn er Taare,
 Som Moder fælder den ved Barnets Grav,
 Og Pigen ved den blege Elskers Baare.

Og denne Gave blev dig aldrig bragt
 Med Hovmodsblik, hvem Offrets Storhed fryder;
 Den trænger ei til Tempelhallens Pragt,
 Den helliggjør hvert Sted, hvorpaa den flyder.

See! derfor intet Alter, ingen Lund
 Indviet blev, for Sorgens Møe at hædre,
 Men Taarer offres dig i hellig Stund,
 Og Mennesket kan ikke offre bedre. « —

Dag og Aften.

Dagen gaaer saa langsomt hen,
 Volder Slid og Moie,
 Aften er en kjærlig Ven,
 Stjerne er dens Øie.

Dagen spreder Tanker ad,
 Vidt og bredt dem sender,
 Aften samler Hjertet glad
 Med dets bedste Venner.

Dagen jager Tanken ud
 Medens Solen skinner,
 Aftnens milde Stjernebud
 Hjertet hjemme finder.

Dagen viser Øiet om
 Rundt i Jordens Dale,
 Aften vender Øiet from
 Op mod Himlens Sale.

Dagen bruger travl sin Tid,
 For det Nye at samle,
 Aftenstunden stille, blid,
 Sysler med det Gamle.

Dagens spredte Farveskjær
 Seer os lee og græde,
 Aftensuk er ofte værd
 Meer end Dagens Glæde.

Dagen lider ingen Drøm,
 Taaler ingen Stjerne,
 Aften vinker Sjelen om
 Til det elskte Fjerne.

Hjertet sidder Dagen lang
 Saa beklemt i Fængsel,
 Men om Aften det med Sang
 Flyver til sin Længsel.

Paa hiin Side Søen.

Paa hiin Side Søen der ligger et Huus,
 Dets Tag er saa rødt, og dets Muur er saa hvid;
 Der boede en Pige saa from og saa blid,
 Ja da var der Gammen, nu er der saa dødt,
 Det skær mig i Hjertet, at Taget er rødt
 Paa hiin Side Søen.

Paa hiin Side Søen der ligger en Baad,
 I den hun saa ofte hos Faderen sad,
 Og gled over Vandet saa hjertelig glad.

Nu sukker mit Bryst, og min Kind bliver vaad,
 Naar Øiet opdager den eensomme Baad
 Paa hiin Side Søen.

Paa hiin Side Søen der ligger en Høi,
 Derpaa staaer et Kors med den Elskedes Navn,
 Og tusind Smaablomster det trykke i Favn;
 Jeg kunde mig styrte paa Bølgernes Bund,
 Naar Klokkerne ringe i Aftenens Stund
 Paa hiin Side Søen.

Paa hiin Side Søen der ligger et Huus;
 Det hilser mit Øie Dag ud og Dag ind,
 Og Hilsenen væder med Taarer min Kind,
 Da seer jeg sørgmodig mod Himmelens Blaae,
 Og ønsker til Gud, at i Høien jeg laae
 Paa hiin Side Søen.

Angelsaxisk Dødssang.

Døden taler.

For dig et Huus der lavet var
 Fra Jordens første Dag;
 For Moder dig til Verden bar,
 Stod bygt dets Muur og Tag;
 Men om det staaer paa Høi, i Dal,
 Hvad om i fremmed Land,
 Samt naar du der indflytte skal,
 Jeg dig ei sige kan.

Men Huset har saa stærk en Dør,
 Dens Nøgle gjemmer jeg,
 Og ei den aabnet bliver, før
 Jeg fører dig paa Vei:

Thi kalder dig din Flyttedag
Langt bort fra Verdens Suus,
Da er det mig, som under Tag
Dig bringer i dit Huus.

Der er ei megen Leilighed,
Det maa du ikke troe,
Men der er baade Roe og Fred
I Huus, hvor du skal boe.
Det bygget blev kun slet og ret
Til Tarv og ei til Lyst,
Hver Væg er ved din Side tæt,
Og Loftet ved dit Bryst.

Og Stuen muret er af Muld,
Hvor du skal vorde sat,
Og der er baade Frost og Kuld,
Dertil en bælgmørk Nat;
Og naar du først er under Tag,
Ilaas jeg Døren slaaer,
Og Nøglen først paa Dommedag
Guds Engle af mig faaer.

Og naar du først er dragen did
Til Huus, som dig blev bygt
Fra Verdens allerførste Tid,
Da hviler du saa trygt;
Da kommer ingen Gjest til dig,
Og volder dig Besvær,
Enhver vil sagtens hytte sig,
At komme dig for nær.

Og ingen Ven da banke vil
Paa Dor, at lukkes ind,
Og spørge, om dit Kammerlil
Er bygt dig efter Sind;

Men slog de nok saa stærke Slag,
 Din Dør dog ei opgaaer,
 Før Englene paa Dommedag
 Hos mig din Nøgle faaer.

Den Undvegne.

De slæbte mig bort, og spærred mig ind
 Med Lænker om Hænder og Been;
 Det gjøs i min Krop, det krøb i mit Skind,
 Da ind jeg i Fængselet treen,
 Lidt Halm i et Knippe paa Gulvet der laae,
 Og Vand i en Krukke blev sat;
 Saa Slutteren lukked med Laas og med Slaae,
 Og ønskede mig Stakkel Godnat.

Gud bedre for Nat! gid aldrig en Hund
 Maa lide, hvad dengang jeg leed!
 Snart Tænderne klapped af Kuld i min Mund,
 Snart svedte jeg Angestens Sved.
 Og Alting var tyst, kun Rotter paa Tag
 Sprang om og paa Ruderne slog;
 Dog det var kun lidt mod de stingende Nag,
 Som Sønnen fra Øinene jog.

Hvad havde jeg gjort, at de piinte mig saa?
 Ak! haard er den Fattiges Nød!
 En sygelig Moder, to Sødskende smaae
 Jeg maatte forsyne med Brød.
 Den Smule, jeg tjente, gik strax som den kom,
 To Hænder kun lidet forslaae.
 Det lakked ad Juul, men Gryden var tom,
 Og ei var der Arbeid at faae.

Da brød jeg hos Naboen ind, og et Lam
 Om Natten jeg tog af hans Flok;
 Os kunde det glæde, ei skaded det ham,
 Han havde jo meer end nok.
 Min Moder det stegte til Høitidens Stund,
 De feired en glædelig Juul,
 Dog ikke jeg putted en Bid i min Mund,
 Men stirred med Gru paa det Suul. —

De førte mig ned, hvor Retten blev holdt,
 Der Dommeren sad paa sin Stol,
 Og her var der luunt, hvad der oppe var koldt,
 Hvor aldrig kom Ild eller Sol.
 Han brummede først, saa vred som en Tyr,
 Og bandte mig Satan i Vold.
 Ved Bordet der sad en blegnæbbet Fyr,
 Og skrev i en tyk Protokol.

Nu Dommeren spurgte mig først om mit Navn,
 Jeg taug, og i Læben mig beed.
 Da raabte han atter saa hæst som en Ravn,
 Da husked jeg først hvad jeg hedd'.
 Saa spurgte han mig, hvor gammel jeg var,
 Og mumled: »han giver nok Kjob.«
 Og altsom han spurgte, jeg gav ham mit Svar,
 Mens Pennen for Skrивeren løb.

Om Fader og Moder han spurgte dernæst,
 Og om jeg var godt vaccineert,
 Og hvor jeg var døbt, og hvad for en Præst,
 Der havde mig Skarn confirmeert.
 Ei Skrивeren fik den ringeste Frist,
 Hver Toddel han skrev af det Kram;
 Men derpaa han spurgte til syvend' og sidst
 Mig om det forbistrede Lam.

Jeg taug; da foer han imod mig med Skjend:

»Godt slipper du aldrig herfra!

Du est jo en Tyv, bekjend kun, bekjend!»

Jeg nikked og sukkede Ja.

Nu Dommeren tog sig en Priis Tobak,

Mens Skriveren slikked sin Pen,

Og Slutteren ud af Doren mig trak

Tilbage til Hullet igjen.

Der sad jeg nu atter, og Maaneder svandt,

Thi Retten har langsomme Been;

Til Fængsel og Rotter og Kuld blev jeg vant,

Og sov hver Nat som en Steen;

Vel tænkte jeg tidt paa min Moder med Skræk,

Men aldrig med Taarer som før;

Ei lettere hærdes i Frost en Bæk,

End Hjerte bag Fængselets Dør. —

De førte mig ned, hvor Retten blev holdt,

Strax Dommer med Skriveren kom;

Han rømmed sig først, og rolig og koldt

Han læste mig Synder min Dom.

Det skar mig i Hjertet som Stik af en Kniv,

Da blev jeg hvert Menneske gram;

Min Frihed forbrudt for mit øvrige Liv?

Og det for et eneste Lam! —

De kjørte mig bort, og satte mig ind

Blandt en Flok fortvivlede Mænd;

Først var jeg forknyt, snart skifted jeg Sind,

Og blev Kameraternes Ven.

Hvad Præst havde lært mig, det sletted de ud,

Thi end var min Hjerne saa ung,

Og snart fik de lært mig mangfoldige Bud,

Thi ei var af Nemme jeg tung.

Tre Aaringer gik, det blev mig for langt,
 Ei længer jeg fandt mig deri;
 Bag skimlede Mure det blev mig for trangt,
 Da maatte jeg ud i det Frie.
 Naar Næven er stærk, og Hovedet snildt,
 Saa hitter man let paa et Raad,
 Og naar man sin Salighed først har forspildt,
 Saa vover man Alt for en Daad.

Nu stryger jeg om som Hjorten i Skov,
 Saa frie og umaadelig karsk;
 Mod Aften jeg lusker som Ræven paa Rov,
 Dog helst naar Veiret er barsk;
 Lad regne, lad blæse! det gjør dog saa godt,
 Naar nys man i Lænker var snørt,
 Det lindrer en Smule, at faae det lidt vaadt,
 Naar man længe har havt det saa tort.

Med Verden jeg er jo kommen i Krig,
 Saa gjelder ei Ret eller Skjæl;
 Mit Brød maa jeg have med Magt eller Svig,
 Jeg sulted jo ellers ihjel.
 Hvi spærre de Maden i Buur og i Skab,
 Mens hungrig jeg vanker omkring?
 Selv maa jeg da skaffe mig Døren paa Gab,
 Det er en begribelig Ting.

Og mærker man Spor af min natlige Færd,
 Saa flokkes i Byen hver Mand,
 Og drage tilfelts med Hund og Gevær,
 Som om der var Fiender i Land.
 De søger i Grofter, naar jeg er i Krat,
 I Øster, naar jeg er i Vest;
 Det er dog Plaseer med den Legen Tagfat,
 Naar saa længe man sad i Arrest.

Jeg enkelte Mand er Tusindes Skræk,
 Den Tanke kan Griller forslaae;
 Nu bæver den Gnier, som før var saa kjæk,
 Med Glæde jeg tænker derpaa!
 Mens jeg er paafode, har han ingen Fred;
 Blot Hunden begynder at gøe,
 Saa kryber han dybt i Dynerne ned,
 Af Angst er han færdig at døe.

Saa flakker jeg om som Vildtet saa frie,
 Dog veed jeg, det varer kun kort,
 Og inden en fjorten Dags Tid er forbi,
 Man slæber vist atter mig bort;
 Dog lad dem mig spærre bag Murenes Hegn,
 Og lad dem kun stryge min Hud,
 Ja lad dem kun mærke min Pande med Tegn,
 Det holder jeg sagtens vel ud.

Dog først maa jeg hen, til min Moder at see,
 Skjøndt lettest man fanger mig der;
 Af Sorg i sin Grav er hun gaaen maaskee,
 Min Skjebne vist gik hende nær.
 Og hvad er vel nu mine Sødskendes Kaar?
 De haanes for Broderens Skam,
 Og jeg er forloren, hvordan det saa gaaer,
 Og Alt for et eneste Lam.

F. I. Hansen.

Solnedgang.

Det spredes meer og meer, det dunkle Graae,
Mildt Aftensolen seer paa grønne Strande,
Havfladen samler op det smukke Blaae,
Og Skyen døer i Smil paa Dagens Fande.

Der er saa roligt over Land og Hav;
Men Græsset groer i Løn, og Blomster vorde:
Han, som gav Blomsten Væxt, ei Røst den gav,
For at fortælle Verden, hvad han gjorde.

Hvor deiligt skinner Vesten over Muld!
Det er, som Himlen hist i Aftenstille
Opsamled' i sit Skjød alt Jordens Guld,
At ei det skulde Brødres Hjerter skille.

Fred mellem Mennesket! Guds Fred paa Jord!
Hans Dug paa hver uskyldig Blomst hernede!
Du gyldne Sol, som daler mild og stor,
O, dal ei over nogen Broders Vrede!

Længsel.

Guldskyer svæve hen i Vestens Blaae —
 Hvor er det Sted, de bredes over?
 Langt bort de hvide Snekker gaae —
 Hvor bære de dem hen, de raske Vover?
 Hvor er det Land, Trækfuglen synger om,
 Med Frugt og Blomsterduft tillige?
 Og Stjernen hist i Himmerige —
 Hvi mon den aldrig ned til Jorden kom?

Hvorfor er, hvad jeg elsker, aldrig her,
 Men altid fjernt for mine Blikke?
 Hvad Hjertet vil, staaer ikke nær,
 Og, ak! hvad der er nær, vil Hjertet ikke.
 Hvi maa jeg følge Rosens fjerne Spor,
 Og alle Jordens Roser glemme —
 Hvi er i Himlen jeg som hjemme,
 Og fremmed paa min egen Fædrejord?

Hvor er det Land med Aftenrødens Sky,
 Med Ædelsteen som Stjerner blanke,
 Med Snekker, som for Vind ei flye,
 Og Blomster i den modne Drueranke?
 Det er mig, som jeg kjendte den igjen,
 Den lyse Glands paa Nattens Tinde;
 Men Landet, hvor det Alt er inde:
 Kom jeg derfra — gaaer jeg maaskee derhen?

En evig Uro driver mig afsted;
 Jeg seer ei Jordens Blomsterslette,
 Som flyver under mine Fjed.
 Hvorhen? — jeg veed det ei — kun ikke Dette

Jeg river Timen af sit Moderskjød,
 Og kaster bort den Stund, jeg eier;
 Fremtid og Fortid kun jeg veier,
 Og Tidens Fødsel er mig Tidens Død.

Hvad har Du seet af Kloden, Du beboer?
 Hvormeget skued' Dine Fædre?
 Alt varsler Dig: Dit Hjem er ei paa Jord,
 Og hvor Du vandrer hen, maa være bedre.
 Velan — til Maalet! høi er Kampens Priis;
 Rul Dig paa Kuglen mod det Fjerne!
 Afsted — fra Stjerne frem til Stjerne!
 Bag alle Himle ligger Paradiis!

Olger Danske.

Bonden storker i Mulde,
 Huen sidder paa Skak;
 Furen løber ham ud og ind,
 Han ploier til Sommerbrak.

»See til de visne Rodder
 »Over den skabede Hoi!
 »Piner det ikke Livet snart af
 »Mig og de stakkels Øg!

»Gid jeg var Kragen derhenne! —
 »Naa? see, see! Vil I hid! —
 »Ak! her oven paa Jorden,
 »Her er kun Slæb og Slid!«

Mæled' Bonden saa saare,
 Mæled' i Hu saa moed;
 See! da neied han sig med Eet —
 Jorden brast for hans Fod.

Nat faldt over hans Oie,
 Kinden stod høit i Brand:
 Er her end slemt heroppe,
 Vi blive, saalænge vi kan.

»Christ bevare mig Arme!«
 Bad han sin Aftenbøn;
 Stod saa Bonden paa baade Been
 Under den Tue gron.

Midt i Stuen derinde
 Bredte sig Bord af Steen:
 To Gange Fem tilvisse
 Bar det saalidt, som Een.

Ene ved Høibords-Ende
 Var bænket en gammel Mand;
 Tiden havde paa ham forlængst
 Brukket sin Kjærlingetand.

Skjægget slog Rødder i Pladen,
 Oiet var slukt under Bryn;
 Bonden krøb ind som Stormands Ord
 Over det sære Syn.

» »Danmark!« « mumlede Gubben,
 Lettede Haand fra Kind.
 »Han er af Vore,« tænkte Hiin
 Alt i sit stille Sind.

» »Tys! hvad pusler i Hallen?« —
 Neied' sig Bonden fin:
 »Herre! Du nævned' Danmark jo,
 »Kjender vel Moderen min!« —

» »Ræk mig Din Haand over Borde!
 » »Jeg har nok sovet en Stund.
 » »Er Du en Danske, saa taler Din Haand
 » »Vel saa godt som Din Mund!« «

Reiste sig Kæmpen halvt fra Bord
 Alt til den Bondes Skræk:
 Bordepladen, den brede,
 Blev til en Hagesmæk.

Hist for Døren gjenned' en Stang;
 Liden Bonde var rap,
 Han greb den med Hænderne baade,
 De løfted' den ene knap.

Slog saa Kæmpen af Hjerte
 Haand om det stærke Staal;
 Stangen under hans brede Haand
 Krummed' sig som en Aal.

Smiled' han lidt i Skjægget:
 » »Kraften er ikke død;
 » »Krummer der er i Danskens Haand — og
 » »Krummer er' ogsaa Brød.« «

Sank saa Gubben i Sæde —
 Stenen var sommergrøn;
 » »Naar Danmark bruger en Kæmpes Arm,
 » »Saa lad mig det vide, Søn!« «

Liden Bonde sig neied';
 Det Ord var vel Ære værd!
 Krøb saa gjennem en Sprække
 Alt efter det lysende Skjær.

Lærken qviddred' i Lufte,
 Solen svam over Sky;
 Da Bonden saae Bøg og Bølge,
 Da blev han engang saa kry.

Det var Hr Olger Danske —
 Han sidder i Høi paa Hug;
 Over den brune Tue
 Voxer den bedste Rug.

Efterladenskaberne.

Søn! det er nu paa Tiden, at vi maae skilles ad;
 Snart falder fra min Stamme det sidste, visne Blad.
 Den Arv, Du har ivente, just ei er stor og rig;
 Men naar Du vel den bruger, saa kan den gavne Dig.

Først tag min Hat derhenne! den stod saa tidt imod,
 Naar Regn og Hagel raste; men Skyggen er dog god,
 Thi aldrig blev den lettet for Nar og Skurk paa Jord,
 Og Resten — Søn! Du fatter — er ikke farlig stor.

Men altid veg den Issen dog for den brave Mand,
 Og blev til Hurra svunget alt for mit Fædreland.
 Sæt Hatten paa Dit Hoved, og bær den som en Skat!
 Den Mand er aldrig fattig, som Karl er for sin Hat.

Seer Du den lodne Vante, som ligger hist paa Stol?
Den gjennede for Kulden fra strænge Nordenpol;
Heel trofast gjennemvævet, den vogter lige tæt
Mod Frosten barsk og haard og Solstraalen fin og let.

Jeg drog den ei af Haanden for Hver, som Haand
mig bød;

Blandt tusind Venner findes een Hjertensven til Nød.
Men gjerne blev den kastet for ærlig Fjendes Fod;
Den har engang havt Farve som ægte Purpur-Blod.

Tag Vanten, Søn! og bær den, alt som jeg selv den bar!
Vogt Haanden vel som Hjertet, mod Kulde dem bevar!
Men, stævner Dig en Fjende, Du ei forglemme maa,
At Haanden slet kun fatter, naar den har Handske
paa!

Saa tag de gamle Støvler, og slid dem glad og sund!
De er' just ei paa Moden, ei Hælen spids og rund:
I Læderet lidt stive, med bred og spannet Saal,
De skjærme godt paa Veien — og den har mængen
Knold.

Jeg bar dem paa min Vandring; jeg selv har
traadt dem til:

At gaae i Faders Fodspor Dig ei fortryde vil!
Træk dem paa Dine Fodder, og frygt ei Knold
og Steen!

Det er saa rart i Verden at staae paa egne Been.

Ei kostbart vorder Skiftet, ei stor Din Arvepart;
Men det kan længe vare, som bliver vel bevart.
Frygt ikke Nød og Mangel paa Jordens mørke Sti!
Din gamle Fader lægger Velsignelse deri.

Fristeren.

Derhjemme hos os en Nisse boer,
 Hver Time han mig besøger;
 Tidt springer han, før jeg veed et Ord,
 Mig ud af de skimlede Bøger.
 Saa leger han med Papiir og Pen,
 Saa gjør han Spektakel i Krogen,
 Og løber sin Vei, og kommer igjen,
 Og kjører omkring
 I tusinde Ting,
 Blot for jeg skal see fra Bogen.

Tidt springer han over Loven Buk
 — Selv Loven kan ikke naae ham —
 Den Tyve-Dreng! og han er saa smuk,
 Man kan ikke vredes paa ham.
 Med Honning og Sødmælk er han vist fød,
 Og vugget i Roser vilde:
 Thi aldrig saae jeg en Kind saa rød,
 Saa blød og saa rund,
 Med Smilet ved Mund,
 Og Øine, saa straalende-milde.

Og gjør jeg mig vred, og lader, jeg vil
 Min Bog ham i Nakken skikke,
 Saa leer han mig op i mit Ansigt til:
 Han veed, jeg nænner det ikke.
 Men sender jeg Fru Justitia
 — Hvad gribes ei til i Nøden —
 Hvor kan han forstille sig ærlig da!
 Ja! byde, saa Skam!
 Den gamle Madam
 Til Frokost i Morgenrøden!

Og er jeg engang ret stadig-tør,
 Ret kollegial tilmode:
 Snart er jeg hjulpen i den Malheur —
 Han har nu sin egen Methode.
 For Vinduet jeg skimter en Damehat,
 Flux maa jeg derhen fra Bogen:
 Hvad seer jeg! en Fee under Silke glat —
 Hurra! jeg er stemt!
 Men Bogen er glemt,
 Og Knægten griner i Krogen.

Men naar det dæmmer i Aftenglands
 Med Skjæret derovre paa Muren,
 Og Vesten hænger sin Rosenkrands
 Livsaligt over Naturen:
 Da kommer han ind paa et Straaleskjær,
 I Bogen det monne sig bryde;
 Og alle Meninger blandes der —
 Da er det mig, som
 Fra Himlen han kom,
 Guds Herlighed mig at byde.

Da følger jeg ham til Templets Tind,
 Og Vindene gaae tilside:
 Hoit over os alle Stjerner Skin,
 Dybt under os Jorden vide!
 Jeg staaer som Drot for hvert Undersyn;
 Taus synker jeg ned for den Høie,
 Som tændte min Sjæl med sit Øies Lyn —
 Ei Frist'ren er meer:
 En Engel jeg seer
 Med Himlens Glands i sit Øie!

I Sandet jeg gravede ved Midienat en Grav;
 Der græder over hende det store, salte Hav.
 En Lok jeg tog af Haaret, den glandsfulde Strøm;
 Den kyssede jeg stille, naar Hjertet sank i Drom.

Nu stod jeg alene paa den vide, vide Jord.
 Hunden har en Herre, den snuser om hans Bord;
 Men slet jeg logre kunde — det var saa min Skik:
 Hvo mig et Been tilkasted', det selv i Panden fik.

I Pjalteham jeg boede, de gik mig skye forbi,
 Og Hunden viste Tænder, naar den mødte mig paa Sti;
 Men stjæle gad jeg ikke — mig huer ei den Tro,
 At fjæle sig som Ræven, naar man har Ulvens Klo.

Paa Jorden er det kummerligt; hver Deel er stykket ud,
 Hver Blomst har sin Eier, og Brudgom hver Brud.
 Kun Havet er frit — ei Bølgen kjender Baand,
 Og Dybets Skat kan hæves af hver en dristig Haand.

Saa sprang jeg fra Kysten ud i den salte Sø.
 Paa Dybet laae en Snekke for Anker under Ø;
 Der tog de mig op — der jeg hused med' Lyst
 Mellem Tougværk og Vanter, fra Kyst og til Kyst.

Cap'tainen hed Jagal — en statelig Mand,
 Paa hans Mund skjalv Smilet som Maanelys paa Vand,
 Han var lumsk og hoffærdig; dog, jeg lo ad hans Bram:
 Jeg svang mig i Merset — saa var jeg over ham.

Ombord var en Qvinde, heel lystelig at see,
 Saa frisk som en Bølge med Skummets klare Snee,
 Saa varm som en Nat i det straalefulde Syd
 Med brændende Stjerner og hemmelig Fryd.

Hun fulgte Cap'tainen til Selskab og Lyst;
 Men der var Plads til Fleeer i det svulmende Bryst;
 Der stod Sundhed og Liv paa min brunrøde Kind,
 Og som Cap'tain i Hjertet Matrosen gik ind.

Lais sang til Cithren i stjerneklare Nat:
 Jeg horte det fra høien Raa; da svimlede jeg brat.
 Det var en livsalig, dæmrende Stund,
 Hun trykte paa min Pande sin rosenrøde Mund.

Cap'tainen var skinsyg, han mærkede den Færd;
 Da gnistrede hans Øie som et tveegget Sværd.
 Han slog mig i min Pande; saa slog jeg ham igjen:
 For Noget skal Noget til Fjende som til Ven.

Den Spøg var alvorlig, det mærked' jeg paa Stand:
 Derfor reises der Galger paa Klintene ved Strand.
 Jeg blev bastet og bunden, skjøndt med rigelig Umag;
 Saa slængtes jeg i Lasten fra Himmel og Dag.

— Da horte jeg det tordne, fornam en vældig Røst
 Og Sværds slag og Suk fra et stønnende Bryst,
 Og Lænkens Klirren i den vilde Dravat;
 Thi entret blev Snekken af en vældig Pirat.

Heel Meget blev ændret i selvsamme Stund:
 Blodrøde Bolger vælted' sig over dyben Grund;
 Den frie Haand blev lænket, den lænkede blev fri,
 Men Snekken blev et Blus paa den stormrørte Sti.

Vel hoved' jeg de Vildmænd med krøllede Bart,
 De tog mig gjerne med paa den lystige Fart;
 Der lærte jeg at tage — det var efter min Hu:
 Jeg har ei lært at bede — det kan jeg ei endnu.

Jeg stod i mangen Tøring med uforfærdet Aand,
 Og Haand til Sværd blev knyttet med Blodets stærke
 Baand;

Men, slog for vildt mit Hjerte, paa Moders Lok jeg saae;
 Da blev jeg sært veemodig, og Taarer faldt derpaa.

Nu er jeg Eders Fører, en Fyrste paa Sø;
 Mig kjender Havets Bølge, mig kjender Jordens Mø;
 Med ingen Konge bytter jeg min Krones Juvel:
 Jeg hersker over Havet, den største Verdensdeel.

Op, lystigt! Fokken heiset! det blæser op fra Nord;
 Nu breder Falken Vinge, den er i Vildtets Spor.
 Til Vaaben, Kammerater! Stormhuen over Bryn!
 Hver Arm være Dødsbud, hvert Blik være Lyn!

Amuraths Ganger.

Med den høire Haand om Sværdet,
 Venstre hvilende paa Brystet,
 Amurath den Elsktes Smykke
 Mod sit brystne Hjerte krysted'.
 Knælende hans Haand jeg kyste,
 Saae hans Aasyns høie Ro;
 Og til Flugt min Fod sig hæved'
 Iilsomt mod ben Assers Bo.

See! da rørte sig hans Ganger,
 Og sit Hoved mat opløftet',
 Dreiede sin Hals, den stolte,
 Spidsed' Øret let, og snøfted'.

Mod den Levende den vendte
 Døende sit matte Blik;
 Fra de brystne, sjunkne Huler
 Frem en dunkel Hvidhed gik.

Og den kjendte mig, og vrinskede',
 Liig en mat, en dæmpet Klage,
 Rørte svagt den stolte Manke,
 Saae paa mig, og sank tilbage.
 Tørstig strakte sig dens Tunge
 Mod den golde Hedes Grund;
 Ak! den bad sin Herres Tjener
 Om en Drik i Dødens Stund.

Hvor var Flammen i dens Øie?
 Hvor var Kraften i dens Bringe?
 Hvor var Mankens stolte Viften,
 Naar den fløi med Stormens Vinge?
 Hvor var Fodens lette Skraben.
 Naar den fnysende med Lyst
 Bar igjennem Ørknens Sletter
 Amurath til Kampens Dyst?

Brat jeg greb om Læderhylstret,
 Som jeg fyldte ved Cisternen
 For at lædskes paa min Vandring
 Under Solens Ild og Stjernen;
 Og jeg vædede dens Tunge
 Paa den golde Hedes Grund,
 Deelte med min Herres Tjener
 Broderligt i Dødens Stund.

See! da lofted' den sit Hoved
 Sidste Gang mod Aftenrøden,
 Vrinskende med Gny, og vendte
 Blikket mod sin Ven i Døden.

Brat da segned' den tilbage
 Livløs ved sin Herres Fod:
 Men en Storm gik over Heden,
 Raabte lydt om Hævn og Blod.

Johan Christian Ryge.

1842.

Hans Sjæl var Ild; en dyb, én mægtig Flamme
 Urolig gjæred' i det stærke Bryst.
 Han følte, heed af gamle Guders Lyst,
 At Konstens Søn er selv af Gudestamme.
 Fra Livets kolde, verdslige Bedrift
 Hans varme Sjæl ustandset maatte hige
 Mod et usynligt, overjordisk Rige,
 Hvor Evangeliet stod i Stjerneskrift.

Og som han sad, af sine Tanker vugget,
 Hensjunken taus en stille Middagsstund,
 Mens Livets Aander hvilte halvt i Blund,
 Og Sorgen selv hendøde mildt i Sukket:
 Da stod med Eet i drømmesløret Glands
 For ham hans Genius med sænket Vinge,
 Da hørte han en Røst i Sjælen klinge,
 Fortryllet af et Blik, der mødte hans:

»Jeg veed Din Hu, jeg kjender grandt Din Længsel:
 »Du staaer paa Grændsen mellem Veie to;
 »Men viid, at Kraftens Kjerne selv er Ro
 »I Daad og Stræben gennem Livets Trængsel!

«Thi vælg! den ene Vei er jevn og bred:
 »Vil Du i hjemlig Kreds Paulunet finde,
 »Ved stille Færd en Borgerkrands Dig vinde,
 »Husvalt af Vennesind og Kjærlighed?

»Hvad eller vil Du under Nattens Stjerne
 »Med saaret Fod igjennem Stiens Tjørn
 »Bestige Fjeldet høit mod Fjeldets Ørn,
 »Hvor Konstens Tempel vinker i det Fjerne?«
 Da løfted' han sit Hoved, stolt og fri,
 Det var, som nu sin Nornes Kald han vidste:
 »»Det Sidste vælger jeg, ved Gud, det
 Sidste!

»»En Pilgrimsvandring paa den vilde Sti!««

Og Aanden svandt, usynlig for hans Øie;
 Dog blev den nær og lænket til hans Fod,
 Thi aldrig ham hans Genius forlod
 Med Aandens Lys og Klarhed fra det Hoie.
 Den fulgte ham i Macbeths vilde Nat,
 Paa Thoras Borg, i Tokes Bjelkestue,
 Med Michael Angelo bag Rankens Bue,
 Med fjerde Christian hist i Elverkrat.

Men herligt skulde Kampen ham forsødes,
 Thi ved hans Side steg en mægtig Aand,
 Og Kæmpen slog sin Haand i Kæmpens Haand:
 Med Oehlsenschläger maatte Ryge mødes!
 Op løfted' Sangeren sin Varselsrøst,
 Og Høien brast, og Askekrukken bæved',
 Mens frem i Sangens Tolk sig Kæmpen hæved'
 Med stærke Lunger i et nordisk Bryst.

Men staaer end Livet rigt med Kraften smykket,
 Og rødmer Svaghed for den Stærkes Sniil:
 Ham rammer dog tilsidst den sikke Piil,
 Fra Livets Morgen mod hans Isse trykket.

Saa sank den Stolte, sank i Hvilens Blund;
 Dog opreist end han Pilen oppebied',
 End daadfuld i sin Kraft, til Konsten viet,
 En Konstner-Kæmpe til den sidste Stund.

Hvo præger Høiens Steen med Runestave,
 Hvo rister paa hans Bauta Mindets Ord?
 Hvo væver om hans Tue mildt et Flor
 Af Freias Blommer i den stille Have?
 Dog — hvad fra Hjertet han til Hjertet gav,
 En Mindesteen, den skjønneste, ham satte:
 Et Monument, for Fyrster værdt at skatte,
 Er Savnet ved den store Konstners Grav.

Amoriner.

En Flugt af Tanker over Land
 Fløi hen mod Dig med lyse Miner;
 Saasart de kom Dig nær, paa Stand
 De skabtes om til Amoriner.

1.

En dobbelt Eros truer i Dit Blik:
 To spændte Buer er' de hvalte Bryne,
 Hvorfra igjennem Øiet flyvende
 Paa een Gang tvende Flammepile lyne.

Vi tuske: Handlen er med Smiil og Blikke —
 Ha, stands! jeg spiller bankerot:
 Jeg gav jo Alt, mit hele Hjerte,
 For Smilet, for det første blot! —

Sørover er jeg — ved Dit Øies Stjerner
 Jeg styrer Coursen fort;
 Der boer et Kys paa Bredden af din Læbe:
 Det vil jeg føre bort.

Du vil det fra Dig skriftligt give —
 Ak, nei! der kunde skrives feil;
 Giv mig det mundtligt, søde Hjerte!
 Med Læben som det røde Segl! —

2.

Hver søger Dig — kun Tiden flyer,
 Af Din Elskværdighed forjagen:
 At Tiden er en gammel Fyr,
 Det lægger meer end klart for Dagen.

Nei siger Munden, Ja Dit Blik.
 Mod Een er To: Du vel fornemmer,
 At her min Bøn igjennem gik
 Med stor Majoritet af Stemmer!

O, skjænk mig Rosen ved Dit Bryst!
 Hvert Blad Dit Hjertes Sprog bevarer:
 I den studerer jeg med Lyst
 Et Bind af Hjertets Memoirer.

Jeg gaaer til Dig, Columbus lig —
 En Verden vil jeg der opdage:
 Ja! i Din Sjæl, saa skjøn og rig,
 Min Verdens-Deel er end tilbage!

Ungersvenden i det fremmede Land.

Nu suser det vist i det gamle Træ,
 Der slaaer om mit Fædretag sit Læ
 Paa Hjemmets duftende Vænge.
 Det er, som i Barmen det lød igjen,
 Som vifted' en stille Susen hen
 Igjennem mit Hjertes Streng.

Nu sidder min sølverlokkede Mo'er,
 Og sysler med Naal ved det blanke Bord,
 Mens Øiet skotter til Lunden.
 Sin Bibel henter min Fa'er i Krog,
 Og læser høit af Bøgernes Bog
 I Helligdags-Morgenstunden.

Min Legesøster i Haven staaer
 Med Æblekind, det glindsende Haar
 Sig boier i Fletninger tykke;
 Og Solen hist paa den klare Plet
 Aftegner den yndigste Silhouet
 I Jomfruens svævende Skygge.

Hør! Kirkeklokken fra nære By
 Alt sender op i den gyldne Sky
 De milde, bønliges Toner.
 Nu vandrer hun bort ad samme Kant,
 Hvor Lundens Sti sig vinder iblandt
 Violer og Skov-Anemoner.

Hun holder om Bonnebogen sin Haand,
 Og hen ad Stien med barnlig Aand
 En gudelig Sang hun qvæder.
 Men Hjertet vel gjemmer et lille Savn,
 Og ind i Sangen svæver mit Navn,
 Mens over Kjærminden hun træder.

Løvkronen lytter dertil med Lyst,
 Og Vinden fanger den søde Røst,
 Violen dens Vellyd fornemmer.
 Kun jeg, kun jeg fornemmer den ei,
 Mit Øre kun fanger paa fjerneste Vei
 De kolde, fremmede Stemmer.

Og var kun en Drøm det yndige Syn?
 Ak! gav hun en Anden sit Øies Lyn,
 Sit Smil og sit Haandtryk, det omme?
 Og fandt jeg hist under Træets Løv
 Kun Korset over de Kjæres Stov
 Og over min Ungdoms Drømme?

O, nei! end grønnes det gamle Træ
 Om Fædretaget med Ly og Læ
 Paa Hjemmets duftende Vænge.
 Til Vished vorder mit Haab engang!
 Det hvisker en Røst med salig Klang
 Igjennem mit Hjertes Streng.

Araberen og hans Hest.

I.

Det stamper let paa Fliser
 I Hr. Paschaens Gaard;
 En Ganger stolt og vælig
 Halvt dansende der staaer.
 Paa Halsen, paa den ranke,
 Sig løfter høit dens Manke;
 Om Siderne, de blanke,
 Den lette Hale slaauer.

Af Dyrets Ryg nedstiger
 De vilde Heders Aand,
 Araberen, den mørke,
 Som kjender ei til Baand.

Han klapper Hestens Side;
 De Mankelokker stride,
 Og Pandens Blis, den hvide,
 Han stryger med sin Haand.

Saa gaaer han stolt og rolig,
 Med Solens Blus paa Kind,
 Op under Soilegangen
 Til Hr. Paschaen ind.
 Det ædle Dyr ham kjender:
 Urørt af Vogterhænder
 Sit Hoved kun det vender
 Mod ham med taaligt Sind.

»Her, Sidi! her er Hesten,
 »De vilde Heders Pragt!
 »Tolv tunge Søilverpunge
 »Den koster Dig, som sagt.
 »Den flygtige Gazelle
 »Maa vige for den Snelle;
 »Det Stormen kan fortælle,
 »De Tvende staae i Pagt.«

»Du er for dyr!« ham svarer
 Den skjæggede Tyrk;
 »For høit man kan betale
 »Selv Diamant i Ørk.« —
 »Min Hingst er adelsbaaren,
 »Med ædelt Blod i Aaren,
 »Til første Priis udkaaren!«
 Gjenmæler Scheiken mørk.

»For Meget! Lad Dig sige;
 »Sex gode Punge tag!« —
 »Jeg qvitter ei en Para;
 »Det er en udtalt Sag.« —

»Nu vel! den Sag er ringe;
 »Min Lyst er ei at tinge.
 »See! mine Pjastre springe,
 »Nu springe lad Din Plag!«

Hen slænger Muselmanen
 Sit Guld med haanligt Blik;
 Araberen det snapper,
 Og veier, hvad han fik.
 Ad Trappens Alabaster
 Han bort med Skatten haster,
 Og Moslems Søn tilkaster
 Et kort, alvorligt Blik.

Paa samme Plet hans Ganger
 End venter ham i Ro;
 Nu vrinsker den, og stamper
 I blanke Flisebro.
 Mørk vender han tilbage:
 Han ene skal bortdrage,
 Han skal jo Afsked tage
 Med Vennen stærk og tro.

Rundtom de Muselmaner
 I blanke Vaabenrad
 Beskue Ros og Herre,
 Ret nu de skilles ad.
 Han stryger den om Øie,
 Betragter Benet noie,
 Hvor Senerne sig føie
 Til Hovens fine Blad.

Vips! i et Spring behænde
 Han sidder fast igjen
 Paa Ryggen, i sit Sæde,
 Tæt klynget til sin Ven;

Og Pilen liig, der høres
 I Luftningen, som røres,
 Han i en Susen føres
 Paa Flugt mod Steppen hen.

»Til Hest, til Hest!« det lyder;
 »Ransmanden henter ind!«
 Til Hest er Vaabenskaren
 Saa hurtig som en Vind.
 »Han fanges eller falde!«
 Hør! stærke Hovslag gjalde!
 Nu sprænge de fra Halle
 Med Vredesblus paa Kind.

II.

Paa den vidtudstrakte Slette
 Dandser hen en Hvirvelvind,
 Og i Taageskyer tætte
 Hyller susende sig ind.
 Blinkende Straaler spille
 Paa det flygtige Sand:
 De drak Ørkenens Kilde,
 Fortærende, vilde;
 Nu køle de sig stille
 Ved dens fugtige Rand.

Som et Rør paa Luftens Vover,
 Glimtende fra Buens Streng,
 Flyver hist en Ganger over
 Afra-Solens hede Seng.
 Flyvende Byttet følger
 En ustandselig Flok:
 Det er Høg efter Due,
 Heel artigt at skue;
 Om Kind og Pande bølger
 Sig den ravnsorte Lok.

Klynget til sin Ven, den rappe,
 Stærk og modig, let og skjøn,
 Farer frem med Tøiler slappe
 Hedens hvileløse Søn.
 Bugtende som en Vidie
 Sig om Gangerens Liv,
 Over Sletten han svæver,
 Sig dukker og hæver,
 Og vugges paa dens Midie
 Som et vaiende Siv.

Men den lette Rytterskare
 Følger susende sit Maal;
 Over Heden spredt de fare,
 Som et Solglint over Staal.
 Hvirvlende Sandet hæver
 Sig om Gangerens Spor.
 Hør, hvor Bøsserne knalde!
 »Han fanges — han falde!«
 Tilbage Kappen svæver
 Med den flagrende Gjord.

Uden Frygt, tilbageboiet
 Henad Dyrets slanke Ryg,
 Afstandslinien med Øiet
 Flygtningen beregner tryg.
 Rolig han Blikket fæster
 Paa den truende Flok;
 Her, paa hjemlige Steder,
 Han høflig dem leder,
 Som Værten sine Gjæster,
 Over Steen, over Stok.

Og for Veien dem at tyde,
 Hvor den slynger sig i Krat,

Veed paa Flugten han at bryde
Qvist og Green, om Stien sat.
Sikker, i Faren prøvet,
Selv det flygtende Rov
Med Forfølgeren leger,
Og lokker sin Jæger,
Og vinker ham med Støvet
Fra sin kraftige Hov.

Alt sig hviler Dagens Stjerne
Hist paa dunkle Bjerges Krands;
Over Heden fra det Fjerne
Breder sig en rødlig Glands.
Skyggerne holde Møde
Paa den mægtige Val;
Frem et Himmellys kiger
Mod Natten, der stiger,
Og over Ørknens Øde
Slaaer sin Høienloftsæl.

See! da hæver sig og strækker
Flygtningen i samme Stund,
Og til Hestens Øre lægger
Sagte talende sin Mund.
Fastere han sig knuger
Og tilvinker dem bag;
Med sin Hæl i dens Side,
Sit Blik i det Vide,
Han Luftens Strøm indsuger
I de fuldeste Drag.

Og som vildt med stramme Sener
Al sin Kraft det stærke Dyr
I et Tigerspring forener,
Med fordoblet Ild den flyer.

Viftende sig dens Manke
 Som en Fane slaer ud;
 Hvo kan Banneret følge?
 De Støvskyer bølge —
 Bort svandt den som en Tanke
 Paa et Menneskes Bud!

Spildte Kraft! Tilbagevender!
 Alt sig Natten hæver mørk;
 Storm var Gangeren — hvo kjender
 Stormens Vei igjennem Ørk?
 Stjernernes Strøm udvælder
 Om den modløse Hær;
 See! dens Taushed, dens trætte
 Henvaklen paa Slette
 Om Steppens Pryd fortæller,
 At den Prisen var værd.

III.

Af Morgenrødens Bæger
 Steg Rosen klar og skjon:
 Imanens Stemme vækked'
 Forlængst til Morgenbøn.
 End Rytterne paa Dække
 Sig mat og modigt strække,
 Mens Drømmene dem gjække
 Med Hedens vilde Søn.

Hr. Paschaen sig løfter
 Fra stoppede Madrats:
 Han gnider først sit Øie,
 Han skifter nødigt Plads.
 Alt Hestetramp han hører;
 Hvo mon den Ganger fører?
 Hvo blandt de Trætte rører
 Sig atter veltilpas?

Fra Bolsteret en Tanke
 Fast taabelig og sær
 Til Vinduet ham lokker
 I Solens Farveskjær.
 Ved Himlen — hvad han aner!
 Bag viftende Plataner
 Araberen, den Raner,
 Tilhest er ganske nær.

Han vinker op med Haanden:

»Nu kommer jeg fra Jagt!
 »Du troede, jeg blev borte;
 »Det var just ei min Agt.
 »Men for min Gangers Ære
 »Maa jeg paa Pletten være,
 »Maa jeg en Spotter lære,
 »Om Sandhed jeg har sagt.

»Spørg Vidnerne, der fulgte,
 »Om Prøven den bestod,
 »Om hist i vilde Vending
 »Den snubled' med sin Fod!
 »Ja! spørg den rappe Skare,
 »Om ei fra Død og Fare
 »Mig bar paa Fødder snare
 »Det ædle, stolte Blod!

»I Pagt med Ørknens Herre
 »Var List fra Vuggen af;
 »Men derfor ei han svigter
 »Just Ærlighedens Krav.
 »Nu, Sidi! ei Du klage!
 »Siig: vil Du Hesten tage,
 »Hvad eller flux tilbage
 »Den fulde Sum, Du gav?»

Sig Tyrkens Blik opklarer,

Fast skimtes Smilet der:

» »Guds Fred, min mørke Broder!

» »Mig huer slig en Færd.

» »Jeg Handlen ei fortryder;

» »Thi klart mig Proven tyder,

» »Hvad for mit Guld Du byder,

» »Er ærligt Prisen værd.

» »Tag end en Skjænk paa Veien:

» »Mit Venskab tag imod!

» »Jeg være skal Din Ganger

» »En Herre mild og god.

» »Fremad til Seir og Ære

» »Skal mig i Kampen bære,

» »Ja, først og forrest være

» »Det ædle, stolte Blod!««

Chr. Juul.

Aftensang.

(Af „Billeder fra Polen“.)

Nu synker Solen
Bag Skovens Trær,
Snart spreder Natten
Sig fjernt og nær.

Ja kom, men luk
Dit Øie til!
Ja kom, men sluk
Din Stjerneild!

Her møder Blikket
Kun Blod og Lig;
O, skjul vor Rædsel
Med Morkets Flig!

Lad din sorte Fugl
Med Varselsrøst
Fra Kirkegaarden
Os sende Trøst!

Ved Ostrolenka
Vort Blod det gjaldt;
Ved Praga vort Haab
Blev med Blod betalt.

Og Heltemodets
Den sidste Drøm
Henrandt jo som Blod
I Weichslens Strom. —

Nu synker Solen
Bag Skovens Trær,
Snart spreder Natten
Sig fjernt og nær.

Ja kom, men luk
Dit Øie til!
Ja kom, men sluk
Din Stjerneild!

I Mørket drømmer
Den Slagne bedst
Om Kamp paa Hævnens
Frysende Hest.

Jeg værgeløs staaer
I Fortvivlelsens Vee;
Men Drømmen mig rækker
Et Sværd maaskee.

Den Fundne.

»Hendes Blik er skjønt som Aftnens Røde,
Naar den daler fra sin hvalte Kyst:
Naar den i det tause Stævnemøde
Kysser Bølgerne, de lette, bløde,
For at vugges lidt ved deres Bryst.

Det er drømmerigt som Maanens Straaler
 Over Danmarks friske Bøgelund;
 Det er blidt som Vaarens blaae Fioler,
 Naar mod Morgenduggens Nektarskaaler
 De med Smægten boie deres Mund.« —

Dette sang jeg, da mit Hjerte malte
 Livets Ideal mig hos en Mø;
 Tidt om hende jeg med Stjernen talte,
 Naar den høit fra Nattens Sky, den hvalte,
 Kasted Glands paa Dybets stille Sø.
 Om paa Længslens Hav jeg tumled længe,
 Der var Storm og Skær, men ingen Havn;
 Og ved Harpens klagerige Streng
 Tolked jeg tilsidst paa Nattens Enge
 For den blege Blomst mit stille Savn.

Men vor Skjebnes mørke Traad er spunden
 Uforklarligt af en mystisk Magt;
 Nu er Pigen, som jeg søgte, funden;
 Fast til Tankens Stjernerige bunden,
 Straaler hun med Idealets Pragt.
 Og endskjøndt hun ei hos mig tør bygge
 Som en Qvinde her paa jordisk Viis,
 Er hun dog min Længsels hulde Psyche,
 Har hun grundet dog min bedre Lykke,
 Deelt mit Helved og mit Paradis.

Hun besøger mig, naar Morgnens Røde
 Aabner Vaarens spæde Blomsterkalk;
 Og naar Aftensolens Straaler gløde,
 Feire vi et helligt Stævnemøde
 Tidt paa Kæmpegravens Katafalk.
 Ofte søger hun mit stille Kammer
 I den tause, hemmelige Nat,

Medens Lampen kaster blege Flammer
 Ned paa Bogen, der er fuld af Jammer,
 Fordi Aanden ofte stod forladt.

Vil du vide, med hvad Navn man nævned
 Denne Pige, nu saa viid: et Folk
 Fostred hende, da det stolt sig hævned,
 Dengang Despotiets Forhæng revned
 For Gjengjældelsens den skarpe Dolk.
 Hvor med Blod af Folket Kroner kjøbtes,
 For at offres Dødens sorte Ravn,
 I en Flammeklædning Barnet svøbtes,
 Ved Kartovers Drøn med Blod hun døbtes,
 Og la Liberté blev hendes Navn.

Til Alvilde.

O tro dem ei længer, de halvdunkle Nætter
 I Lunden, hvor Længselens Nattergal slaaer,
 Mens Bogen af Vaarmaanens Solvtraade fletter
 En straalende Krands om sit flagrende Haar.

Du troer, at endnu du kan drømmende sværme
 Og lege med mig, som dengang du var Barn;
 Nei, Barnet kan Jomfruen meer ei beskjerme,
 Selv Psyche blev fanget i Længselens Garn.

Var Ilden da barnlig, jeg saae i dit Øie,
 Var Taaren da barnlig, som randt paa din Kind,
 Dengang til mit Bryst du dit Hoved mon bøie,
 For Ly dig at søge mod Aftenens Vind?

Var Kysset da barnligt, du gav mig derhjemme,
 Da sidst i den sludfulde Nat jeg tog bort?
 Og var den da barnlig, den zittrende Stemme,
 Der skjendte paa Himlen, fordi den var sort?

Nei, Flammen i Øiet, og Taaren paa Kinden,
 Og Kysset, du gav mig, da sidst jeg tog bort,
 Og Stemmen, der zittred som Espen i Vinden
 Og skjendte paa Himlen, fordi den var sort:

Alt tyded, at Psyche kun ventede at sprænge
 Det hæmmende Jordsvøb, for let sig paa Stand
 Med salige Haab over Vaargudens Enge
 At svinge til Amors forjættede Land.

Og husker du sidst, dengang Roser du plukked,
 Da læste jeg grandt i dit sværnerske Smil,
 Du drømte tungsindig, mens sagte du sukked,
 Om Amors usynlige, fjærlette Piil.

Ja, kunde du fatte mit Maal og min Tanke,
 Jeg kaldte for Stjernernes Herre dig min;
 Paa Lava der ofte jo voxer den Ranke,
 Hvis Frugter os skjenke Begeistringens Viin.

Men du er en Blomst, der taalmodig vil vente
 Paa Dagskærets Kys i dit skyggende Ly,
 Og jeg er en Ørn, der vil Solstraalen hente
 Og fængsle til Jorden, at Mørket kan flye.

Og du er en Blomst, der, naar Vindene suse,
 Vil bøie sig ind under Buskenes Hang;
 Men jeg er et Hav, der vil skumme og bruse
 Og drømme til Stormens heroiske Sang.

Og slog om din Stængel det kraftigt sin Bolge,
 Da var det forbi med dit Haab og din Drom,
 Da segnede Kronen og maatte sig dolge
 Dybt, dybt i min Lidenskabs rullende Strøm.

Derfor maae vi skye disse halvdunkle Nætter
 I Lunden, hvor Længselens Nattergal slaaer,
 Mens Bogen af Vaarmaanens Solvtraade fletter
 En straalende Krands om sit flagrende Haar.

O, bort med de lokkende Taarer, Alvilde!
 Du veed, jeg er blød, naar en Taare jeg seer.
 Endnu kan vi skilles, men blev det for silde,
 Da maatte vi Begge vel græde langt meer.

Endnu kan vi skilles, men blev det for silde,
 Da fæsted du Bo i Fortvivlelsens Land;
 Dog — lov mig blot Eet: husk bestandig, Alvilde,
 Den Første, Du elsked, det var dog en Mand!

Gaa kun forbi!

Gaa kun forbi, som om du ei mig saae;
 Til Eensomhed min syge Sjæl just trænger!
 Jeg ligner Fuglen, der med Vingen hænger,
 Naar Stormens Slør omflagrer Lysets Blaae.
 Falsk flygted Haabet fra min Hyttes Vraa,
 Og dette Hjerte kan ei bruse længer;
 Thi det har lært, selv Storhed skal forgaae,
 Som Bølgens Skum, en Storm mod Klippen slænger.

Men skot ei til mig saa hovmodig stivt,
 Fordi med Roser end dig Lykken binder!
 Ei skal med Haan du see paa disse Kinder,
 Hvor Sorgens Griffel skrev sin strenge Skrift.
 Om mørke Tankers mægtige Bedrift
 Med stille, sværmerisk Tungsind de dig minder;
 Thi Seierskrandsen her jo kun med Gift
 Besprænger Panden, hvorom den sig vinder.

Og skot ei haanligt, mens du gaaer forbi,
 Til dette Blik, hvis Falkesyn er sløvet!
 I skyhøi Flugt har tidt sin Kraft det prøvet
 Paa Vingeslag af Glædens Melodi.
 Det saae en Digterverdens Trylleri,
 Mens Firmamentets Bølger kjek det kløved,
 Begeistringstaaren perlet har deri, —
 Hvis det var den, som mest dets Ild har røvet!

Jeg veed jo nok, at længst jeg ene stod,
 Fordi jeg Tidens Daarskab turde røbe;
 Fordi jeg mindet den om Hævnens Svøbe;
 Fordi om Guld og Glimmer haant jeg lod.
 Men at selv du miskjende kan det Mod,
 Der ei med Sandheds Navn vil Løggen døbe! —
 Jeg sparked til en Krone med min Fod,
 Ifald for Smiger jeg den skulde købe. —

Naar Stormen kommer barsk fra Vintrens Hjem,
 Og Blomsterne, de smægtende, de milde,
 Henveires kraftløst paa dens Vinger vilde,
 Da seer du dog med Veemod efter dem.
 Og det kan ei en Taare lokke frem,
 At see, hvor Ormen gnaver graadig stille
 Paa Hostens Blomster i en Sjel, for hvem
 Engang Guds vide Verden var for lille!

Aftensang.

Fuglen sit Øie lukker,
 Sætter sig trygt til Ro,
 Drømmer, mens Vinden sukker
 Huult i hans høie Bo.

Blomsten sit Hoved sænker
 Sagte mod Jordens Bryst,
 Drømmer, mens Bolgen stænker
 Skum mod den høie Kyst.

Tynger dit Øie, luk det
 Trygt som hin Fugl paa Qvist!
 Værker dit Hoved, duk det
 Sagte som Blomsten hist!

Stormen — lad den kun fnyse!
 Bolgen — lad den kun gaae!
 Drømmenes Kyst, den lyse,
 Kan de dog aldrig naae.

Clara Aurelia.

Jeg stod dig nær i Glædens lyse Sale,
 Beruust af Straalen fra dit Oies Ild,
 Og lytted som i Drømme til din Tale,
 Der lød saa kjek, skjøndt dog den var saa mild.
 Men da du taug, sneg jeg mig bort itide,
 Hvor kunde Læben vel jeg aabne der?
 Thi for en Verden ei du maatte vide,
 At mest af Alle dig jeg havde kjær.

Jeg stod dig nær, hvor Tonens Bølger rulled
 Og hefted Vinger til din lette Fod,
 Mens Haabets Floitetrille sagte lulled
 Det Savn, som vaketes i dit unge Blod.
 Men med et Suk jeg sneg mig fra din Side,
 Hvad agter Terpsichore Farens Skær?
 Og for en Verden ei du maatte vide,
 At mest af Alle dig jeg havde kjær.

Jeg gik med dig i Skovens dunkle Sale,
 Der hvor kun Hjorten ellers har sin Gang,
 Og trindt omkring et Chor af Nattergale
 Om Vaarens Haab og søde Længsler sang.
 Da lod hver Blomst jeg falme ved din Side
 For Viddets Frost og Tankens Maaneskær;
 Thi for en Verden ei du maatte vide,
 At mest af Alle dig jeg havde kjær.

Jeg vidste jo, der gik en dunkel Skygge
 I mine Spor og kaldte mig forladt,
 At under Tag med mig der ingen Lykke
 Sig vilde hvile blot en Sommernat;
 At mine Tanker evigt did maae hige,
 Hvor Faklen slukkes skal i Tidens Flod;
 At jeg kun elsker den Udødelige
 Trofast som Lyset og mit Hjertes Blod.

At jeg i Mulm paa Tvivlens Dyb maa gynges,
 Til Døden lukker kold mit Øie til;
 At kun min Aand i Sandhed kan forynges
 Ved Musens bløde, melancholske Spil.
 At kun ved vaagen Drøm i vaagne Nætter
 Jeg skimte kan et Blink fra Haabets Havn,
 Naar Sorgens Engel Hvile mig forjætter
 I Jordens stille, moderlige Favn.

Jeg skulde grumt dig lære Savnets Smerte
 Og vække Høstorkaner i dit Sind?
 Jeg skulde skræmme Vaaren af dit Hjerte
 Og knække Rosen paa din fine Kind?
 Jeg skulde lære dig med Angst at stride,
 Hvor Stjernen slukkes over Nattens Skær?
 Nei, bedre da, du aldrig fik at vide,
 At mest af Alle dig jeg har havt kjær. —

Og dog hvad hjalp det vel, jeg tvang min Villie?
 Hvad frugted mig den vilde Kamp, jeg stred?
 En Storm i Vaaren knækked dog min Lillie
 Og hvirvled ynkløs den i Graven ned. —
 Dengang de sænked dybt din sorte Baare
 I Jordens Skjød, da stod jeg sidst dig nær,
 Og til din Gravkrands hvisked tyst min Taare:
 Du var den Eneste, jeg har havt kjær.

Men skal jeg see dig hist bag Tidens Bølge,
 Hvor Alt i Aand gjenfodes skal paany,
 Hvor Sorg og Savn i Glemsels Dyb sig dølge,
 Hvor alle Skygger maae for Lyset flye:
 Da vil jeg qvæges ved dit Øies Lue,
 Og lægge Læben til dit Øre nær,
 Og hviske dig, min lille hvide Due:
 Du er den Eneste, jeg har havt kjær.

Paa Kirkegaarden.

Sov kun i Fred: dine mødige Been
 Hverken skal tynges af Kors eller Steen!
 Vaaren skal ei over Gravtuens Muld
 Virke sit Teppe med Purpur og Guld.

Korset og Stenen — hvad skulde de der?
 Korset er mit vel, imens jeg er her.
 Stenen, din Ligsteen, er kostbar og rig,
 Det er mit Hjerte, som slaarer kun for dig.

— Der har jeg skrevet med Taarer dit Navn,
 Der har jeg ristet med Blod mine Savn,
 Der skal, til Muldet mig dækker, de staae,
 Der intet vanhelligt Blik dem kan naae. —

Sommerens Bladguld — hvad skulde det der?
 Det har jo borget af Døden sit Skær!
 Nei, men af Blomsterne, Hebe mig gav,
 Fletter hver Nat jeg en Krands til din Grav.

Og naar den sidste blandt Roserne mat
 Boier sig dybt mod din mystiske Nat,
 Splittes og spredes af Høststormens Vold,
 Da er som du jeg saa bleg og saa kold.

Til Byrons Aand.

Dit Billed skulde skænde Mindets Haller,
 Fordi du kraftigt sang om Aandens Strid!
 O ja, fra Stammen Æblet langt ei falder,
 Paa Sligt man kjender grandt vor slappe Tid.
 Fast overalt, hvorhen man Øiet vender,
 Fra Pontus' dybe Blaa til Thules Iis,
 Man Magten seer i Dvergeslægtens Hænder,
 Hvis bedste Værn er Overtroens Riis.

En Slægt, der praler fræk med Troens Anker,
 Fordi den aldrig foer paa Tivlens Hav;
 En Slægt, der leger med de Vises Tanker
 Og frygter Intet meer end Tidens Krav;
 En Slægt, der taler høit om Heltemodet,
 Men kun naar Viindunst har gjort Hjernen varm,
 En Slægt, hvis Mænd kun faae lidt Ild i Blodet
 Ved Synet af en blottet Jomfrubarm.

En saadan Slægt kan knap engang jo skatte,
 Hvad om det første Kys saa smukt du sang;
 Hvorledes skulde den da kunne fatte
 Din stolte Ridders mørke Pilgrimsgang?
 En Manfreds Helvedqval, en Konrads Vildhed,
 Naar han paa Stormens Vinger foer til Strid,
 Franziskas Sværmeri, Medoras Mildhed —
 Der er for dybt, for stærkt for denne Tid.

Til Munkedigt endnu sit Haab man sætter
 Og venter nok, der skal Mirakler skee;
 Derfor endnu man dømmer Hver som Kjætter,
 Der uden Svimlen tør i Dybet see.
 Derfor er du, der stolt paa Sorgens Vinge
 Foer over Jord og klaged uden Ro,
 Fordi du saae Gemeenhed Aanden tvinge,
 En Oprørsstifter imod Kirkens Tro.

Men vredes ei: lad Albion sig bedaare
 Og lytte kun til Døgnets feige Røst!
 Din Aand vil sig et bedre Altar kaare
 I mangt ungdommeligt bevæget Bryst:
 Og der skal Sorgens rene Vestalinde
 En Ild dig tænde stolt som Fjeldets Baun,
 Der skal en mandig dyb Begeistring vinde
 En Krands af Morgenstraaler om dit Navn. —

Og Støtten -- lad dem kaste den fra Stranden!
 Lad den af Vind og Vove vugges frem!
 Lad frit den tumle sig fra Kyst til anden;
 Den finder nok tilsidst sit rette Hjem!
 Let vil den bæres af de milde Strømme,
 Som bar dig selv engang i deres Skjod,
 Til Landet, hvor de sidste stolte Dromme
 Begeistred dig, mens Kampens Hvirvler lod.

Til Folket, som ved Vold og Herskerrænker
 Var smedet fast i Jern om Haand og Fod,
 Det Folk, du hjalp at sprænge disse Lænker
 Og offred Alt: dit Gods, dit Guld, dit Blod.
 Der vil man Støtten i et Tempel sætte,
 Og Missolunghis Piger hver en Vaar
 Med Veemod skal af Laurens Grene flette
 En Krands omkring dit Billeds hvide Haar.

Syepigens Søndagssang.

See, hvor de kappes om hurtigst at flye
 Bort fra den qualme, den støiende By!
 Hver er saa pyntet, saa stram og saa net,
 Øiet er muntert, og Foden er let.

Lystig afsted nu til Skoven det gaaer,
 Hvor under Løvtaget Blomsterne staaer,
 Der hvor de venlige Smaafugles Sang
 Blander sig liffig med Hornenes Klang.

Der hvor man dandser til Sang og til Spil,
 Stjerner og Maane gi'er Lamper dertil,
 Hvor man i Gyngen saa let som en Fjær
 Slynges mod Toppen af skyhøie Træer.

Ak, men den Fattige Glæden jo flyer:
 Søndag som Hverdag jeg sidder og syer,
 Skimter ei Blad, eller Blomst, eller Fugl
 Her fra mit mørke, mit eensomme Skjul.

Andre jeg pynter med Glimmer og Pragt,
 Selv gaaer jeg ydmyg i Armodens Dragt!
 Derfor det var vel, Han skjulte sit Blik,
 Sidst da forbi mig paa Gaden Han gik.

Ogsaa Hans Sind er hovmodigt og stolt,
 Ogsaa Hans Hjerte som Mængdens er koldt!
 Vidste Han blot, hvor veemodig, hvor ømt
 Mangen en Nat jeg om Ham kun har drømt!

Vidste Han det! Ja, saa lo Han maaskee;
 Han tør jo neppe ved Dagen mig see!
 Snart Han sig søger en Brud vel med Guld! —
 Gid jeg da hvilte tre Favn under Muld!

„I Graven er Fred!“

Veed du saa sikkert, at Freden har hjemme
 Hist under Grønsværets natkolde Gjemme?
 Veed du saa vist, at der aldrig en Tanke,
 Aldrig en Drøm tør paa Gravdøren banke?

Veed du, om Hjertet ei svulmer dernede,
 Hvergang en Fugl synger høit paa sin Rede?
 Om det ei higer med tvivlbitter Trængsel,
 Hvergang en Frøspire bryder sit Fængsel?

Om det ei vugges paa Zittringer omme?
 Om det har glemte sine Kjærlighedsdrømme?
 Om det ei føler hvor Gifttaaren brænder,
 Den, som et Kjær gjennem Græstørven sender?

Om det ei sukker, som Træernes Toppe,
 Hvergang naar Hostløvet rasler heroppe?
 Om det ei skjælver med Bæven og Gruen,
 Hvergang naar Sneelagnet tynger paa Tuen?

— Hvi staaer der Angst i de stirrende Blikke?
 Blegner du? — Seer du, du veed det jo ikke.
 Feig du fra Striden vil flye som en Kvinde,
 Sløvhedens Ro kun er hvad du vil vinde.

Nei! Under Gronsværets natkolde Gjemme,
 Der har kun Død og Forraadnelse hjemme,
 Der ligger Aanden i Støvet ei hildet,
 Dersom jeg skabtes i Guddommens Billed.

Her har jeg kæmpet med Kval og med Trængsel,
 Vaaget og bedet med Haab og med Længsel,
 Elsket med Jubel og hadet med Smerte;
 Derved har Vaaren jeg frelst i mit Hjerte.

Ei vil jeg klage ved hvad jeg forliste;
 Hjertet beholdt jeg, det kan jeg ei miste:
 Det kan ei kølnes i Gravnattens Dvale;
 Thi det har stræbt imod Stjernernes Sale.

Der skal dets brændende Kamptørst ei slukkes,
 Der skal af Haab og af Længsel det vugges,
 Der skal med Kjærligheds Uro det hige
 Opad og opad i Lysaanders Rige.

P. L. Møller.

Fyrværkeriet.

Som disse klare Strømme, som Lysets gyldne Flammer,
Som disse Ildpaladser, hvis Glands i Mulmet brammer —

Som disse Regnbufarver i straalende Konturer,
Som disse Luesøiler med kunstige Figurer —

Som denne Tordens Rullen med Suk mod fjerne Strande,
Som disse Lynraketter, der sig med Stjerner blande —

Som Sværmerne med Susen om Axerne sig dreie,
Og styrte med et Dødssuk ad Mørkets skjulte Veie —

Som denne hele Verden, der morgenrød oprinder,
Og glimrer faa Sekunder, og atter sporløs svinder:

Saa er vor Ungdoms Drømme, dens Himle lysomvundne,
Hvis Trolddom fage Tider os holder slumberbundne;

Saa er vort gyldne Luftslet af Sværmeri og Minder:
Det glimrer faa Sekunder, og atter sporløst svinder.

Naar saadan foran mig hun sidder —

Naar saadan foran mig hun sidder
 Og taler løst og fast iflæng,
 Det er for mig, som Fuglekvidder
 Jeg hørte paa en taaget Eng.
 Og naar sin Sjæl hun aandrig vugger
 I vild Moral og Æsthetik,
 Jeg Øiet uvilkaarlig lukker,
 Og lytter som til sød Musik.

Du Sjæl med stærke, dybe Strømme,
 Med Hjertets rige Helligdom! —
 Du stræber efter Alt at tomme,
 Og ligner dog kun Barnet, som
 Slaaer Øiet op med Længsler ømme,
 Med uerfarne Tankesving,
 Og famler, ligger som i Drømme,
 Og seer forundret rundt omkring.

En Qvinde.

Er hun skjøn? jeg veed det ikke. Ei for Alle hun er smuk;
 Ei enhver forelsket Ridder hun afpresser ømme Suk.
 Hun er som et Træ i Vaaren, der udfolder Blad for Blad,
 Lige venlig imod Alle, lige mild og frisk og glad.
 Hun er som et Barn, der ikke veed, hvorfor man elsker det,
 Og dog i det aabne Øie har en Guddoms Majestæt.
 Snart du fristes til at klappe hende paa den runde Kind,
 Snart til hendes Haand at kysse med ærbødigt, ydmygt
 Sind.

Der er en ambrosisk Luftning, hvor hun aander, hvor hun
gaaer.

Sindet gjør hun saa fornoiet, som en liflig Dag i Vaar.
Som et Rosenblad paa Bolgen let hun dandser Livet hen;
Let til Smil, og let til Taarer, let til Munterhed igjen.

Hun er som en Blomst paa Marken, gaadefulde Hellig-
dom! —

Ingen Gartner har den plantet, Ingen veed, hvorfra den
kom.

Hun er som en Fugl i Luften, Ingen veed, hvor den er født;
Ingen veed, hvor den har hjemme, og den synger dog saa
sødt.

O, hun er som Duggens Draabe, bævende paa Bladet lagt,
Alle Solens Straaler speiler den i broget Farvepragt.

Men, hvis du vil Draaben gribe, frygtsom med blufærdig
Skik,

Den opløser sig og svinder for dit ubeskedne Blik.

Som en Sommerfugl, der flagrer ud af Puppen, hvor den
laae,

Og som ei begriber, hvorfor Himlen ei er altid blaa,
Saa hun gjennem Verden svæver, let og glad — o, evig jeg
Kunde blive ved at synge, hende dog jeg skildred ei.

Sommerfugl med Støv paa Vinge, bly, jomfruelige Aand!
Gid du aldrig maa berøres af en fræk, vanhellig Haand!
Gid din Flugt kun fylde rene Sjæle med uskyldig Lyst,
Til du sagnetlig henslummer atter ved Naturens Bryst!

Den hellige Veronika.

Til hine tunge, bitre Smertens Dage,
 Da Frelseren forfulgtes her paa Jord,
 Jeg fører Eder for en Stund tilbage —
 O, gid hans Aand maa hvile paa mit Ord!
 O, naar jeg tænker paa den Haan og Plage,
 Han udstod, før han til sin Fader foer,
 Da vil min Tunge sig til Ganen klæbe,
 Og Ordet standser lydløst paa min Læbe.

Jerusalem, du ypperste blandt Stæder!
 End stod du stolt af hykkelsk Herlighed,
 Af Templets Pragt, af Patriarchers Hæder, —
 Hist gik den Vei, hvor nys dit Folk faldt ned
 Og strøede Krandsse, bredte sine Klæder
 For ham, som paa en Aseninde red.
 Her gik han atter. Kvinder græd; han vendte
 Sin Røst til dem, mens Øiet mægtig brændte:

»O Zions Døttre, ei for mig I græde!
 I bitre Taarer selv fornøden har;
 Thi see, den Tid er nær, da det skal hedde:
 Saligt det Liv, som ikke Livsfrugt bar,
 Salig, hvo aldrig kjendte Fødselsglæde,
 Salig det Bryst, som uden Die var, —
 Fald, Høie over os, fald ned og skjuler;
 I Bjerge, os med Eders dybe Huler.«

Han rives bort; i Støv og Støi og Bulder
 Betræder han den sidste Smertensvei.
 De lægge Korset paa hans hellige Skulder,
 Og under Byrden taust han vaander sig.

Ned ad hans Kind i store Draaber ruller
 En blodig Sved, dog Folket ynkes ei.
 Paa Issen brænde Solens stærke Luer,
 Og i det Fjerne Golgatha man skuer.

Han standser; overvældet af den svare
 Tyngde, han synker ned i maalløs Vee.
 Da træder af den tætte Folkeskare
 En Kvinde frem, heel ærbar, from at see,
 Og ydmyg, uden Frygt for Had og Fare,
 En Svededug ham rækker, hvid som Sne.
 Med Dugen han de hede Kinder svalte,
 Og gav den saa til hende, mens han talte:

»Naar du sukker,
 Og dit Hjerte lukker
 Sig for Glæden,
 Som er til hernelen,
 Skal du trøstes,
 Og din Sjæl forlystes
 Ved det Lin, min Smerte nu bedugger.

»Jeg har villet,
 Da dog Een formildet
 Har min Smerte
 Med et kjærligt Hjerte,
 At du Rene,
 Og, for din Skyld ene,
 Fjerne Slægter arve skal mit Billed.

»Det skal minde
 Om, at kun en Kvinde
 Første, sidste
 Kjærlighed mig viste:
 Naar du farer
 Heden, christne Skarer
 Skulle dyrke dig som Helgeninde!

»Naar jeg tages
 Bort fra disse Dages
 Daad, og fjerner
 Mig bag Himlens Stjerner,
 Skal det smile
 Ned med Trøst og Hvile,
 Hvor der lides Nød, og hvor der klages.

»Det skal minde
 Tiderne, som rinde,
 Naar de glemme
 Ordet og min Stemme,
 Med mit milde
 Øie om den Kilde,
 Hvor alene Frelsen er at finde! «

Han hæved atter blidelig sit Hoved
 Med Tornekronen; gik sin stille Gang.
 Men Qvinden laae paa Knæ, og høit hun loved
 Den Herre med sit Hjertes fulde Klang.
 Og Ingen at fornærme hende voved;
 En hellig Frygt det ganske Folk betvang. —
 Da fjerne Fjælde skjald i Aftenrøden,
 Led Frelseren paa Korset Martyrdøden.

Men Veronika foldede ud sit Klæde, —
 Begeistrings Purpur farver hendes Kind;
 Thi see det Under, som er skeet! en Glæde
 Lig Englenes, nedsteg i hendes Sind.
 I denne Dug, som end hans Taarer væde,
 Er Herrens eget Billed trykket ind.
 Det er ham selv, livagtig som han vandred
 Paa Jorden, skjøn og ung og uforandret.

Det er hans Træk, de naaderige, milde,
 Det straalende, det evig klare Blik;
 De gyldne Haar, der sig om Panden skille,
 Som Guddomsglorien i Fødslen fik.
 Det er hans Mund, fra hvilket Ordets Kilde.
 Lig Sværd og Honning over Jordan gik, —
 Det er hans Aand, som over Menigheden
 Nedsender Trøsten, Haabet, Himmelfreden!

Arion.

Da ved Gudernes Gunst det helleniske Folk
 Stod i Kraftens herligste Dage,
 Gik som Sol over Landet Arions Ry,
 En Sanger han var uden Mage.
 Fra sin Fædreneby med sit modige Bryst
 Over skummende Bølger han drog,
 Og før lyttende Moer paa Hesperiens Kyst
 Sine klingende Strenges slog.

Hist sig hæver et Fjæld mod den svævende Sky,
 Og helt op ad dets takkede Side
 Ligger Huus ved Huus mellem grønnende Træer,
 Mellem Templer af Marmor hvide.
 Gjennem Søilehaller gaaer Echoet af
 Høie Vandsprings trodsige Mod.
 Dybt nede ruller det mørke Hav
 Og bryder mod Fjældets Fod.

Det er Cyprias By, det berømte Korinth;
 Foran Slottet blandt sine Drabanter,
 Hvor man skuer saa vidt over Hav og Strand,
 Sad den vise Kong Periander, —

Han sad i sin prægtige Ibenholtsstol,
 Ved en skyggefuld Terebinth,
 Og stirred i Aftenens rodmende Sol,
 Som belyste det rige Korinth.

Nu han taler: »Arion, den flygtige Fugl, —
 Hvor han bliver fra Hjemmet længe!
 Jeg har Længsel efter hans mandige Sang
 Til Lyrens omtsvarende Streng.
 Jeg savner hans Røst i den dæmrende Kvæld,
 Naar jeg hæver den blanke Pokal,
 Hans bevingede Ords det begeistrende Væld,
 Ja, jeg savner Arion, min Skjald!«

Hør, da lyder fra Havnen en jublende Larm,
 Og Folket bølger i Masse,
 Og iblandt dem skrider Arion stolt
 Op ad den steile Terrasse.
 Hoit svinger han Lyren som i en Dands,
 Og synger et festligt Kvad;
 Af drevet Guld en Laurbærkrands
 Om hans Pande funklende sad.

Og af Guldkjæder dækkes hans Hals og Bryst,
 Og hans Arm Guldringe omfatte.
 Men de sorte Haar, som om nylig han steg
 Af et Bad, hang vaade og glatte.
 En Purpurkaabe med gylden Rand
 I Folder omflagred hans Lænd.
 Men trindt neddryppet det salte Vand
 I strømmende Draaber fra den.

Huldt mælede Kongen: »Jeg frygted, vor Skjald
 Havde glemt os?« — med bævende Stemme
 Arion svarer: »Min hoie Drot,
 O, hvor kunde din Naade jeg glemme! . . .

Tak skee de evige Guder! . . . tilgiv,
 Periander, mit stammende Ord . . .
 Et guddommeligt Under har reddet mit Liv
 Og frelst mig fra Rov og fra Mord!«

Nu Kongen: »velan, erfare jeg vil,
 Hvad dit Sind saa selsomt bevæger!
 Den ældste og dyreste Cypervin
 Skal perle for dig i mit Bæger,
 Dit Eventyr nu os, Arion, fortæl
 Ved Strengenes herlige Klang!«
 Og han tomte paa Stand det forfriskende Væld,
 Greb Plektret, spilled og sang:

»Jeg vandred omkring paa den fremmede Strand,
 Vandt Hæder og Gunst hos Mange,
 Og Begeistringens Smil og Beundringens Kys
 Jeg erobrede med mine Sange.
 Jeg hentede paa den sikeliske Ø
 Af Guldet saa rig en Host,
 Og saamangen bly og sortøiet Mo
 Blev dristig og om ved min Røst.

»Fra Kroton jeg gik til det rige Tarent
 Med Dithyrambernes Tone,
 Der seirede jeg i en Sangerkamp,
 Det var der, jeg vandt denne Krone.
 Da gik jeg ombord, thi en Længsel mig drog
 Til mit Hjem den blomstrende Kyst, —
 Ak ingen Plet er i Verden dog
 Som Hellas min Fryd og min Lyst.

»Og Soen gik høit, under Vindens Klo
 Sig mægtig Seilene krummed,
 Som Ornevinger ustandset de fløi
 Med os hen over Bolgeskummet.

Skibsfolkene muntred jeg med min Sang,
 De priste mit kunstige Spil,
 Stormfuglene kom, og Delfinerne sprang
 Om Skibet og lytted dertil.

»Men den følgende Nat. før Solen steg frem
 Af den østlige rødmende Vove,
 Kom i Drømme til mig Apollon, og bød:
 »Arion! ei længer du sove!« —
 Da vaagned jeg: Vee! jeg omringet mig saae,
 En svang alt den blinkende Kniv, —
 Og sagde: »Dit Guld vil vi have, nu maa,
 Arion, du lade dit Liv!«

»Da tænkte jeg paa min Fædrenestad,
 Paa dig, min Drot, og den Ære,
 Fra den fremmede Kyst jeg haabede hjem
 Til det gyldne Hellas at bære.
 Jeg tænkte paa hver en forsvunden Lyst,
 Paa en herlig korinthisk Mø,
 Og min Lyre jeg drog saa fast til mit Bryst,
 Og saae i den dybe Sø.

»Og jeg vendte mig til den forræderske Flok:
 En Bøn I end mig tilstæde!
 Lad Strengen mig slaae kun en eneste Gang,
 Da døer jeg med mere Glæde! —
 Det nægted de ei; da jeg smykte mig glad
 Med Purpur, Guldkjæder og Krands,
 Og Strengen jeg slog og begyndte mit Kvad,
 Mens Phoebos steg i sin Glands:

»Død, du er skjon,
 Naar i Slagbulder Sværdhugget falder,
 Og med Krandsen som Seierens Løn
 Du paa Heltene kalder!

En mægtig Kraft mig hen ad Dybet førte,
 Paa en af Havets Gangere jeg sad.
 Høit Vredesskrig fra Skibet til mig lode, —
 Men før mig laae den lyse Morgenrode.

»Min Genius foran fløi med Guddomsminer,
 — Saa syntes mig, ei veed jeg det forvist —
 Den styred de krumryggede Delfiner,
 En sød Musik rundtom mig klang, og hist
 Blandt Nymfer og et Tog af Amoriner
 Poseidons gyldne Trefork saaes; — tilsidst
 En Taage lagde sig for mine Blikke, —
 Her staaer jeg blandt Jer — Mere veed jeg ikke.«

En hellig Undren greb den hele Skare,
 Og Ingen tømte meer Pokalen ud,
 End kasted Solen mildt med Luer klare
 Paa Lyrens Guld sit sidste Straalebrud.
 Lyksalig han, hvem Guderne bevare!
 Hans Blik var Ild, han tyktes dem en Gud; —
 Men mellem sine Hofmænd og Drabanter
 Sad tankefuld og taus Kong Periander.

Ghasel.

Jeg flyer tilbage til de svundne Dage,
 Til Fortids søde Fred jeg flyer tilbage.
 En Trækfugl var jeg, uden Rast og Hvile,
 Til Redens gamle Sted jeg flyer tilbage, —
 Til Hjemmet, hvor min Have stod i Blomster,
 Og til den grønne Mark jeg flyer tilbage.
 En fangen Fugl jeg var, mit Bur var Frihed;

Nu til de snævre Baand jeg flyer tilbage.
 Til Kjærlighedens solbestraalte Sletter,
 Til Uskylds Paradis jeg flyer tilbage.

En Sangfugl er jeg, men min Sang er Klage,
 Nu til sin første Klang den flyer tilbage.
 En Rovfugl var jeg, efter Blod jeg tørsted,
 Jeg drak mit eget Blod, og gøs tilbage.
 Høit og i Dybet efter Idealer
 Jeg søgte, fandt, og nu jeg flyer tilbage.
 Jeg efter fromme, stille Sysler længes,
 Og til min Barndoms Tid jeg flyer tilbage.
 Hav Tak, du milde Aand, som gav mig Vingen,
 Der til mit Udspring bærer mig tilbage!

Hængeasken.

Nu brister alle Knopper
 I Haver og Enge,
 Og alle søde Længsler
 Nu Lænkerne sprænge.

See Hængeasken boier
 Mod Jord sine Grene,
 Og Stammen staaer derinde
 Usynlig, alene.

Der sidder hun forborgen
 Den kydske Dryade,
 Og hvælver sig et Tempel
 Af bævende Blade.

Saaledes mine Tanker,
Lig Blade, som skjælv,
Om dig, min Elskte, stedse
Som Løvsal sig hvælv.

De bryde frem saa tætte,
Saa lønlig og stille,
Og du er deres tause,
Usynlige Kilde.

Den sidste Konge.

Han stammed fra en gammel Slægt,
Hvis kongelige Røst
Bød engang over Arrans Øer
Ved Irlands grønne Kyst.
Hans Oldefaer en Krone bar
Og gylden Herskerstav;
Elisabeth, som Kronen tog,
Gav ham en Fyrstegrav.

Hans Fader steg med Skib og Hær
Iland paa Arrans Øer,
Og hilsendes af unge Mænd
Og blomsterkrandste Møer.
I Slaget stred han forrest i
Sin kongelige Pragt;
Men i sit eget ædle Blod
Han faldt for Overmagt.

Nu er kun Een tilbage af
 Den gamle Kongeslægt.
 Længst blegnede hans brune Haar
 For Lidelsernes Vægt.
 Men da hans Son i Tower blev
 Indmuret som Rebel,
 Udsluktes Aandens faure Gnist,
 Som lyste for hans Sjæl.

Nu vandrer han paa Heden om
 I Storm med blottet Haar,
 Som Betler han fra Dør til Dør
 Som Floitespiller gaaer.
 Hans Blik er sløvt, han drager ved
 Sin Sønnedatters Haand
 I sine Fædres Rige om
 Som en henfaren Aand.

Hans fordum kraftige Gestalt
 Har Sorgen tæret hen,
 Og dog hans Aasyns stolte Træk
 Er ei udsløttet end,
 Og dog er han saa lykkelig,
 Langt mere glad og fro,
 End Fædrene, som Graven først
 Gav Livets spildte Ro.

Thi naar paa Markens haarde Steen
 Hans Hoved hviler træt,
 Han troer, at Kronens gyldne Ring
 Det er, som trykker det.
 Naar Taagen over Bjerg og Dal
 Sig lægger kold og blaa,
 Han søger der sin Fyrstehat
 Med Fjederbusken paa.

Naar i hans usle Pjaltedragt
 En Stormvind rusker, troer
 Han, Kongekaabens Hermelin
 Sig om hans Skuldre snoer.
 Naar Bønderne sig samle, for
 At lytte til hans Spil,
 Han troer, at et taknemligt Folk
 Ham ydmyg prise vil.

Han smiler naadig, spiller saa
 De vilde Melodier,
 Og høit han svinger Fløiten som
 Sit kongelige Spir.
 Da hvælver Hyttens Tag for ham
 Sig som et Marmorslot,
 Og Bondeskaren jubler høit:
 »Hurra for Arrans Drot!«

Digterdød.

O, lad mig døe en Sommerdag,
 Naar Storcken gaaer i Enge,
 Og Lærkens stærke Toneslag
 Indvier Mark og Vænge!
 Mens Rosen lønlig springer ud,
 Og mens i Skovens Skygge
 Naturen drømmer som en Brud
 Om Kjærlighed og Lykke!
 O, lad mig døe, mens Solen gaaer
 Sin høie Himmelbane!
 O, lad mig døe, mens den udslaaer
 Sin lyse Straalefane! —

Og lad mig døe, mens jeg er ung,
 Af Liv og Lyst bedøvet;
 Før Tidens Haand har klam og tung
 Mig mine Lokker røvet! —

O, lad mig døe, mens Blodet mig
 End varmt i Aaren ruller,
 Mens Livets Storme bryde sig
 Afmægtig mod min Skulder!
 Mens endnu af en Qvindes Blik
 Jeg zittrende bevæges,
 Mens end af Druens Flammedrik
 Mit Hjerte sødt kan qvæges!

... Mens end de hulde Blomsters Duft
 Beruser mine Sandser,
 Naar i den milde Aftenluft
 Med dem jeg mig bekrandser; —
 Mens kjækt endnu paa Livets Elv
 Med kraftig Arm jeg svømmer,
 Og før som Skygge af mig selv
 Jeg om min Ungdom drømmer!

O, lad mig døe, før fremmed jeg
 Blandt fremmed Slægt omvanker,
 Før Aar og Sorger boie mig
 Og sløve mine Tanker! —

O, lad mig briste og forgaae

Som Buens spændte Sene, —

O, lad mig ikke syg, paa Straa,

Udaande glemte og ene!

Du Aand, hvis Tanke Verden er,

Hvis Smil er Livets Vrimmel,

Lad mig i Kraftens Morgenskjær

Optages i din Himmel —

At ei min Sjæl som Gnist sig mat
 Skal tabe i det Dunkle,
 Men gjennem Evighedens Nat
 End som en Stjerne funkke!

Smilet og Taaren.

1.

Et Smil, hvad er et Smil? — Et Lys, som synes blinke
 Mildt af en Aabning frem paa Himlens Rand.
 Et godt og ærligt Smil, født frit og uden Sminke,
 Det er et Bud fra Idealets Land.

Et Smil, hvad er et Smil? — En Rosenknop, hvis
 Stamme
 I Evighedens Løndom Rod har skudt; —
 Som, Vinter, Vaar og Høst uvisnelig den samme,
 Kan lukkes og udspringe hvert Minut.

Et Smil, hvad er et Smil? — En Virak, som bedøver,
 En Straale af en frugtbar Foraarssol,
 Som skaber Eng og Skov i Ørkner, — tæmmer Løver,
 Fremtryller Blomster ved den kolde Pol.

Et Smil, hvad er et Smil? — En uberegnet Stjerne,
 Som tidt sig skjuler, naar man søger den;
 Men som med eet staaer frem og sender fra det Fjerne
 Et Varmevæld igjennem Luften hen.

Et Smil — o, for et Smil der gives dem, som gjerne
 Alverdens Guld og Kongeriger gav,
 Hver Vaarens Rosenknop, hver Straale, hver en Stjerne,
 Og alle Perler i det dybe Hav.

2.

En Taare? hvad er Taaren? — Smilets Søster,
 Som Haand i Haand med det alvorlig gaaer;
 En Engel perlesmykt, en himmelsk Trøster,
 Som taler, hvor ei Ordet det formaaer.

Hvad Taaren er? — o, ei den bittre Taare,
 Et krænket Sind, af Vrede sønderslidt,
 Lig Slangegift udgyder for at saare, —
 Som lyner Hævn, fordi man selv har lidt.

Den er ei Smilets Søster; o, men Taaren,
 Den milde, som gjør Sjælen reen og stærk,
 I Fryd og Sorg, — er lig en Regn i Vaaren,
 Som følger og fuldbyrder Solens Værk.

Hvad Taaren er? — en Dug, som Gud lod falde
 Og Hjertets syge Blomst til Lindring gav;
 En hellig Balsom, — helligst iblandt alle
 Er den, som falder paa en Moders Grav.

Hvad Taaren er? — den blide Smertenskilde,
 Som flyder over en uskyldig Kind,
 Naar fra, hvad man har kjært, man maa sig skille, —
 Et Luttringsbad er for et ædelt Sind!

En saadan Taare — o, hvo gav ei gjerne,
 For den at tørre, hver en Rose rød,
 Hvert Glædens Smil, hver Straale, hver en Stjerne,
 Og hver en Diamant i Jordens Skjød?

Blandede Digte.

Elskovsbrevet.

(Brudstykke).

Og han var borte, fjernt fra ham hun gik,
 Og ikke mødtes mere deres Blik,
 Forgjæves aabned Længslen deres Favn,
 Forgjæves lod fra dem den Elsktes Navn, —
 Det lod fra Echo til dem selv tilbage,
 Og fulgtes af de stille Sukkes Klage.

Men mellem dem har Tanken reist en Bro,
 Og den forener, naar de vil, de To;
 Hinandens Tanker ikke blot de drømme,
 Nei, gjennem Pennen virkelig de strømme.
 O store Kunst, som over Bølger taler,
 Som fængsler Ordet, og som Tanken maler!
 Her bliver, hvad der før var Blik, til Ord;
 Hvad ei man Tungen, Pennen man betroer.
 Naar Blik i Blikket hviler, Haand i Haand,
 Da fængsles Talen under Tungens Baand;
 Men naar ei Haand, ei Blik den Elskte naaer,
 Veltalenheden ud af Hjertet gaaer;
 Hvad Brystet gjemte før bag Læbens Hjem,
 Igjennem Pennen her nu strømmer frem;

Og paa Papirets vidtudstrakte Flade
 Sig Elskovs Tankeølger gyngede glade;
 I Ordets Dragt sig Sympathien klæder,
 Og Aanden ved sin nye Form sig glæder.
 Hvert Bogstav straalte af et Elskovs-Blik;
 Hvert Pennestrog frem af et Haandtryk gik;
 Og kjæle Perioder, bløde, varme,
 Som Favntag snøe om Brystet deres Arme.
 Naar Navnet, skrevet af den Elskte, fryder,
 Det med den Elsktes Røst for Øret lyder;
 Selv Seglet, trykket af den Elsktes Haand,
 Er Tegn paa hellig Trokabs, Tausheds Baand.
 I dette Samqvem taler Aand til Aand;
 Fra Sanders Land sig Kjærligheden hæver
 Og luttret frem paa Engle-Vinger svæver.

Chr. Trojel.

Gjenganger-Vandring.

Den Vandring maa jeg atter gjøre ene,
 Jeg i Erindringen den nyde maa;
 Jeg Fuglen spørge vil i Træets Grene
 Om hvad den hørte før, og hvad den saae.

Hvor kunde jeg min Lykke dengang nyde?
 Dens Strøm langt raskere end Tidens flod;
 Forbi mig vilde nye Bølger glide,
 Mens jeg en enkelt Bølge langsomt nød.

Men hvad mig skeete, gjemte tro mit Hjerte,
 Og skal det gjemme som en evig Skat;
 Dets Minde være mig en himmelsk Kjerte
 Til Lys i Jordelivets mørke Nat.

Hvor svulmer det og røres i mit Indre!
 En Kraft, der fylder mig det hele Bryst,
 En Kraft, mod hvilken Alt mig synes mindre,
 En Spire til en overjordisk Høst!

Her gik hun før -- her gik hun ved min Side,
 Og viste mig saa Meget rundt omkring,
 Fra hende dog mit Blik ei vilde glide:
 Hvad var mod hende alle andre Ting?

Her stod hun før! hvor er hun nu? -- forsvunden!
 Forunderligt! -- hvad fylder hendes Sted?
 Tom Luft, som vifter sagte gennem Lunden,
 Og bringer ei engang en Skygge med.

Men see paa Jorden! -- den har bedre høstet,
 Den snapped til Erindring Noget dog:
 Den trykked hendes Fod sig tæt til Brystet,
 Af hvert et Fjed et Indtryk den modtog.

Der staae de, alle Spor, saa smaa og nette!
 Fuldkomne Aftryk af den fine Fod!
 Det hjalp dem ei, at de var nok saa lette,
 Den bløde Jord dem ikke slippe lod.

Ei vil jeg kysse dem: min Nakke bøied
 Sig under hendes Fod da slavisk ned,
 Og ei mit Værd hos hende jeg forhøied:
 En Slave skjenker hun ei Kjærlighed.

Ei skal min Fod de kjære Spor berøre:
 Den traadte dem kun frækt i Støvet ud,
 Og vilde sig i Brøde skyldig gjøre;
 De ere hellige som af en Gud.

Men ved hvert enkelt Spor mit Blik skal dvæle,
 Og følge med dem hele Haven rundt;
 Fra hvert vil jeg en ny Erindring stjæle,
 Og nyde, hvad mig før ei blev forundt.

Chr. Trojel.

Sæbeboblerne.

Da jeg var Barn, jeg ofte løb omkring
 Og leged sorgfri uden Eftertanke,
 Og mored tidt mig med at spille Ring,
 Tidt med paa Faders Knæ at ride Ranke;
 Jeg blæste Sæbebobler ud i Hast,
 Med lette Pust jeg drev dem frem fornøiet,
 Til pludselig, naar Glimmerkuglen brast,
 Den bittere Vædske stænkede mig i Øiet.

Jeg voxte til og vandred tidt omkring,
 Hensunken i dybsindig Eftertanke;
 Nu spillede jeg med Ideer Ring,
 Paa Pegasus jeg vilde ride Ranke.
 Jeg fyldte skjøne Bobler ud i Hast
 Med Haab og Phantasie; men, naar fornøiet
 Jeg blæste til dem, pludselig de brast,
 Og bittere Taarer strømmed mig fra Øiet.

Jeg bliver Olding, lister mig omkring,
 Klog af Erfaring og af Eftertanke;
 Med Evighed jeg ei tør spille Ring,
 Paa Dødens Hest jeg ei vil ride Ranke.
 Mit Liv en Boble var, blæst ud i Hast:
 I broget Glands en kort Tid jeg fornøiet
 Den saae at svæve frem; — hvis nu den brast,
 Mon Bitterhed ei evig slukte Øiet?

Nei — nei! thi Livets Boble svæved ei
 Fra min Mund ud, den dødelige, svage:
 Fra Aanders Konges Mund den fik sin Vei,
 Den til sit Udspring ile maa tilbage.
 Om end den falske Glandses Boble brast,
 Og Jordens Blik ei meer min Bane skued,
 Den nøgne Sandhed evig dog stod fast,
 Og i sit Væsens rene Straaler lued.

Chr. Trojel.

Efterklang.

Du glemmes vil, — glemt er du allerede,
 Mit Hjerte savner dig nu ikke meer;
 Som paa en Drom, hvis Minder sig adsprede,
 Jeg paa vort Samlivs Tid tilbage seer.
 Der ligger Alt i Horizontens Fjerne,
 Et skjont, vidunderligt Morganaspil;
 Til Afsked blinker end en venlig Stjerne,
 Dit milde Blik, som ømt mig trøste vil.

Som en Comet du gjennemskar min Bane,
 Forstyrrende du i mit Liv greb ind;
 Og blændet fulgte jeg din Solglands-Fane,
 Omsværmed dig som med fortryllet Sind.
 Men aldrig vore Væsner smelted sammen;
 For dig at naae — hvor jeg anstrængte mig!
 O hvilke Suk! o hvilken Klage — Stammen!
 Det var saa svært, men skjont at følge dig.

Men midt i Flugten brat Naturen nægted
 Mig Svingkraft, da du fra min Bane veeg!
 Da følte jeg, at selv jeg Intet mægted,
 At kun ved dig jeg til din Hoide steeg.

Du flygted — jeg sank ned i modløs Klage,
 Afmægtigt end mit Blik op til dig saae;
 Du svæved bort, til Lysets Hjem tilbage,
 I Sorgens mørke Baand jeg fængslet laae.

Af Taarer træt min Sjæl faldt hen i Slummer,
 Den sov saa længe qvægende og trykt!
 Den glemte al sin Jubel, al sin Kummer,
 Den glemte alt sit Haab og al sin Frygt;
 Og da den vaagned, nyfødt, styrket, lettet,
 Da var det, som den var vendt hjem igjen;
 Det Tryllet, du om den havde flettet,
 Som Taager spredtes da i Luften hen.

Nu er den i sit rette Liv, sit Rige;
 Hvad vilde Sjælen i et fremmed Hjem?
 Velgjørende nu glemte Dage stige
 Til gjenfødt Virkelighed atter frem.
 Som var jeg svævet salig gjennem Himlen,
 Dog angstbeklemt af Æthrens lette Strøm.
 Saa seer jeg undrende mod Stjerne-Vrimlen
 Som til en selsom, skjøn, forsvunden Drøm.

Chr. Trojel.

Concerten.

Om mig strømmed underlige Toner,
 Som en Drøm fra Barnets fjerne Hjem,
 Som en Lyd fra Himlens fjerne Zoner,
 Sendt af Engles rene Læbe frem.

Og jeg saae paa ham, Vidunder-Manden,
 Saae hans Fingre hen ad Grebet gaae,
 Buen saae jeg gaae fra Streng til anden, —
 Men jeg kunde Tonen ei forstaae.

Da mit Øie hen til dig sig voved:
 Fængslet sad du til hans Harmonie,
 Sagte vuggende det skjøne Hoved
 Efter Takten af hans Melodie.

Og dit Blik, mens fremad du dig bøied,
 Syntes, hvad du hørte, og at see;
 Var det gjennem Øret, gjennem Øiet, —
 I dit Blik stod Tonernes Idee.

Da forstod jeg hine dunkle Drømme:
 Mens mit Blik til dit som fængslet hang,
 Mens mit Øre greb hans Tonestrømme,
 Til Ideens Hjem min Sjæl sig svang.

Chr. Trojel.

Om Ellen.

Ellen har saa travlt i den landlige Gaard,
 Thi Ellen maa tjene i sin gode Ungdoms Aar:
 En Fattig, siger Ellen, gjør Arbeid for sit Brød,
 De dovnende Rige jeg ei lider for min Død;
 Nei, saadan skal det være, siger Ellen.

Og Ellen er voxet op i det fattige Bo,
 Men aldrig saae jeg Nogen som Ellen saa fro:
 En Fattig, siger Ellen, maa have Glæden kjær,
 De Rige veed slet ikke, hvad Glæden er værd;
 Og saadan skal det være, siger Ellen.

Ellens Lemmer er lidt stærke, hendes Væxt er fast for sund,
 Men Læberne er saa friske paa den blomstrende Mund:
 En Fattig, siger Ellen, skal netop have Huld,
 Hos de Rige er ikke Alt, hvad der glimrer, Guld;
 Men saadan skal det være, siger Ellen.

Og Ellen hun synger saa mangen en god Sang,
 Men det er alt i den simple, i den sjællandske Klang:
 En Fattig, siger Ellen, maa holde ved sit Sprog,
 De Rige kan faae det forandret i deres lærde Bog;
 Nu, saadan skal det være, siger Ellen.

Og Ellen hun flytter sine Fødder saa rap,
 Som om Sjælen og den gode Krop de skyndte sig omkap:
 En Fattig, siger Ellen, maa fortne sin Gang,
 Lykken skal hun hente ind og løbe fra Trang;
 Ret saadan skal det være, siger Ellen.

Og Ellens smukke Hænder blive grove Dag for Dag,
 Men varmt, som for, er Haandens det hjertelige Tag:
 En Fattig, siger Ellen, maa have Haanden stærk,
 Fattig skal Fattig hjælpe, der maae Kræfter til det Værk;
 Ja, saadan skal det være, siger Ellen.

Og et lille Kys til Høitid dig Ellen nægter ei,
 Men troer du derfor, du kommer der for Resten nogen Vei?
 En Fattig, siger Ellen, har ogsaa sin Tro,
 Og den maa see at spare, der engang vil sætte Bo:
 See, saadan skal det være, siger Ellen.

Og en lidt friere Tale, et skjemtende Ord,
 Det falder ei hos Ellen i vanskelig Jord:
 En Fattig, siger Ellen, kan gjerne tale frit,
 Og den lige Vei gaaer helst hvem der ei vil gaae for vidt;
 Just saadan skal det være, siger Ellen.

Og saa skrev jeg en Sang om Ellens Ungdomsaar.
 Mens selv hun havde travlt i den landlige Gaard:
 En Fattig, siger Ellen, vil saa gjerne ha'e en Sang,
 Allerhelst naar den er lagt for den Fattiges Trang:
 Thi saadan skal den være siger Ellen.

Just Homann.

En Bryllupsdag.

(Brudstykke.)

En Bryllupsdag er som en Foraarsdag
 Med grønne Blade og med Rosenduft,
 Med Fuglesang hoit i den klare Luft,
 Mens Storken breder Vingen ud til Flag.

Af Glæde svulmer sødt det unge Bryst,
 Og Hjertet drømmer sig en liflig Drøm.
 Hvorfor er Støvets Kjærlighed saa øm,
 Og svinder dog saa brat med al sin Lyst?

Paa Illusioner riig er denne Stund,
 Et yndigt Tryllespil i Livets Vaar,
 Et Stjernesud, der tændes og forgaaer,
 Et Luftcastel paa Phantasiens Grund.

Hvor saare tungt, at denne Blodets Glød,
At denne Gnist af Guders Salighed
For hele Livet kan ei vare ved
Og lue klart og mildt indtil vor Død!

Men dog, naar denne sære Ild er slukt,
Og Drømmene som Morgentaager flye,
Da bryder Solen gjennem lette Sky,
Og er der Blomst, da modnes den til Frugt.

Som Phoenix i sin Skjønhed atter staaer
Af Baalets Aske frem med himmelsk Glands,
Saadan en dybere, en luttret Sands
Af Blodets vilde Strømninger fremgaaer.

Men Spiren til den sande Kjærlighed
I ligestemte Sjæle findes kun,
I tvende rene Hjerters Troskabsgrund!
Hvor den slaaer Rod, der blomstrer Himlens Fred.

F. C. Hillerup.

Rom.

Jeg hilser Eder, Vaticanets Sale!
Nedstegne fra Olympens Ætherzone
De gamle Guder hoit i Hallen throne,
Men hvo forstaaer dem nu i Jordens Dale?

Endnu de store Aander til os tale
 Med Marmorord i dyb, vemodig Tone,
 Men ak! Kronion mistet har sin Krone,
 Og hvo kan vel Olympens Smerte male?

Hvor fordum Jovis Ørn sin Vinge hæved'
 Og seirende behersked hele Jorden,
 Som for den stærke Lynilds Straaler bæved',

Der frygter Ingen mere for dens Torden —
 — En Due hid fra Østerlandet svæved',
 Og den er Drot i Syden som i Norden.

F. C. Hillerup.

Den Døende.

Farvel, I Kjære! græd ei ved min Dod!
 Bag Graven seer jeg alt min Morgen rød;
 Dens svale Kølning om min Tinde vifter.
 Jeg drikker alt din Dug med tørstig Mund.
 Du himmelklare, hellige Morgenstund,
 Hvis lyse Glands med Natten aldrig skifter.

Græd, Elskelige! ikke ved min Grav!
 Forlade maa jeg Tuen mørk og lav;
 Men Evighedens Slette sig udbreder.
 Grandt skuer jeg det skjønnne Paradiis,
 Hvor Davidsharpen toner til Guds Priis,
 Hvor Lysets Engel huldt om Glæden freder.

Mit korte Jordeliv, det er forbi;
 Men hist jeg hører Himlens Harmonie.
 Ei slukkes Lyset, nei! nu seirer Livet.
 Gud kalder Aanden. — Tag Du den, min Gud!
 Og lad min Brøde være slettet ud,
 Min Synd, min Svaghed være mig tilgivet!

Sophus Zahle.

Til Sjælen.

Du raske Fugl, sving kjæk Dig mod din Himmel!
 Thi over Stjernernes utalte Vrimmel
 Den Rede er, hvor Du som Unge var,
 Hvor fjederløs Du rolig turde være;
 Didhen skal Vingen Flygtningen henbære —
 For Ro Du Svingkraft Dig tilbyttet har.

Frygt ei dit Buur! Det kan Dig ikke spærre;
 Naar det forgaaer, skal Du, dets høie Herre,
 Som Phønix hæve Dig fra Asken op.
 Da flyde glade Toner fra din Tunge,
 I Livets Træ Du sidde skal og sjunge
 Og aldrig dale fra din Palmetop.

Selv medens Du i Buret hører hjemme,
 Dit tunge Fængsel Du kan ofte glemme
 Og hæve høit Dig over laven Jord.
 Fast Himlens Herlighed Du da kan skue,
 Fast varme Dig i Salighedens Lue,
 Fast høre Englehærens Jubelchor.

Lad Verdens Goglen ikke Dig fortrylle!
 Dens Virakdunst Dig ei i Taage hylle!
 Igjennem Taagen seer Du Himlen ei.
 Didhen, hvor Du skal Reisens Møie ende,
 Didhen Du maa dit Øie stadigt vende,
 Du ellers flyver fra den rette Vei.

Naar Verden bruser med en Syndflods Vande,
 Din Flugt Du styre mod de lyse Lande,
 Hvor Du engang skal boe i Paradiis!
 Da løft med Kraft din stærke Aandevinge,
 Og lad din hele Himmeltone klinge,
 En Rost i Ørknen til Gud Faders Priis.

Da skal din Ild de haarde Hjerter smelte
 Og Lastens Kæmpebjerg i Støvet vælte,
 Naar koldt det skygger over Dydens Land.
 Du haver Magten — Seiren kan Du vinde,
 Alt hvad Du søger, kan dit Øie finde —
 Du raske Fugl, vil ogsaa, hvad Du kan!

Sophus Zahle.

Pandurens sidste Øieblikke.

(Afsides Skovhytte — Straaleie — Nat)

Er der da ingen venlig Haand, der vil
 Den gamle Graaskiægs Øine lukke til? —
 Nei, Ingen! Ingen! —

Jeg er saa ene! — Det er ikke godt,
 At Mennesket er ene — Nei, ved Himlen!
 Det er ei godt, i Døden, som i Livet! —

Hvad var jeg da?

En Green, som Stormen rev fra Moderstammen;
 Et Led, som sprængtes ud af Kiæden. Ingen
 Tilhører mig, og jeg tilhører Ingen!
 Jeg har ei elsket, og jeg blev ei elsket.
 Ei veed jeg, hvad et kiærligt Væsen er,
 Der slutter sig i sød Hengivelse
 Til et beslægtet Hierte — aldrig har
 Jeg gynget paa mit Knæ et elsket Barn,
 Og seet mig glad i Gluttens kiære Træk! —

Det maa dog være sødt, at være Fader!

Og hvi saa sødt? — Hvoraf veed jeg da det? —
 Hvi falder det just nu mig ind? — Ak, Gud!
 Derpaa har jeg jo aldrig tænkt! —
 Nei, aldrig!

Hvor fattigt er mit Hierte dog! — Det eier
 Ei paa den hele, vide Jord et Væsen,
 Som det kan kalde sit. —

Ak, havde jeg
 Dog kun, som Andre, Slægt og Viv og Barn!
 Da boied' sig vel og en elsket Huustro
 Med kiærlig Angest over mig, og torred'
 Dødssveden sagte af den kolde Pande!
 Da klynged' sig vel og de Smaa om Leiet,
 Og græd, og bad; „Nei, Fa'er, maa ei gaae fra os,
 Maa ikke Fa'er — Saa græder Moder jo!“ —
 Saa laae jeg ei saa ene, saa forladt
 Her i min sidste Kamp — Saa fik jeg dog
 Et venligt Ord paa Veien med! —

Men nei;
 Min Sæd var Taarer, blodig var min Vei!

Hvad har jeg da, som kunde Hiertet troste?
Kun der, hvor Livet saae, kan Døden hoste! —

Hvi kom jeg her?

Hvad var mit Dagværk da, og hvad min Færd?
Jeg døer, og har ei levet! — Jeg gaaer bort,
Og sporløs er den Vei, jeg gik. Hvor er
Den Fure, som jeg drog; det Træ, jeg planted';
Den Sæd, min Haand udstrøede? Hvor den Hytte,
Jeg bygged' mig og Mine? —

Mig og Mine!

Dog stille! stille! — —

Havde jeg dog plantet

Et Træ, kun eet, et eneste, hvorunder
En modig Vandringsmand fandt Læ og Hvile:
Men, nei! Jeg har ei levet, har ei virket;
Jeg har kun kriget! — Hærgen, ikke fredet;
Forstyrret, ikke bygt! Traadt ned i Støvet
Naturens, Kunstens, Livets skionne Blomster!
Jeg leved' kun af Andres Liv, og solgte
Mit eget. Streed for Paven og for Luther,
For Gustav og for Vallenstein ifleng —
Hvorfor? Hvorom? det faldt mig aldrig ind.
Min Siel var uden Villie; min Stræben
Var uden Maal. Soldaten er kun Arm
Og Sværd — en Art af Stridsmaskine kun;
Et Spillemærke i det store Krigsspil.
Saaledes blev mit Hierte en Forstening,
Og uden Fædreland og Slægt og Frender,
En Eneboer midt i Verdensvrimlen! —
Jeg høsted', hvor jeg saae ei. Min Ager
Var Fiendens Land. Jeg meied' den med Staal,
Med blodigt Staal! — Dog støbtes ei den Kugle,
Der var for mig! —

Graaskiægen skulde bløde
Sig af sit gamle Hiertesaar tildøde!

Blodskyld tynger
Det gamle Hoved. Saaret sig forynger,
Og Ormen gnaver dybt paa Hiertets Rod. —
Liig Skovens Ulv jeg lædsked' mig med Blod,
Og søgte Valen, hvor af Dybet frem
De blege Rædslers Fyrste mørk sig hæver;
Hvor Trolde kogle fælt i Nattens Hiem;
Hvor Livet døer, og hvor kun Døden lever!

Hvad er jeg nu?
Et bladløst Træ i Skoven; Kun et Vrag,
Som Kampens blodigrode Bølge kasted',
I Vinterstormen, paa en fremmed Kyst!
Et ubeskrevet Blad i Tidens Bog!
Et ubeskrevet? — Ja! — men ogsaa reent?
Men uden Pletter? —

Blod og Taarer plette;
Og intet Skiersildsbad kan dem aftvætte! —
Dog, hellige Gudsmoder! glem mig ei!
Kald ei den gamle Synder bort i Vrede.
Jeg vil jo — Ak, hvad vil jeg da? — O, nei!
Tor jeg da haabe meer, og kan jeg bede? —

Emanuel Nyboe.

Jakobs Kamp.

Nu Alt er afsendt, give Gud! til Held;
Min Broder Esau møder Tjenerskaren;
Gid Gaven røre maa hans vrede Sjel,
Gid Gud i Naade vil afvende Faren!

Da Solen sank, ved Jakobs Færgested
 Jeg i Behold har ført de kjære Qvinder
 Med deres Born, at jeg i Eensomhed
 Kan søge Ham, til hvem jeg Haabet binder.

Ja, Dig jeg søger, mine Fædres Gud!
 Til Dig jeg, medens Natten langsom skrider,
 Fra ængstet Hjerte sender Bud paa Bud,
 Thi Du er ene Den, paa hvem jeg lider.
 Du selv har kaldet mig til Hjemmets Land,
 Til længe savnte Slægtninge tilbage:
 O Du, som skjærmed fordum eenlig Mand,
 Ei fra en Fader vil Du Haanden drage!

Ja, al den Miskundhed og Trofasthed,
 Som Du har øvet mod din ringe Tjener
 Til denne Stund fra første Vandringsfjed
 Med ydmyg Sjel tilfulde jeg erkjender.
 Engang jeg stod her som en eenlig Svend,
 Hvis Rigdom Staven var, jeg holdt ihænde,
 Og nu, jeg Stedet atter seer igjen.
 Min Eiendom er deelt i Hære tvende.

Forbarm Dig, Gud! viig ikke fra mig bort!
 I Hjertet brænder der et Hav af Qvaler,
 Som, medens Natten ruger om mig sort,
 Med uhørt Vælde i mit Indre taler. —
 Hvo er den Mand, som hist mig træder nær?
 Forfærdelige Blik, som nedslaaer Modet;
 Der om hans Aasyn sees et Straale-Skjær;
 Hans Nærmelse mig gjennemisner Blodet.

— — Ja, Du har Ret, af List, Bedrag og Svig
 Et Næt er vævet rundtom Jakobs Hjerte;
 Men, Herre! ærlig har jeg troet paa Dig,
 Og trostigt baaret Avind, Savn og Smerte.

Ja, Du har Ret, jeg igjenfødes maa.
 Men slip mig ei, drag ikke fra mig Haanden!
 Jeg uden Dig kan ei min Kamp bestaae,
 Jeg uden Dig i Gru opgiver Aanden.

Du lægger tungt din Haand paa Jakobs Lænd,
 Men tungere er Vægten paa mit Hjerte:
 Det er, som samled Alt sig nu igjen
 Af svundne Dages Anger, Angst og Smerte.
 O slip mig ei! — det dages alt i Øst! —
 Stræng er din Tale, men jeg maa den sande;
 O slip mig ei! det er, som fandt jeg Trøst,
 Hvis jeg din Strængthed kunde overmande.

Skal Alting vorde nyt i Sjel og Sind,
 Skal med den nye Dag nyt Liv begynde,
 Velsign mig da, og lad et venligt Skin
 Ud fra dit Blik Guds Naade mig forkynde!
 Velsign mig, see ei stræng, ei vred paa mig!
 Dit Aasyn ingen Skabnings Aasyn ligner:
 Du kan — nei! nei! jeg slipper ikke Dig,
 Før angerfulde Hjerte Du velsigner.

Kan det ei skee for hvad ved mig er skeet,
 Saa lad det skee for Livet, som vil komme!
 Du, som har Qvalen i mit Hjerte seet,
 Af Naade Straffens Stund lad være omme!
 Velsign mig i din Tro, som Abraham
 Til Naadens Frelse bar! min Tro hans ligner;
 Udslet ved denne Tro min Synd og Skam!
 Jeg slipper ei, før Du min Sjel velsigner.

Du spørger om mit Navn? — Jeg Jakob hed,
 Mens Gud og Verden boede i mit Hjerte,
 Men nu herefter skal i Kjærlighed
 Til Dig jeg finde Lindring i min Smerte.

Du kalder Israel mig! — o! for min Hu
 Gaaer Lys og Trøst foran mig gennem Livet;
 Du Hellige, siig mig, hvad hedder Du?
 Thi i dit Navn er Trøstens Kilde givet.

Og Jakob sank i Støvet for hans Fod;
 Som natlig Drøm sank hen hvad for var levet,
 Men i hans Indre vaagner himmelsk Mod,
 Thi Guds Velsignelse ned til ham svæved;
 Da op han reiste sig, ei meer han saae
 Det underfulde Syn, det var forsvundet,
 Men frem af Østen saae han Solen gaae,
 Og Jakob jubled: jeg har Frelse fundet!

H. A. Timm.

Abraham drager til Moria.

Skynder Jer, Svende! for langsomt det gaaer,
 Duggen alt glindser trindtom os i Enge;
 Fældet er Veddet, og opsadlet staaer
 Dyret for Paulunets Indgang alt længe;
 Veien er lang,
 Og paa vor Gang
 Meget kan møde, og Meget kan hænde,
 Herren, vor Gud, til det Bedste Alt vende!

Kjæreste Hustru! hvi stirrer du saa
 Alvorsfuld paa mig i Fjernelses-Stunden?
 Frygter du for, hvor det med os vil gaae?
 Udtal din Frygt ei med Blik, men med Munden!

Barmen er trang,
 Ja, paa vor Gang
 Meget kan mode, og Meget kan hænde,
 Herren, vor Gud, til det Bedste Alt vende!

Isak, min Isak! hvi tøver min Søn?
 Glem ikke Moder! med Taarer hun skuer
 Op til Guds Himmel og beder i Løn,
 Herren afværge hver Fare, som truer.
 Barmen er trang;
 Ja, paa vor Gang
 Meget kan mode, og Meget kan hænde;
 Herren, vor Gud, til det Bedste Alt vende!

Nu da, med Gud! nu er færdigt da Alt!
 Sara, til Herren kun fæst dine Tanker!
 Over vi tro, hvad Han os har befalt,
 Tor i hans Naade vi tryk kaste Anker;
 Vorder end trang
 Min Vandrings-Gang,
 Abraham troer, hvad endog ham skal hænde,
 Herren, vor Gud, kan til Bedste Alt vende!

H. A. Timm.

Adams og Evas Aftensang i Paradiis.

Dal kun, o Sol! med din straalende Krands,
 Sluk kun i Vesten din Flamme,
 See vi ei mere din Purpur-Glands
 Glimte bag Træernes Stamme;

Bedre Syn skal for Øie os staae,
Bedre Klarhed i Sjelen indgaae;
Sees du ei mere at gløde,
Da kommer Gud os imøde.

Tier kun Dagens sødt lydende Chor,
Sover kun Fugle paa Grene!
Adam og Eva har Glæde fuldstor,
Medens I troe os alene.
Herrens Røst taler til Sjel og Sind,
Himlen med den i Hjertet gaaer ind,
Og mens vi lytte tilsammen,
Høre vi Englenes Amen.

Bjerge og Dale, Skove og Eng
Gaaer med hver Skabning til Hvile!
Men vi kan end ei berede vor Seng,
Om ogsaa Stjernerne smile;
Først maa vort Hjerte med Takkesang
Vandre til Herren sin Himmel-Gang,
Først maa fra Himmerigs Rige
Herren god Nat os tilsige.

H. A. Timm.

Biografiske Notitser.

Frederik Julius Schaldemose, født 15 Februar 1783, død 22 Februar 1853. — Et mere vildt og forvirret Liv, en forunderligere Flakken omkring fra den ene Livsstilling til den diametralt modsatte skal neppe ret Mange kunne opvise, særdeles da ikke i vort Aarhundrede og allermindst i Danmark. Fra sit Fødested (Vedelsborg i Fyen, hvor Faderen var Skovrider) sendtes han til Horsens lærde Skole og dimitteredes derfra i Foraaret 1801 (med Laud). Det paafølgende Efteraar samt Foraaret 1802 underkastede han sig i Kjøbenhavn 2den Examens tvende Afdelinger med næstbedste Karakter. Dermed var det saa — eller ialfald snart efter — for en god Tid forbi med Studeringerne: Krigen, der udbrød 1807, flyttede ham over i Soldaternes Række som Lieutenant, og ved dette Skridt var Begyndelsen gjort til hele hans senere Omvanken. Paa en Overfart fra Jylland til Sjælland blev han nemlig opbragt af Englænderne, der tænkte paa at hjemføre ham som Krigsfange; men — Skibet, hvorpaa han befandt sig, strandede, og istedetfor til England kom han til Holland, hvor han strax tog Tjeneste som Soldat. Det følgende Aar tilbragte han (som Sekretær hos en fransk Officer) i Sveitz, Italien og Sydtyskland, overværede (Foraaret 1809) Affæren i Stralsund mod Schill og deltog dernæst — i fransk Tjeneste — i Felttogene i Spanien. 1812 kom han til Paris, afskedigedes af Keiser Napoleon, og vendte dernæst hjem til Danmark, sikkert uden andet Udbytte end den utrechtse Orden samt en Mængde Indtryk fra sine Udflugter, hvilke han senere (»Reiser og Eventyr i fremmede Lande«, 4 Bind, Kbhvn.

1826—30, — — heri flere Digte, Sagn, Eventyr etc.) meddelte det læsende Publikum.

Endnu i nogen Tid viede Schaldemose, som Secondlieutenant i det norske Livregiment, sig til den militære Løbebane. Men da han 1814 havde giftet sig (med en Guldsmeddatter) længtes han efter en fredeligere og sikkrere Stilling, — altsaa, han ombyttede Uniformen med den sorte Kjole, Sablen med Spanskørret, og han blev Adjunkt (1816) ved Kathedralskolen i Nykjøbing paa Falster. Fra denne Plads fik han 1825 sin Afsked og vegeterede nu en kort Tid som Institutbestyrer i Kjøge. Allerede 1826 skiftede han imidlertid atter Livsstilling, blev Toldbetjent i Kjøbenhavn, redigerede henholdsvis 1827 og 28 tvende Smaablade (»Basunen« og »Nemesis«), der dog kun fristede en kortvarig Tilværelse, og flyttede endelig 1830 til Helsingør, hvor han indtil 1839 varetog Embedet som Materialskriver ved Kronborg. Samme Aar ophører ogsaa foreløbig den Redakteurvirkosomhed, han siden 1831 havde udviklet ved forskjellige Blade (»Helsingørsposten«, »den nye Helsingørspost«, »Helsingørs Ugeblad«, »Allernyeste Skilderi af Kjøbenhavn«, og »Søndagsgjæsten«). Tilsidst træffe vi ham 1843 som Mel- og Grynhandler, og det følgende Aar som Kaffeskænker i Kjøbenhavn, — tempora mutantur, et nos in illis.

Det følger af sig selv, at denne besynderlige Omskiften i Livet maatte have en tilsvarende Brogethed tilføje i hans litterære Virksomhed. Det er aldeles forbausende, hvad denne Mand har overvældet Læseverdenen med — ligefra de ypperligste Poesier ned til de modbydeligste Skandalskrifter —, og det er næsten umuligt at give en blot nogenlunde tydelig Udsigt over hans Arbejder. Foruden sine føromtalte Uge- og Dagblade, foruden pædagogiske Arbejder, Udgaver af Kæmpeviser og ældre danske Digtere (Tullin, Trojlerne etc. i »Galleri for danske Klassikere«), har han præsteret en saadan Række Oversættelser, at man let kunde forledes til at bestemme deres Antal som Legio. Fra Svensk, Tydsk (Schiller, Göethe, Steffens etc.), Fransk, Engelsk (Scott, Bulver, Cooper etc.), Angel-

sachsisk, Russisk, Spansk (Don Quixote), Italiensk (Manzoni »I promessi sposi«), Hollandsk, Latin og Græsk overførte han en Mængde mer eller mindre værdifulde Skrifter i sit Modersmaal. Han medbragte til denne Virksomhed, foruden en overordenlig Arbeidskraft, et glimrende Sprogtalent, og flere af hans Oversættelser eller Bearbejdelser (saaledes den fortræffelige Gjengivelse af »Mikkel Ræv«, Apulejus: »Æslet«) ere utvivlsom af ikke lidet Værd. Men paa den anden Side viser der sig heller ikke sjælden Spor af et Hastværk og en Skødesløshed, som tydelig nok angiver, at den materielle Fordel var en af de allervigtigste Drivfjedre for ham.

Som selvstændig Forfatter optraadte han 1815 med en Samling »Smaadigte«, hvori der vel fandtes enkelte smukke Digte (til Eks: »Frode og Galvin«), men som dog i det Hele taget var af meget tvivlsom Værd. Hverken dette eller hans senere digteriske Arbejder (»Digtninger« 1819, »Forglemmigei«, Nytaarsgave 1823, »Skyggebilleder« 1829, og »Censureret Nytaarsgave 1839« *) modtoges med synderlig Velvillie af Datidens Kritik, og det lader sig jo rigtignok heller ikke nægte, at »Roserne« gennemgaaende i en vel stærk Grad »sig med Torne blande«. At give en Karakteristik af hele hans Digtning lader sig neppe gjøre, -- dertil var Schallemose altfor villig til at lade sig paavirke af andre Forfattere i Flæng, og dertil ere Indvirkningerne som oftest altfor fremtrædende. Undertiden gaaer disse endog over Grændsen for det Tilladelige, saa at man i hans Bøger træffer paa Digte af udenlandsk Oprindelse, der med større eller mindre Forandringer optræde som ægte Børn af Forfatteren **). Men om der end saaledes kan reises vægtige Indvendinger, og om end der som oftest hviler en vis Slaphed i Opfindelsen — saa at

*) Ogsaa under Titel »Mine Efterlevende«.

***) Eks: herpaa ere »de to Ravne« (optaget i J. L. Heibergs 100 lyriske Digte, — cfr. Sv. Grundtvigs »Skotske Folkeviser« —; adskillige Vers i hans første Samling efter Herder etc., Digtet »Han« i »Censureret Nytaarsgave« efter Victor Hugos »Lui« o. s. v.

Forfatteren bliver hængende i Gjentagelser og Omskrivninger — over Schaldemoses Poesier, saa bør det paa den anden Side dog ikke tabes af Syne, at han i lykkelige Øieblikke har frembragt Digte af uomtvistelig og uforgængelig Betydning. Man behøver saaledes kun at minde om hans bekjendte »Smeden paa Helgoland«, hvorover der er en næsten shakespearsk Storslaaethed, som i det Hele om de fleste af hans Romancer. Derimod kunne hans Fortællinger i bunden Stil neppe nok kaldes ubetydelige, og det Samme gjælder da forresten ogsaa om mangfoldige andre, ligeledes i Blade, Samlinger og Tidsskrifter adspredte, Bidrag til Litteraturens kvantitative Forøgelse.

Foruden som Oversætter og Romancedigter har S. tillige vundet sig et Navn ved sine talrige Fabler (Samlinger fra 1833, 34, 42*), og 52, den sidste med Forf. Portrait). Det var da ogsaa en Genre, der maatte have en betydelig Tiltrækningskraft for ham, efterdi det som oftest givne Stof ikke stillede store Fordringer til Fantasien, men nærmest kun gjorde Krav paa en let og livlig Versifikation, Noget, hvori hans Talent var mer end almindelig udviklet. Imidlertid klæber der dog adskillige Feil ved mange af hans Forsøg i denne Retning, Feil, hvoriblandt den maaske ikke engang er den væsenligste, at der ofte tillægges de optrædende Skikkelser Ord og Handlinger, som dels ikke ere dem i mindste Maade eiendommelige, dels endog undertiden ligefrem strider mod deres Natur.

I sine sidste Aar sank Schaldemose ned til en litterær Virksomhed, der falder udenfor Litteraturen i Almindelighed, som i Særdeleshed udenfor Skjøn litteraturen. De Laurbær, han paa denne moradsige Arena vandt sig, bestod nærmest i Beslaglæggelser, Had, Forfølgelse og Foragt, der kun altfor meget bragte hans tidligere Arbejder i Glemme. Det gør et halv parodisk, halv pinligt Indtryk

*) Heri dog ogsaa Fabler af flere andre danske Forfattere.

at sammenligne de bløde Stemninger og begeistrede Følelser, som gennemstrømme hans første Digtsamling, med hans sidste Udgydelsers skrattende Skadeskrig; men det kunde ikke godt ende anderledes. Schaldemose havde sikkert nok i sin Ungdom havt Øie paa Idealet, om han end ikke havde seet det i dets fulde Klarhed og Skjønhed; han havde ogsaa givet sig paa Veien opad til det, men da Virkeligheden saa lidt rakte ham Haand for at hjælpe ham over Savnet og Anstrengelsen og Kampen, at den meget mere forøgede ham Veiens Besværlighed; ja da blev han træt, vendte om og lod sig tumle afsted, som det bedst kunde træffe sig. Men den, der seiler uden noget Compas eller nogen Stjerne til Rette-snor, staaer Fare for at lide Skibbrud.

Nicolai Bierfreund Søtoft, født 31 Marts 1790, død 5 Juni 1844. — Faderen var Bagermester i Assens; men Sønnen, der bestemtes til at gaa den studerende Vei, forlod tidlig Hjemmet for at frekventere først Vordingborg, senere (1808) Nykjøbing (paa Falster) lærde Skole. Her traf han sammen med en anden Discipel, der ligesom S. nærede megen Kjærlighed for Poesi og Lyst til poetisk Produktion, — den iøvrig langt overlegne, geniale Poul M. Møller. Mellem de to vordende Digtere udviklede der sig et — ogsaa i Fremtiden vedvarende **) — venskabeligt Forhold; de forelæste hinanden deres litterære Forsøg; aftalte Arbejder, som de vilde udføre sammen, og delte i det Hele baade Alvor og Fornøielse med hinanden. Mærkelig nok er det derfor, at der af dette Samliv kunde fremgaa to saa forskellige Individualiteter. Men medens Poul Møller væsenlig hele sit Liv holdt fast ved sin Forkjærlighed for den

*) Kfr. det smukke Digt til Nikolai Sotoft, som aabner sidste Udgave af Poul Møllers Skrifter.

**) Saaledes vilde de Begge besynge den jødiske Helt Gideon, (P. M. for sit Vedkommende i Hexametre); men denne Plan realiseredes nok forresten aldrig.

Forkjærlighed for den klassiske Litteratur og modtog sin Udvikling derfra, paavirkedes S. senere i en overveiende Grad af den nyere, romantiske Retning, saa at han endog i mange af sine Arbeider staar som en fuldblods Repræsentant for dennes — slette Sider. Saaledes gik det da til, at de to Venners Virksomhed næsten paa ethvert Punkt kontrasterer, istedetfor at røbe Overensstemmelse: den ene er i Besiddelse af en sjælden Tankeklarhed og plastisk Fremstillingsevne, den anden er saagodtsom altid taaget og uforstaaelig, hvad Indholdet, maniereret og springende, hvad Formen angaaer.

1811 blev Sotoft student, 1816 tog han theologisk Attestats. Aaret iforveien debuterede han temmelig upaaagtet med »Romantiske Digte« 1ste Bind, hvori en metrisk Behandling af Frithiofs Saga, mindre Digte etc. Det er ikke vanskeligt heri at finde Vidnesbyrd om en rig og dristig Fantasi, om begejstrede Stemninger og levende Kjærlighed til Digtetekunsten. Men Manglerne og Feilene ere dog langt, langt overveiende, og en gennemgaaende Umodenhed og Uklarhed, et ringe Herredømme over Sproget i Forbindelse med det hyperromantiske Tilsnit af alt det Behandlede vil i vore Dage sikkert afskrække de fleste Læsere fra et nærmere Bekjendtskab. Større Interesse har den paafølgende Digtning »Aandernes Maskerade« en Vinternatsdrøm (1816), der paa en romantisk Naturs Baggrund lader Datidens æsthetiske Liv passere Revue for Læseren, medens Digteren selv under Navn af den »Ubekjendte« udslynger Pile tilhøire og venstre. Bemeldte satiriske Komædie, der danner et Led i J. L. Heibergs første Polemiks Historie, indeholder mange træffende Domme, og adskillige Dele ville kunne læses med Fornøielse endnu; men i sin Helhed skæmmes ogsaa dette Arbeide ved skødesløs Behandling af Sproget, Dunkelhed og Mangel paa Enhed, — Noget, der tildels ogsaa kan gjælde om de ubetydelige Smaaarbeider, Forfatteren publicerede 1819—20 og 21, nemlig to Hefter religiøse Digtninge (»Altarblade og Gravlillier«) samt en Cyclus Eventyr og Fortællinger (»Sommerfugle«).

Baade i sin første Digtsamling og i »Aandernes Maske-
 rade« havde Søtoft gjort Tilløb til dramatisk Produktion, og
 næsten hele hans øvrige Virksomhed som Digter falder ind
 under det Dramatiske Omraade. Det er en ikke ubetydelig
 Mængde Forsøg, Litteraturen besidder fra hans Haand: 1821
 kom »Leonardo og Blandine« (Sujettet fra Bürgers be-
 kjendte Ballade) og endnu inden Aarets Udgang det paa Na-
 tionaltheatret opførte fædrelandske Skuespil »Christian den
 4des Dom«. Stykket gjorde stærk Lykke og spillede mange
 Gange; men da det 1849 efter lang Hvile paany præsenteredes
 for Publikum, havde Bladet vendt sig i en betydelig Grad.
 Handlingen er ogsaa altfor langtrukken, og de idelige Dekora-
 tionsforandringer forstyrre Illusionen; dog ere ikke faa
 Scener af lyrisk Skjønhed, og i Falskneren Kristoffer Palæmon
 har Digteren tegnet en interessant Karakter. 1822 fremkom
 den dramatiserede Munkeroman »Kirkens Band«, der ud-
 mærker sig ved usandsynlige Intriger og overspændte Ræds-
 ler; senere (1825) omarbejdet blev den (under Titlen »Hildegard
 von Hohenheim«) opført, men slæbte sig kun med Nød og
 neppe tre Gange over Scenen. Den fulgtes fra 1822—25 af
 Dramerne »Jernmasken«, »Daniel Rantzau« og »Borgens Brud«,
 samt i 1828 af »Theater, 1ste Deel«, hvori Skuespillene
 »Haarlokkerne«, »Hyrdedrengen«, »Legetøiet i Ørkenen« og
 »Mac-Leon«; dog lykkedes det kun »Hyrdedrengen« at komme
 paa Scenen, og denne Lykke blev endda ringe nok hvad Bi-
 faldet angik. Skjøndt der naturligvis findes interessante
 Enkeltheder og digteriske Glimt i de fleste af disse Arbejder,
 lide de dog i en saa væsenlig Grad af de fra Søtofts Digtning
 uadskillelige Mangler, at det unægtelig er med en meget
 blandet Følelse, Læseren sysler med dem.

Med Hensyn til Digterens ydre Livsstilling, da var han
 1817 blevet Kapellan i Kjøbeløv og Vindeby paa Lolland,
 havde 1818 giftet sig, og blev 1823 udnævnt til Sognepræst
 i Præstø. Herfra forflyttedes han 1835 til Øster-Egidsborg i
 Sjælland, i hvilket Embede han forblev til sin Død. Fra

1828, og ligetil 1842 hørte man nu saagodtsom Intet fra ham, men han indskrænkede sig til at levere snart poetiske, snart æstetiske, snart atter theologiske Bidrag til forskjellige periodiske Skrifter; endelig brød han Tausheden med »et »Pantheon«, hvori foruden mindre Digte den smukke, i græsk Stil holdte, Tragedie »Danaiderne«. Mærkelig nok kastede Kritiken, som hidindtil havde forholdt sig, om end kølig, saa dog temmelig rolig overfor ham, sig gjennem enkelte Blade over denne Bog med en frygtelig Voldsomhed. Som et Bidrag til den kortvarige, men fra enkelte Angribendes Side upassende hidsige, Polemik, skrev Søtoft i 1ste Bind af »Journal for Litteratur og Kritik« (1843), en Afhandling »om Tidens Fordring til Digteren«, hvori han gjør Rede for hele sin poetiske Virksomhed, og som derfor vel fortjener at erindres. Endnu kan tilføies, at Udgivelsen af en bebudet ny Samling Poesier forhindredes ved Forfatterens Død, hvorimod D. G. Monrad i 1847 udgav et efterladt Skuespil »Knud den Hellige«.

At der i Nikolai Søtoft var nedlagt en digterisk Evne, tør neppe betvivles; men paa den anden Side var denne Spire saaledes om- og over-groet af Uklarhedens, Forvirringens og Unaturlighedens Ukrud, at det ikke kan forundre, at Væksten blev kuert og Skuddene forkrøblede og smaa. Selvfølgelig var hele hans Virksomhed — der dog i litterærhistorisk Henseende netop paa Grund af Feilene er af adskillig Interesse — uden Indflydelse paa Litteraturen, og forglemtes med Rette meget snart. Naar imidlertid en nyere Litteraturhistoriker i denne rent ydre Omstændighed — Glemselen — har fundet en Berettigelse til saa at sige uno tenore at nævne Søtoft ved Siden af en Digter som Carl Bagger, maa han ganske vist aldeles have overseet den indre væsentlige Forskjel: at hos denne falder Genialitetens Sollys over næsten hver Digtning, medens hin stedse befinder sig i en altomgivende Taage, stundom endog i et fuldstændigt Mørke.

Caspar Johannes Boye, født 27 December 1791, død 6 Juli 1853. Hans Fader, Engelbrecht Boye, der dengang var Rektor i den norske Bjergværkstad Kongsberg, forflyttedes 1806 til Trondhjem, fra hvis Skole Caspar Johannes blev dimitteret til Københavns Universitet. Her vilde man imidlertid ikke modtage ham paa Grund af hans unge Alder, hvisaarsag han maatte vende tilbage til Norge, hvor han i et Par Aar væsenlig beskæftigede sig med at give Undervisning, indtil han endelig i Aaret 1810 absolverede examen artium. I nogen Tid forberedte han sig derefter til juridisk Examen, men forlod senere dette Studium, hvorpaa han 1816 tog theologisk Attestats (med bedste Karakter). 1818 (samme Aar, som han giftede sig) udnævntes han til anden Lærer ved det jonstrupske Seminarium og blev endelig 1826 kaldet til Præst i Søllerød.

Skjøndt Boyes egenlige Optræden i Litteraturen falder i Tidsrummet fra 1819—26, havde han dog allerede tidligere henledt Opmærksomheden paa sig, dels ved forskjellige Oversættelser (af Theodor Kørners Sørgepil — i »Melpomene« 1816 — og af Davids Psalmer — 1817 —), dels ved selvstændige versificerede Forsøg, der for største Delen findes optagne i hans lidet lovende »Digte, 1ste Deel« 1819. Som Lærer ved det før omtalte Seminarium fik han et større Otium til poetisk Beskæftigelse, og foruden med ikke faa Oversættelser af dramatiske Arbejder og Romaner, optraadte han nu snart med en Række Digtninge, hvoraf enkelte gjorde en mer end almindelig Lykke blandt Publikum. 1820 opførtes saaledes det lyriske Drama »Elisa« (komponeret af Kuhlau), 1821 og 22 Sørgepillene »Brødrene i Leire« og »Conradin, eller den sidste Hohenstauffer«, Arbejder, der i dramatisk Henseende ere yderst mangelfulde, saagodtsom uden Spor af Karaktertegning og skrevne i et deklamatorisk, overfyldt Sprog. Af større Værd var det 1823 anonymt fremkomne Sørgepil »Juta«, der behandler Svend Estridsøns Dronnings sørgelige Skæbne. Dog bør man ikke lade sig overliste af

den Opsigt, Stykket vakte, eller af den Lykke, det gjorde ved Opførelsen; thi undersøger man, hvad det da egentlig var, der i saa høj Grad slog an i Datidens æsthetiske Bevidsthed, vil man finde, at det ikke var den Kraft og Følelsesynde, der udmærker enkelte Scener, men derimod væsenlig et blomstrende, billedrigt Sprog, effektfulde Udgange og en gennemgaaende sentimental Tone, der — i Forbindelse med det fædrelands-historiske Sujet og en glimrende Fremstilling — gjorde Forfatteren for en Tid til Publikums erklærede Yndling. Denne behagelige Stilling vedligeholdt Boye iøvrig ved sine følgende dramatiske Arbejder, nemlig det anonyme Sørgepil »Svend Grathe« (opført 1824), det af Weyse komponerede Syngestykke »Floribella« (1825), den anonyme Tragedie »Kong Sigurd« (1826) og det romantiske Skuespil »William Shakespeare« (1826), der 1827 efterfulgtes af Sørgepillet »Erik den Syvende« (ligeledes anonymt) og Syngestykket »Hugo og Adelheid« (komponeret af Kuhlau). En nærmere Omtale af hvert enkelt af disse hurtig paa hverandre følgende Arbejder, er formodentlig unødvendig, da de Alle kun synke lidt under eller hæve sig lidt over »Juta«, men iøvrig lide under næsten akkurat de samme Mangler. Heldigst i dramatisk Henseende er maaske hans sidste Sørgepil, hvor der er lagt mere Vægt paa Karakterernes Udvikling og Stilling overfor hverandre, paa Situationernes Sammenhæng og paa en sindrig Fremadskriden af Begivenhederne, medens til Eks. i »Kong Sigurd« Digterens Kjærlighed til Hovedrollen aldeles har opslugt alle andre Hensyn.

Med Boyes Ansættelse som Sognepræst (1835 forflyttet til Helsingør, 1847 til Garnisonkirke i Kjøbenhavn) begynder en ny Retning i hans Digtvirksomhed, hvorom hans Oversættelse af Davids Psalmer allerede havde varslet. Havde han før søgt at maale sig med Øhlenschläger, saa var det nu Kingos Harpe han forsøgte at aflukke nye Toner, og det er vistnok utvivlsomt, at dette sidste Forsøg faldt en god Del bedre ud end det forrige. Hans »Aandelige Digte og Sange«

(1—4, 1833—37, ny Samling i 1840—43 *) ere gennemtrængte af en ægte christelig Aand og af en varm Følelse for Naturens Skjønheder, der dog intetsteds slaar over i en udpræget pantheistisk Livsanskuelse. Det vil være disse billedrige Sange i Forening med hans »Prædikener« forbeholdt at bevare deres Forfatters Navn i Mængdens Erindring, længe efter at de af Samtiden saa høit lovpriste Dramer ere lagte ad acta og glemte.

1850—51 udkom Boyes »udvalgte og samlede poetiske Skrifter« I—IV, hvori de fleste af hans dramatiske Arbejder samt en Del forhen spredte Smaadigte.

Christian Frederik Emil Wilster, født 27 September 1797, død 11 Januar 1840, en Søn af Høiesteretsadvokat Carl Wilster i Kjøbenhavn. Den umiskjendelige Begavelse og sjældne Flid, der i Skoleaarene han frekventerede det Schouboeske Institut) havde udmærket W. blandt hans Jævnaaldrende, lod sig heller ikke uden Vidnesbyrd under hans følgende Studier: Efter 1813 at være blevet Student og efter 1814 at have taget 2den Examen opnaede han allerede to Aar efter sin juridiske Embedsexamen med bedste Karakter. Men den Volontærstilling (i Rentekammeret), hvortil der herved aabnedes ham Adgang, havde intet Tiltrækkende ved sig, og da tilmed andre ydre Omstændigheder tyngede Vægtskaalen ned, opgav han bemeldte Plads og kastede sig nu over Theologien, hvorpaa han 1822 tog theologisk Attestats. I Mellemtiden havde han for en stor Del (1818 og 19 samt 1821 og 22) subsisteret som Huslærer, men denne Virksomhed havde ikke forhindret ham i at følge sin Lyst til at sysle med den skønne Litteratur og til at erhverve sig omfattende Kundskaber saavel i de ældre som nyere Sprog, til hvilken Gjerning han medbragte et Talent, der senere satte sig et be-

*) I Udvalg og foregede med flere ny optagne i hans „Psalmer“ 1—3, 1847 og 54.

rømmeligt Eftermæle i de Oversættelser, vi besidde fra hans Haand. Endelig bør det bemærkes, at han i 1820 i Forbindelse med flere Andre stiftede Studenterforeningen, blandt hvis stadigste og kjæreste Gjæster han i disse Aar hørte*).

1822 blev Wilster ansat som Adjunkt i Sorø, 1827 erholdt han for en Afhandling »de religione & oraculo Apollinis Delphici« Magistergraden, 1828 udnævntes han til Lektor ved Sorø Akademi og giftede sig det efterfølgende Aar. Dette er i Korthed de fremspringende Punkter i Wilsters ydre Liv, og naar vi nu vende os til hans Digtervirksomhed, ville vi ogsaa her kun have Lidet at dvæle ved, forsaavidt man da ikke vil regne hans Oversættelser, hvis Fortrinlighed ganske vist er baseret paa hans poetiske Sands, ind herunder.

Det er nemlig ikke hverken mange eller store originale Arbejder, som Wilster har bragt os af sit Eget, men kun tre ganske smaa Bind »Digtninger«, udgivne henholdsvis 1827, 1831 og 1840 (efter Forfatterens Død). Af de i disse Samlinger indeholdte Poesier er det endda kun den mindste Del, der har Krav paa Læserens udelte Interesse; de fleste høre snarest hjemme i Mittelveiens brede Hjulspor, og kun hist og her (til Eks. i »den Undvegne« etc.) løfter Fremstillingen sig op over det Almindeliges Sphære, om den end aldrig synker ned derunder. Der er Noget, som Ingen kan tage, naar det ei er givet ham: ved et begeistret og ivrigt Studium af Øhlenschlägers Poesi ikke mindre end af Oldtidens klassiske Digte, havde Wilster vel tilegnet sig en ren Smag og metrisk Dygtighed; men de for den Enkelte eiendommelige store Tanker, de lyse Syner og en livlig vekslede Indbildningskraft, det læser og studerer man sig aldrig til, er man end nok saa begavet og flittig.

Men, som sagt, det var ogsaa ad andre, om end nærbeslægtede, Baner, Wilsters Navn skulde naae til en fast

*) Til Studenterforeningen skrev han 1821 sin i »Digtninger« 3die Bind optagne Afhandling om »Geniefeberen«.

Plads i den danske Litteraturs Historie og derved til Efterverdenen. Samvittighedsfuldt havde han, før han skred til disse Arbejder, grundsket og klaret sig sin Opgave og fastslaaet de Theorier, han troede at burde følge*). 1836 fremtraadte han da med en Fordanskning af Homers Iliade, der det næste Aar fulgtes af Odysseen og 1840 af otte af Euripides Tragedier. Om nu end selvfølgelig Foretagender af saa betydelig et Omfang ikke kunne være aldeles feilfri, saa er dog Alle enige om at anerkjende den kunstneriske Virtuositet, hvormed Sproget er behandlet, og den poetiske Troskab, som udmærker Oversættelsen. Det er da vistnok ogsaa kun Foersom (Shakespeares Oversætter) og senere K. F. Molbech (med sin glimrende Fordanskning af Dantes »divina comoedia»), der indtil vor Tid har kunnet gjøre Wilster Rangen stridig i denne Retning.

Som Æsthetiker optraadte W. med flere interessante Afhandlinger og skrev en Mængde mindre Artikler og kritiske Opsatser i forskjellige Blade og Tidsskrifter. I det Røre, der dengang herskede i Litteraturen, deltog han som en ivrig Beundrer af Øhlenschläger med Liv og Sjæl og polemiserede navnlig gjentagende mod J. L. Heiberg. De bekjendte »Doubletbilleder til den nye Lanterna magica« (1830) og hans øvrige Indlæg i denne Strid udmærke sig ikke blot ved en let og flydende Versifikation, men ved en Vittighed og et satirisk Lune, som ogsaa andetsteds træder tydelig frem og udøver en eiendommelig Tiltrækning.

Frantz Johannes Hansen, født (i Kjøbenhavn) 4 September 1810, død 14 Marts 1852. Allerede som Discipel i Metropolitanskolen havde han ved adskillige poetiske Forsøg (navnlig ved en Række Bidrag i bunden og ubunden Stil til

*) Kfr. til Eks hans Afhandling om Hexametret og dets Behandling i det danske Sprog" (1833) og „om Qvantitet og Accent" (1834).

det af hans Fader, Borgerkaptajn Jørgen Hansen, redigerede Blad »Patrouillen«, Kbhvn. 1827–29) vundet en Del Opmærksomhed og vakt mer end almindelige Forhaabninger. Da han 1828 var blevet Student, regnedes han derfor ogsaa med iblandt de saakaldte »fire store Poeter« (i Modsætning til de »tolv smaa«), som Datiden troede at turde vente sig fra den studerende Ungdom. Desværre honorerede Fremtiden ikke saa ganske disse Vexler. Efterat han 1829 (og 30) havde udgivet 2 Hefter af et poetisk Kvartalskrift, »Læsning for den fine Verden« (heri Bidrag af H. C. Andersen, Carl Bagger o. Fl.), optraadte han 1832 med en selvstændig Samling »Digte«. Disse udmærkede sig ganske vist i det Hele taget ved et vist Herredømme over Sproget og en elegant Form*), ligesom de ogsaa ere gennemtrængte af et tiltalende Lune (til Eks. »Olger Danske«) og af inderlig Følelse; men paa den anden Side savnedes der i altfor høi Grad Tankerigdom, Konsekvens i Anlægget og Præcision i Udtryksmaaden, saa at man næsten allerede heraf maatte være berettiget til at stille hans Horoskop som Digter. Det paa Nationalskuepladsen samme Aar opførte etakts Skuespil »Venskab og Kjærlighed« — efterfulgt henholdsvis 1844 og 1848 af Vaudevillerne »en Aften paa Tivoli« og »Et Sørgelohus« — godtgjorde tilfulde, at han ogsaa som Dramatiker led under de ovenfor paapegede Mangler, og opnaaede desaaarsag kun et tarveligt Bifald og et kort Liv paa Scenen.

I de nærmest paafølgende Aar lod F. J. Hansen kun høre fra sig gennem Bidrag til forskjellige Tidsskrifter og Samlinger, og først 1836 fremtraadte han paany for Publikum med en Samling »Digte«. Denne, der indeholder flere af hans heldigste Poesier, bærer vel Vidne om en større Modenhed og Udvikling, men vil man see hans Digtning paa dens Høidepunkt, gjør man bedre i at fæste Opmærksomheden

*) H. var meget musikalsk; der findes endog to Hefter Kompositioner af ham, Kbhvn. 1853.

paa de 1839 udkomne »Romantiske Digtninger« (»Corsaren og hans Brud«, »Fata Morgana« og »Abenamars Sang«). I Virkeligheden culminerer hans Mesterskab i Versslyngning, hans svulmende Lyrik og store Billedrigdom i disse Digte, blandt hvilke navnlig »Abenamars Sang« (deraf »Amuraths Ganger«) indtager en fremragende Plads. Man kommer imidlertid ved at læse disse fintformede Strofer ikke sjældent til at tænke paa — Røgskyer; ogsaa disse kunne kruse og forme sig til de zarteste og nydeligste Figurer, der dog, naar Alt kommer til Alt, omtaager Øiet og lader de faste Hvilepunkter forsvinde i deres urolige, fantastiske Svingninger.

Det staaer endnu tilbage at nævne de 1841 — under Pseudonymmærket Torkel Trane, Licentiat, — udgivne Humoristiske Noveller: »Patriotisme« og »Søreisen«, der to Aar efter fulgtes af den i visse Henseender fortrinlige Livsskildring »Let Sind og Letsind«. Saavel Sverrig som Tydskland tilegnede sig gjennem Oversættelser disse Arbejder, af hvilke sikkert ogsaa det sidstnævnte hører til det Bedste, vor Litteratur i denne Genre har at opvise.

Hermed afsluttedes Hansens digteriske Virksomhed, forsaavidt som der fra nu af indtil hans Død ikke mere — med Undtagelse af de tvende ovenfor nævnte Vaudeviller — udkom noget selvstændigt Værk af ham. En Sögen efter Grundene til denne Taushed fører over til Betragtningen af hans private Liv, og vi skulle da sluttelig med nogle faa Ord prøve at karakterisere dette.

Som Student havde han, hvilket allerede ovenfor findes antydnet, spillet en fremragende Rolle, hvortil hans personlige Elskværdighed ikke mindre end hans ualmindelige Begavelse berettigede ham. Imidlertid var hans Stilling ikke saadan at Fremtiden aldeles turde lades ude af Beregningen, — som saamange Andre maatte han studere for at leve, istedetfor omvendt. Juraen blev da — ganske vist ikke af Tilbøielighed for Videnskaben for dens egen Skyld — hans Anker, og ved Hjælp af det (og en Embeds-Examen i Efter-

aaret 1834) reddede han sig omsider ind i et af »det kgl. danske Cancellis« Kontoirer. Fra Volontør svang han sig (Febr 1842) omsider op til Cancellist, og i denne Stilling forblev han saa til sin Død. Men Forretningslivets Trivialitet var for Hansens livfulde, bevægelige Aand omtrent det Samme, som Støv for Blomsten: tilsidst kvalte det ham, baade aandelig og legemlig taget.

1857 udgav F. L. Liebenberg et efter forhaandenværende Forhold læmpet Udvalg af hans »Poetiske Skrifter« 1—2, hvoriblandt flere forhen utrykte Digtninge.

Jørgen Christian Grønvald Juul, født 30 Oktober 1813, død 22 Oktober 1854. Efter indtil 1828 at have nydt Undervisning hjemme af forskellige Privatlærere, kom han ind i det Schouboeske Institut; men allerede det paafølgende Aar døde dettes Bestyrer, og Juul forflyttedes derfor til den københavnske Borgerdydsskole, af hvis øverste Klasse han 1833 udtraadte. Privat dimitteret underkastede han sig 1834 — samme Aar som Faderen, Major ved Prinds Christian Frederiks Regiment, døde — examen artium (med Laud) og erholdt 1835 2den Examen, hvorefter han i et Par Aars Tid syslede med Theologi. Imidlertid var det ikke blot hans stærkt om sig gribende Frihedsfølelse, men ogsaa hans aandelige Interesser, der efterhaanden mer og mer kom i Kollision med det tvungne og bundne Embedsstudium: intet Under derfor, at han omsider definitivt opgav dette, og fra nu af udelukkende beskæftigede sig med Sprog, Litteraturhistorie, Philosophi og Æsthetik. De Kundskaber, han heri erhvervede sig, maatte da tillige tjene ham til Subsistensmiddel, og ved Manuduktion til Artium, ved Informationer samt endelig af og til ved Bidrag til Dagspressen slæbte han sig under trange Kaar gennem Livet, indtil i hans et og fyrgetyvende Aar en Brystbetændelse gjorde Ende paa dette.

Man faaer af en saadan kort statistisk Oversigt maaske nok Indtrykket af noget Forladt, noget Miskjendt, noget Fattigt, men i det Hele seer det dog saa temmelig almindeligt og dagligdags ud. Imidlertid var Virkeligheden desværre noget forskjellig fra det Tilsyneladende. Den lille bevægelige Mand, med de mørke, urolige Øine og det melankolske Ansigt, om hvilket en af hans Venner har sagt, at han aldrig erindrer at have seet et eneste Smil -- uden Satirens -- derpaa, -- han havde sikkert gennemlevet og ialfald lidt en god Del mere, end det beskikkes de Fleste at lide under lignende Forhold. Thi det var ikke alene Forladtheden, skjøndt den -- maaske ikke mindst efter at han 1853 var bleven gift -- havde sin Smerte; det var heller ikke ene Miskjendelsen, hvor tung den end stundom kan være; det var endelig ikke Fattigdommen med al dens Kval, -- der trykkede og ødelagde ham. Nei, det var fremfor Alt hans eget ærgjerrige, higende, altid utilfredse, kæmpende Sind, der strøede de skarpeste Torne paa hans Vei, og det var ved at opfanges i dets Speil, at de ydre, tunge Forhold blev saa fortærende og knugende, som de vare. Man tænke sig en Mand, for hvem længe selv »en Verden var for lille«, en Mand, som higede efter at føre Tricoloren frem mod al Fordommens og Skinnets Bastiller, og som brændte af Begjærlighed efter at indskrive sit Navn paa Tidens Skjold, -- man tænke sig ham i Armod, uden saagodtsom en Eneste, der vilde høre, endsige følge ham, og at han stadigt maatte erkjende, at ogsaa hans Navn var »skrevet paa Bølgen«: og man vil have let ved at skjøne, hvorledes Juuls Stilling var. Man vil endvidere kunne forstaae, hvorledes han fyldte sig selv og Alt om sig med Bitterhed, -- en Følelse, der maaske knap nok lod sig slukke i Drømme, endsige da i -- Punsch.

I sine digteriske Arbejder har Juul givet os et trofast Referat af denne sin Livstragedie. Ufuldkomnest viser det sig i de »Digte«, hvormed han 1844 debuterede, og hvori væsenlig en umoden, extravagerende Frihedsfølelse giver sig

til Syne i som oftest vage og lidet karakteristiske Omrids. Derimod er Billedet klart og bestemt i »nogle Digte« 1849, — en Samling, hvoraf Adskilligt indtager en fremragende Plads i vor Litteratur. Her mærker man Uroens, Ærgjerrighedens, Fortvivlelsens Pulsslag; man fornemmer Vingeslaget af denne bestandige Higen og Kæmpen, hører, hvorledes Bitterhedens fortærende Ild knitrer i Brystet paa Digteren. Der er Liv, der er Flugt af Tanker og Følelser i disse Strofer, om de end hyppigt minder mere om et Suk end om en Sang.

Foruden nysnævnte Poesier, der utvivlsom er det Ypperste, Juul har skrevet, og som vilde være endnu værdifuldere, dersom ikke tidt en trættende Brede udslettede Skjønheden og saaledes forspildte Indtrykket *), besidde vi endnu to novel-listiske (»Skoflikkerens Søn« 1851 og »Tre Nætter« et Livsbillede 1852) samt et dramatisk Arbeide (»En Episode« 1852) af ham. Sidstnævnte Digtning, hvori Juul — hvad der er karakteristisk nok — har behandlet Evald, med hvem han for en stor Del havde ydre, om end langtfra ikke indre, Kaar fælles, opførtes paa Nationalskuepladsen, men kun — 3 Gange. Denne ringe Lykke, der i betydelig Grad nedslog dets Forfatter, som havde ventet sig Stort af Opførelsen, maa sikkert saagodtsom udelukkende søges i den Omstændighed, at Juul var lyrisk Digter og intet Andet: derfor flygter det hele Maleri ud i Billeder og Ord, og fortræffelige Enkeltheder saavelsom mange Partiers lyriske Skjønhed formaaer ikke at erstatte Mangelen paa Handling og skarp og livlig Karaktertegning. Noget heldigere var han i sine Fortællinger, af hvilke den bedste (»Skoflikkerens Søn«) findes oversat paa Svensk og Tydsk, — i sidstnævnte Sprog med B. S. Ingemann angivet som Forfatter.

*) Dette er t. Eks. Tilfældet med Digtet til Thorvaldsen (nye Digte 1849), hvori der iøvrig findes Adskilligt, som i Skjønhed overgaaer det Meste af hvad der er sagt til denne vor store Mesters Ære.

Som Æsthetiker optraadte Juul med en betydelig Mængde — næsten altid strenge og ensidige — Kritiker og Anmeldelser, hvilke for en stor Del findes trykt i »Journal for Litteratur og Kunst«. Ved bemeldte Maanedskrift, der udgaves af en Forening af yngre Videnskabsdyrkere, blev J. ansat som ansvarhavende Redakteur og røgtede dette Hverv (fra Midten af 1843), til Tidskriftet gik ind formedelst Abonnentmangel (April 1844). Senere leverede han Bidrag til forskjellige Blade og skrev desuden den polemiske Pièce »Trolddom og dets Bedømmere« *), der ved sin forvirrede og uklare Fremstilling gjør et mindre behageligt Indtryk.

Hvad den Modtagelse angaaer, som Juuls originale Arbejder vandt, da var den hos enkelte Anmeldere særdeles velvillig, hos andre temmelig kølig og atter andetsteds ligefrem fjendtlig. Publikum naaede han aldrig at faae med sig, uagtet det vel lønner sig at gjøre Bekjendtskab med den Mand, hvis bedste Karakteristik baade som Menneske og Digter findes i hans egne Ord:

Min Sjal er mørk, for mig er Glæden bange,
 Og Verden gik mig stundom haardt imod;
 Derfor jeg skrev ei mange glade Sange,
 Men hvad jeg skrev, det skrev jeg med mit Blod.

Peder Ludvig Møller, født 18 April 1814, død (i Paris) 7 December 1865. Faderen, der siden købte sig en Gaard paa Landet, var dengang Kjøbmand i Aalborg, og fra dennes Cathedral-skole blev derfor den vordende Æsthetiker dimitteret til Universitetet (1832). Efter at have taget Artium (med Laud) blev han det følgende Aar »indkaldt« til 2den Examen. Derpaa hørte han først i nogen Tid medicinske og senere theologiske Forelæsninger, men kastede sig endelig udelukkende og med

*) Var navnlig rettet mod Prof. Høedt. — »Trolddom«, Skuespil af L. Jacobsen, 1847.

Alvor og Grundighed over Studiet af Æsthetiken: en Frugt heraf var det, at han 1841 erholdt Guldmedaillen for Besvarelsen af Universitetets æsthetiske Prisopgave: »Har Smag og Sands for Poesi i Frankrig i de senere Tider gjort Frem eller Tilbageskridt, og hvilken er Aarsagen?»

Fra 1834—37 var Møller Alumnus paa Regentsen og fra 1838—39 paa Ehlers Kollegium. Fra dette Ophold daterer sig mer eller mindre umiddelbart en Række Poesier, som han 1840 under Titlen »Lyriske Digte« publicerede. Iøvrig var han alt 1837 fremtraadt med et Mindedig^{*)} over vor store Sprogforsker Rask samt med enkelte, som oftest pseudonyme, Bidrag i bunden Stil til Samlinger og Blade. Der gaaer gennem hans poetiske Produktioner fra denne Tid, hvor enkelte anerkjendelsesværdige Strofer kvæles af Ubetydelighedernes Masse, næsten altid en mismodig og bitter Stemning, der overalt kun seer det Disharmoniske og derover forglemmer de tidt fine Traade, som knytter det Ideelle til tilsyneladende rent materielle Forhold og Personer. Denne Blindhed paavistes og kritiseredes klart, om end lidt uskaansomt, i en Artikel i »Fædrelandet«, hvilken saa atter fik sit Modstykke i flere andre Blades velvillige Opmuntninger.

P. L. Møllers næste Digtsamling (»Billeder og Sange«) er fra 1847; der er imidlertid ingen Grund til at dvæle ved den, da den for Størstedelen er et Udvalg af de i »lyriske Digte« meddelte Poesier (her vel i en forandret og forbedret men dog derfor ikke heldig Skikkelse) og da de nye originale Digte i ingen Henseende (paa enkelte Undtagelser nær) kunne betragtes som en Vinding for Litteraturen. Derimod havde han i sine tre Aarbøger (»Gæa« 1845, 46, 47), der ogsaa ellers i den Genre høre til det Bedste, vi besidde, meddelt en Række Digte, hvoriblandt enkelte ligefrem fortræffelige og

*) Først trykt i „Nordisk Ugeskrift“, udgivet af Selskabet for en forbedret Retskrivnings Udbredelse, hvoraf M. var Medredakteur.

ikke faa ret smukke. Blandt de første kan navnlig fremhæves »Arion» og ligeledes — om end en Grad længere nede — den noget udførligere Digtning »Psyches Vinger», som Pladsen desværre ikke har tilladt os at meddele vore Læsere. Endvidere skrev han i forskellige periodiske Skrifter nu og da mer eller mindre tiltalende Vers og lod endelig 1855 under det pseudonyme Mærke Otto Sommer trykke en Cyclus Digte (»Løvfald», udgivet af H. P. Holst), hvori foruden et Par større Arbejder til Eks. det smukke Digt »Digterdød».

Medens han ved sin positive Virksomhed i Poesien — som Digter — kun indtager en underordnet Plads, er det derimod langt mere tiltrækkende at følge ham i hans negative, som Kritiker. Han har i denne Retning præsteret ikke blot Betydeligt i kvantitativ Henseende, men Meget af dette har ogsaa blivende Værd hvad det Kvalitative angaaer. Vel ere hans Opsatser aldrig stringent videnskabelige, og han benytter ingensinde — som Heiberg — det foreliggende Værk til Vehikel for Udfoldelsen af æsthetiske Grundsætninger; tværtimod, paa Basis af det videnskabelige Fond, han indebar, lader han sin Smag raade, men denne var da saa til Gjen-gjæld saa uddannet og havde et saa fint Øre for det Poetiske, at den sjældent fører paa Vildspor, naar den blot ikke ledes af uvedkommende, ensidige Hensyn.

1840—41 leverede P. L. M. en Række kritiske Artikler til »Berlingske Tidende»; men allerede tidligere eller paa samme Tid havde han skrevet Anmeldelser i det af Carstensen redigerede »Figaro» og inddroges derved i den Strid, som J. L. Heiberg dengang førte ikke blot med det nævnte Blad men i en væsenlig Grad med — hele Publikum. Ved Opførelsen af »Perspektivkassen» blev Dissensen egenlig skarpest og antog saadanne Dimensioner, at Heiberg troede det nødvendigt gennem et eget Organ (»Intelligensblade» 1842») at tale sin Sag. Som Modsætning hertil stiftedes da samme Aar »nye Intelligensblade», hvis anonyme Redakteur P. L. Møller

var, og skjøndt det naturligvis ikke behøver at siges, hvilken af Kæmperne der var den mest Geniale, maa man dog lade den svagere Part, at den udviklede en polemisk Lethed og Skarphed, der ganske vist distancerede de Flestes. Ogsaa efterat Intelligensbladene var gaaet ind (November s. A.) feidede Møller mod Heiberg (i »Corsaren« etc.) og redigerede desuden 1843 det polemisk-æsthetiske Blad »Arena«, hvoraf desværre kun udkom 6 Nummere. Senere var han en enkelt Gang i Konflikt med Søren Kirkegaard og skrev da forresten lige til sin Død af og til litterærhistoriske og kritiske Opsatser til forskjellige Blade.

Endnu kan nævnes, at han 1841 havde givet en interessant Fremstilling af »Bogtrykkerkunstens Historie«, samtidig oversat et lille fransk Lystspil, 1842 gjort en Reise til Norge, (1844—48) besørget en illustreret Udgave af Wessel, 1845 havt væsenlig Andel i Redaktionen af »Dansk Album for Litteratur og Kunst«, 1846—47 givet en smuk Udgave af Blichers Noveller og Digte, samt endelig samlet under Titlen »Kritiske Skizzer« de værdifuldste af sine fra 1840—47 skrevne Kritiker og litterærhistoriske Afhandlinger.

I Mai 1846 havde Møller faaet Understøttelse til en Udenlandsreise; han drog nu afsted for — aldrig mer at vende tilbage til sit Fædreland. 1848 og paafølgende Aar opholdt han sig i Tydskland, hvor han ikke blot ved talrige Bidrag til Pressen søgte at bane Vei for en rigtig Opfattelse af vore litterære, men ogsaa af vore politiske Forhold. I det Hele taget viede han sig mod Slutningen af sit Liv fortrinsvis til Politiken, og ligesom han — efter 1851 at være kommet til Paris — hjemsendte et Par satirisk-politiske Digte anonymt (t. Eks. »den gjenopstandne Paars«) og politiske Indlæg i Prosa, saaledes skrev han til franske Blade sikkert en stor Mængde Artikler, det Politiske vedrørende. Iøvrig var hans Liv derovre blandt alt det Fremmede ensomt, forladt og ulykkeligt i en høiere Grad, end man forestiller sig det, og han levede og døde i den yderste Fattigdom.

Det staaer blot endnu tilbage at nævne det Arbeide, som maaske indtager Forrangen blandt Alt, hvad P. L. Møller har ladet trykke: vi sigter til den Besvarelse af Universitetets æsthetiske Prisopgave, som anden Gang forskaffede ham Tilkjendelsen af Guldmedaillen, og som under Titelen »Det nyere Lystspil i Danmark og Frankrig i det 19de Aarh.« udkom 1858 i Kjøbenhavn. For dem, der ønske at gjøre et nærmere Bekjendtskab med denne Mands Virksomhed, tillade vi os sluttelig at henvise til »Dansk Rigtidende« 1866, Nr. 63 og følgende Nummere, hvor der findes meddelt en udførlig Skizze om ham*).

Frederik Christian Ludvig Trojel, født 27 Juni 1815, død 8 Januar 1867. Han var en Søn af Provst Thomas Trojel (Nebbelunde paa Lolland) og beslægtet med de fra den Rahbekske Tid bekjendte Digtere af samme Familienavn. 1832 dimitteredes han (med Laud) fra Nykjøbing Cathedral-skole og tog det paafølgende Aar 2den Examen med Udmærkelse. 1835 erholdt han »Accessit« for Besvarelsen af den filologiske Prisopgave, to Aar efter blev han Alumnus paa Borchs Collegium og underkastede sig 1838 og 39 filologisk Embedsexamen (med Laud). Sin øvrige Levetid tilbragte han som Lærer ved forskjellige Skoler: 1840 blev han Adjunkt i Frederiksborg, 1844 Overlærer i Kolding, forflyttedes ved denne Skoles Nedlæggelse til Odense (Adjunkt 1856) og udnævntes endelig 1859 til Overlærer ved Sorø Akademis lærde Skole, i hvilken Stilling han døde. — 1841 havde han giftet sig.

Skjøndt hans litterære Virksomhed væsenlig var helliget Pædagogik og Filologi — og han har heri præsteret Arbeider, der bære hæderligt Vidnesbyrd om hans store Kundskabs-

*) Saavidt vides har han efterladt sig en stor Mængde Manuskript, hvoraf ialfald et Udvalg kan ventes at ville udkomme.

fyldte og klare Blik —, findes der dog foruden en Samling lovende Smaadigte (1841) endnu et dramatisk Arbejde »Canova« (1842) af ham, som ganske vist fortjente at kjendes af Flere, end det nu er Tilfældet*). Bemeldte toakts Skuespil forkastedes to Gange af den kgl. Theaterdirektion, første Gang med »Anbefaling af Sujettet og Opfordring til at omarbejde det«, anden Gang »især paa Grund af Sujettets Unaturlighed«. Den begavede Kritiker P. L. Møller siger iøvrig (Ny Intelligensblade 1842 Nr. 4) om det lille Stykke, at Udarbejdelsen af det heldige og naturlige Sujet er »virkelig nydelig, Versene smukke, ja tidt elegante, Dialogen flydende og ofte tankerig, Sproget korrekt, simpelt og reent, og det Heles klare naturlige Form gjør en behagelig Virkning paa Læseren« o. s. v.

Trojel hørte til de lykkelige Mennesker, hvem Forsynet har begavet med rige og omfattende Evner og et Hjerte, der er i høi Grad modtageligt for skjønne og ædle Følelser. Men det varede en Stund, før han rigtig fik aabnet Blikket. Et Sagn vil vide, at da han blev Student, havde han af Poesi kun læst Øhlenschlägers »Rolf Krake«; selvfølgelig varede det ikke længe, før han reves ind i Datidens stærkt æsthetiserende Liv, og før han fik gjort Bekjendtskab med de begeistrende Digtninge, som han huskede og elskede til sin Død. Dog var det neppe dem, der lagde ham Sang i Munden; et meget almindeligt Rygte taler om et afbrudt Kjærlighedsforhold, og vist er det, at der ikke blot i flere af Smaadigtene men ogsaa i Canova stærkt hentydes til et Brud, begrundet i Karakterernes Uforenelighed, og at Tonen ofte med en saadan Inderlighed, at der røbes en stærkt sympathiserende Sjælstilstand, slaar over til Melodien

*) Endelig findes af ham en illustreret Børnebog »Kammerherre Guul« (1843), et Par særskilt trykte Sange og en fransk Version af H. P. Holst's Digt over Frederik den 6te.

i det lille Vers af Goethe, han selv etsteds har benyttet som Motto:

Erinnr' ich mich doch spät und früh
Des lieblichsten Gesichts,
Sie denkt an mich, ich denk an sie,
Und beiden hilft es nichts.“

Om det var disse Ungdomsdages Skygger, der faldt ud over hans senere Liv, eller det var de — trods hans store Tarvelighed — ublide pecuniære Forhold, hvorunder han levede en lang Tid, der formørkede hans Sind og nedbrød hans Sundhed, eller om det maaske var begge Dele i Forening, vides ikke. Her endnu kun den Bemærkning, at ligesom det hos Trojel som Menneske lønnede sig i fuldt Maal at trænge ind bag den ydre Kulde og Bitterhed, der ofte var over ham; saaledes lønner det sig ogsaa at trænge gennem Glemselen og Ubekjendtheden til hans Digting: thi vel er det kun en ringe Vægt Sølv, men der er et Farvespil over det, som siger, at det er ægte.

Just Ludvigsen Homann, født 30 August 1819, død 25 Juli 1850. Efter 1837 at være dimitteret fra den københavnske Borgerdydskole (Faderen, Etatsraad H., var i sin Tid kgl. Foged i Kbhvn.), tog han s. A. examen artium og det paafølgende Aar 2den Examen. Derpaa studerede han i nogen Tid Jura, men kastede sig snart udelukkende over Studiet af de bildende Kunster og deres Historie samt over Skjonlitteraturen, med hvis ypperste Frembringelser (navnlig Folkeviserne) han var i høi Grad fortrolig. Krigen 1848 kaldte ham fra Bogen til Hæren, hvor han fra (frivillig) Menig snart svang sig op til Corporal, derefter (i September) til Secondtlieutenant og endelig (August 1849) til Premierlieutenant. Han faldt i Slaget ved Idsted, netop som han sprang frem i Spidsen for sine Folk for at føre dem til Angreb.

Foruden et anonymt Stridsskrift »for Kæmpeviserne« (1847) og nogle Anmeldelser, foreligger der fra Homanns Haand en Samling »Smaae Digte« (Kbhvn. 1850 o: 1849), som Aaret iforveien med et noget forandret Indhold var trykt som Manuskrift for hans Venner. Skjøndt Forfatteren i disse fordringsløse Poesier endnu ikke er naaet til et saadant kunstnerisk Standpunkt, at Sproget føier sig som et let og gjennemsigtigt Klædebon om Tanken, saa bærer dog de fleste af dem Vidnesbyrd om et saa poetisk Sind og en saa levende Sands for Naturens Skjønheder, at man kun kan beklage, at Forfs Udvikling saa snart og saa brat blev afbrudt. Der er Noget i hans Vers, som leder Tanken hen paa de Forsøg, virkelige Digtere have frembragt, forinden de endnu vare naaede til at skrive gode Digte.

Frederik Christian Hillerup, født 12 Mai 1793, død 5 Mai 1861. Fra Vedelsborg i Fyen, som Faderen, Justitsraad og Proprietær H., beboede, sendtes han 1807 til Odense Kathedralskole. Dimitteret 1811 tog han det næste Aar anden Examen, hvorefter han en Tidlang studerede Jura, dog uden noget Resultat. Fra 1820—26 opholdt han sig i Italien, levede derpaa, beskæftiget med litterære Foretagender, nogle Aar i Kjøbenhavn, flyttede senere til Odense, hvor han redigerede den Hempelske Avis, og vendte efter at være brouilleret med sin Principal atter tilbage til Hovedstaden. 1836—38 var han saa Redakteur af »Dansk Kunstblad«, ligesom han ogsaa før et kortere Tidsrum varetog Redaktionen af »Dagen« og »Portefeullen«.

Blandt hans originale Arbejder mærkes »Italica« I—II (1829), nogle Erindringer fra hans Ophold i Syden; endvidere Fortællingerne »den gamle Hustru« (1839) »den kjonne Grethe« (1845) og »en Synder« (1850 under Mrkt. Oscar Norden), den blandede Samling »Polyhymnia« (1830), Lystspillet »Spøgeriet paa Herregaarden« (1850) samt versificerede

Forsøg i »Digte« 1842, »Før og nu« 1852 og »nye Digte« 1854, der indeholde lidet eller næsten intet Læseværdigt. Hillerup har fremdeles efter J. M. Thieles udførlige Værk givet en Fremstilling af »Thorvaldsen og hans Værker« I—II, 1841—42.

Ernst Sophus Vilhelm Zahle, født 19 Marts 1797, død 30 Marts 1837. Efter i sit Hjem (Faderen var indtil 1799 Præst i Vemmetofte, senere i Slaglille og Bjernede ved Sorø, hvor han senere døde) at have nydt en omhyggelig Opdragelse, blev han 1810 sendt til Herlufsholm, hvorfra han 1817 dimitteredes med Udmærkelse. Næste Aar tog han 2den Examen (ligeledes med Udmærkelse) og vikarierede derpaa et halvt Aar ved den Skole, han nylig havde forladt; senere forskaffede han sig i Kjøbenhavn sit Underhold ved at give Informationer. 1822 blev han theologisk Kandidat, udnævntes kort efter til Adjunkt ved Metropolitanskolen og kaldtes derfra 1824 til Præst for Assens og Klakring Menigheder i Jylland, hvorefter han samme Aar giftede sig. Endelig forflyttedes han 1829 til Hvedstrup og Flyng Sognekald i Sjælland og ansattes 1836 som Hof og Slotspræst i Kjøbenhavn. Men allerede Aaret efter døde han; sikkert har Sorgen over hans 7 Uger tidligere bortgangne, høitelskede Hustru i en betydelig Grad fremskyndet hans Død.

Allerede i Skolen skrev han Vers, rigtignok dog kun temmelig daarlige Vers. Hans Efterladte foranstaltede 1843 en Udgave af hans Digte, hvor imidlertid de ganske enkelte nette er skjult under Mængden af rimede Trivialiteter. En af Datidens Kritikere bemærkede ret træffende om denne Samling, at hvis Zahle nogensinde havde haft noget Navn som Digter, havde hans Paarørende ved denne Bogs Udgivelse paa det Eklatanteste bevist hans Uberettigelse dertil.

Emanuel Nyboe, født 28 December 1780, død 23 April 1840. Faderen var Præst i Nærheden af Viborg, og fra denne

Bys Skole sendtes Emanuel 1798 til Universitetet, hvor han samme og paafølgende Aar tilendebagte de to første Examina. Efter 1802 at være blevet theologisk Kandidat og efter at have giftet sig 1808, beskikkedes han 1817 til Præst i Tømmerby, forflyttedes 1821 til Tæbring og døde i Lille-Lyngby.

Nyboe har Fortjenesten af at have været Medredakteur (1811) ved den danske Ordbog, som det kgl. danske Videnskabernes Selskab i sin Tid udgav. Hans poetiske Forsøg »Løvfaldsblade« 1839 (saavel som det idylliske Forspil »Vinterrosen« 1833 og »Stambogsblade for Børn« 1839) ere af liden Betydning og blottede for al Originalitet.

Herman Andreas Timm, født 28 Oktober 1800, død 4 November 1866. Fra Metropolitanskolen, hvor han i sit 11 Aar indsattes, udgik han omtrent 1818 og forberedtes derefter privat samt dimitteredes til Artium af Dr. A. G. Rudelbach. 1821 tog han 2den Examen, blev fem Aar efter theologisk Kandidat og kaldtes, efter i en længere Aarrække at have været Katechet ved Trinitatis Kirke, til Sognepræst i Storemagleby paa Amager.

T. har sin væsenlige Betydning som Psalmedigter (Samlinger fra 1834, 39, 43, 45, 51 og 52), i hvilken Egenskab han ikke blot udfoldede en stor, men ogsaa tiltalende Virksomhed. Han har desuden (1822) publiceret et femakts Sörgespil »Rudolph og Mathilde«, samt en bibelsk Digtning »Joseph og hans Fædre« (1859), der mere udmærker sig ved en mild, christelig Stemning end ved poetiske Syner og ny eller storslaaede Tanker.

